

การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู
ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

วิทยานิพนธ์

ของ

พิทักษ์กล้า การเกษ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

กุมภาพันธ์ 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**BORDER MARKET DEVELOPMENT AT SAI TAKU CHECK
POINT IN JANTHOBPHET SUP - DISTRICT , BAN KRUAH DISTRICT ,
BURIRAM PROVINCE**

Phithakla Karaket

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
of Master of Public Administration Program in Public Administration**

February 2016

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายพิทักษ์กล้า การเกษ
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ดร.วีระกุด ชายผา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะวัน)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ดร.วรณีย์ มุตสิน)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.คำภีรภาพ อินทะบุญ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สมคุณา)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
29 ก.พ. 2559

ชื่อเรื่อง การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร
อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัย พัทธ์ชัยกล้า การะเกษ

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะวัน

ที่ปรึกษาหลัก

ดร.วรภุรี มูลสิน

ที่ปรึกษาร่วม

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

รัฐประศาสนศาสตร์

สถานศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปีที่พิมพ์

2559

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า ด้านการกำหนดนโยบาย และกลไกการค้า และด้านสภาพแวดล้อมทางการภาพและผลิตภัณฑ์ที่จำหน่าย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร จำนวน 361 คน ผู้ประกอบการค้า จำนวน 152 คน และนักท่องเที่ยว จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 613 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ โดยมีค่าความเชื่อมั่น 0.9139 แบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์โดยอุปมาน ส่วนข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ค่า t-test Independent และ F-test ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน โดยด้านที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตลาดการค้ารองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางการภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า ตามลำดับ
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดนโยบาย และกลไกการค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านสภาพแวดล้อมทางการภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้าแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาตลาดการค้า ไม่แตกต่างกัน
3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีสถานภาพทางอาชีพแตกต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาตลาดการค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการกำหนด

นโยบายและกลไกการค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. จากการสัมภาษณ์ในแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเสนอแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดนเพื่อกำหนดเป็นเขตการค้า มีการปรับปรุงระบบภาษีและขั้นตอนการนำสินค้าเข้าออกการจัดแผนผังของตลาดและสิ่งก่อสร้างอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้าควรมีการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการช่วยเหลือประชาชนผู้ส่งออกให้มีรายได้ มีงานทำ และไม่ให้มีการเอาเปรียบทำให้การค้ามีความเป็นธรรม และจัดการการลักลอบการค้าสินค้าหนีภาษีด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาด ต้องมีการวางแผนการค้า เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อนด้านสินค้านี้มีหลากหลายประเภทและมีศักยภาพในการแข่งขัน เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เป็นผลมาจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

TITLE Border Market Development at Sai Taku Check Point in Janthobphet Sub - district,
Ban Kruat District, Buriram Province

AUTHOR Phithakkla karaket

INDEPENDENT STUDY ADVISORS

	Associate Professor Prajan Kanawan	Major Advisor
	Dr. Worabhuri moolsin	Co - advisor
DEGREE	Master of Public Administration	MAJOR Public Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR 2016

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare opinions of people on border market development at Sai Taku Check Point in Janthobphet Sub-district, Ban Kruat District, Buriram Province in three aspects: market development, setting a policy and trade mechanism, and physical environment and products for selling. The sample consisted of three groups: 361 people, 152 traders and 100 tourists, with a total of 613. The research tools were composed of a five-rating scale questionnaire and interview with the reliability of 0.9139. The interview was conducted via inductive analysis while the questionnaire was analyzed using the following statistics: frequency, percentage, mean and standard deviation. Moreover, the hypothesis was tested by using t-test independent and F-test. The research results revealed that:

1. Border market development at the check point in the target area was found at a moderate level in overall and each aspect. Moreover, market development was found at the average highest level and was followed by physical environment and products for selling.

2. Having compared market border development in overall and each aspect, it showed that setting a policy and trade mechanism was significantly different at .01 level while physical environment and products for selling were significantly different at .05 level. However, market development was not found different.

3. Having compared opinions of the sample with different occupations in overall and each aspect, it showed that border market development was significantly different at .01 level. However, setting a policy and trade mechanism was significantly different at .05 level, and physical environment and products for selling were also significantly different at .05 level.

4. The results obtained from the interview were as follows: For the aspect of border market development, the people involved proposed the ways of border trade development by improving tax

system and stages of importing and exporting products, and by making marketing layouts and buildings in order to provide entrepreneurs with facilities. For the aspect of setting a policy and trade mechanism, the entrepreneurs should be promoted and supported with facilities. Exporters should also be fairly treated and assisted with no legalized exploitation, and smuggled goods trafficking should be eradicated. For the aspect of physical environment and products for selling, marketing should be planned in order to deal with changing environment. Strong and weak points of products and competition potential should also be considered in response to the change of environment as a result of the ASEAN community.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วีระกุล ชายผา ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ประชัน กระเนวัน ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.วรภุรี มูลสิน ที่ปรึกษาร่วม และ อาจารย์ ดร.คำภีรภาพ อินทะนุ กรรมการสอบ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่เอื้ออำนวยและประสานงานในการ จัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย สุบึงกลัด อติตรอง นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ครุपर्ณ ตะเอียดอ่อน รองผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ จิวพัฒนา ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อาจารย์พิสมัย ประชานันท์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อาจารย์ ดร.สถาพร วิชัยรัมย์ หัวหน้าสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ได้ กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ขอขอบคุณ ครอบครัวที่ให้กำลังใจ คอยสนับสนุนในการทำวิจัย และขอขอบคุณเพื่อน ร่วมงานทุกท่านและเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

ประ โยชน์และคุณค่าอันพึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณ แต่บิดา มารดา บุรพจารย์ คุณาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้ทางวิชาชีพ ตลอดจนชี้แนะคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.....	9
แนวคิดทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการค้าชายแดน.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานตลาดการค้า.....	32
แนวคิดการบริหารจัดการ.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
งานวิจัยในประเทศ.....	44
งานวิจัยต่างประเทศ.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	79
สมมติฐานของการวิจัย.....	79
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	89
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	89
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	90

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย..	99
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถามเพื่อวิจัย.....	105
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อวิจัย.....	106
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อวิจัย.....	107
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์.....	110
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	113
ภาคผนวก ช ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	115
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	120

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 สรุปมูลค่าการส่งออก - นำเข้า คุณค่าการค้า และมูลค่าการค้ารวม ด้านจังหวัด บุรีรัมย์ประจำเดือน เมษายน 2557.....	30
2.2 สรุปมูลค่าการส่งออก - นำเข้า คุณค่าการค้า และมูลค่าการค้ารวม ด้านจังหวัด บุรีรัมย์ ประจำเดือน พฤษภาคม 2557.....	31
2.3 สถิติการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา (ด้านจังหวัดบุรีรัมย์) ช่องสายตะกู ปี 255555 - 2556.....	31
3.1 จำนวนผู้ประกอบการค้าถาวร และผู้ประกอบการค้าชั่วคราว.....	52
4.1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัด บุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายค้า.....	60
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัด บุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า โดยภาพรวมและรายข้อ.....	60
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัด บุรีรัมย์ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า โดยภาพรวมและรายข้อ..	61
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัด บุรีรัมย์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ ตลาดการค้าโดยภาพรวมและรายข้อ.....	63
4.6 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้า ชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายค้า.....	64

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ด้านการพัฒนาตลาดการค้าโดยภาพรวมและรายชื่อ.....	64
4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้าโดยภาพรวมและรายชื่อ.....	66
4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า โดยภาพรวมและรายชื่อ.....	67
4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายค้าน.....	68
4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายชื่อ.....	69
4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายชื่อ.....	70
4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายชื่อ.....	73

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกซึ่งแต่เดิมนั้นให้ความสำคัญกับเรื่องความมั่นคงระหว่างประเทศและการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดที่แตกต่างทางด้านอุดมการณ์ การเผชิญหน้ากันเป็นต้นนำไปสู่เปลี่ยนเป็นนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศใหม่ ที่มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันเป็นการพัฒนาและสร้างเศรษฐกิจที่ยั่งยืนร่วมกัน โดยใช้กรอบความร่วมมือยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขงกับประเทศ กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนามและไทย และโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ คือ กัมพูชา - จีน - พม่า - ลาว - เวียดนาม - ไทย หรือ หกเหลี่ยมเศรษฐกิจ โดยการนำเรื่องเศรษฐกิจเข้ามาแทนเรื่องการเมือง แสดงให้เห็นเรื่องความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจที่มีการร่วมมือกันมากขึ้น เช่น การสร้างเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อทางการค้าการร่วมในด้าน การเกษตรพันธะสัญญาการส่งเสริมและสนับสนุนภาคธุรกิจระหว่างสภาอุตสาหกรรม โดยในยุคปัจจุบันสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลกมีลักษณะที่ไม่แน่นอนทำให้การคาดคะเนล่วงหน้าได้ยาก โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าจะมีการแข่งขันกันในการพัฒนาธุรกิจสูงมากขึ้น หรือเรียกกันว่า “ยุคแห่งโลกาภิวัตน์” จากสถานการณ์นี้ทำให้ประเทศไทยได้พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสากลเพื่อให้กลายเป็นประเทศที่มีความทันสมัย โดยมีการจัดลำดับในการพัฒนา คือ (1) เป็นการปิดจุดถดถอยค้าขายตามแนวชายแดนทั้งหมดมารวมไว้ที่ตลาด (2) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการสู้รบใช้เป็นสถานที่ติดต่อค้าขายระหว่างประชาชนของสองประเทศ (3) เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ท้องถิ่นในการแลกเปลี่ยนซื้อ - ขายสินค้าและการท่องเที่ยว และ (4) เป็นประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรตามกฎหมาย

การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ พัฒนาระบบการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของประเทศให้เชื่อมโยงการขนส่งทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2550 - 2554 : 6) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานสู่สากลสร้างความมั่นคงและเพิ่มประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ในทุกระดับ ปฏิรูปกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559

การพัฒนาโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานหลักเชื่อม โยงแนวพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ
 ในเส้นทาง 3 เส้นทางหลัก อันได้แก่ (1) การพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North - South
 Economic Corridor) เชื่อม โยงไทย - พม่า - ลาว-จีน (2) การพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-
 ตะวันตก (East West Economic Corridor) เชื่อม โยงพม่า - ไทย - ลาว - เวียดนาม และ
 (3) การพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor) เชื่อม โยงไทยกับพม่า
 และเวียดนามประกอบกับพัฒนาทั้งจุดผ่านแดนถาวรที่มีอยู่ด้วยกัน 28 แห่ง (ธนาคารเพื่อการพัฒนา
 แห่งเอเชีย (ADB) และสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา “ องค์การมหาชน ”)
 ตลอดจนได้มีการส่งเสริมศักยภาพตลาดการค้าตามแนวชายแดนของประเทศควบคู่ไปด้วยการค้า
 ชายแดนของประเทศส่งผลให้การขยายและพัฒนาการค้าชายแดนให้เจริญเติบโตตลอดระยะเวลา
 47 ปี ประเทศไทยใช้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ
 ผลจากการพัฒนาประเทศตามแนวทางของแผนพัฒนาฯ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ตามแนวคิดพื้นฐาน
 ของการพัฒนาพ.ศ. 2504 - 2539 การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 - 7 เน้นเรื่องของ
 ภาวะความทันสมัยที่ตั้งอยู่บนหลักการพัฒนาแบบทุนนิยม และเน้นความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ
 เป็นหลักแม้ว่าในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 เป็นต้นมา แนวทางการพัฒนาประเทศจะหันมา
 ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาทางสังคมมากขึ้นแต่เนื่องจากความผันผวนทางการเมือง
 ภายในประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 และสถานการณ์เศรษฐกิจโลกตกต่ำในระยะ
 ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาประเทศเพื่อแก้ปัญหาและ
 พัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก พ.ศ. 2540 - ปัจจุบัน การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่
 8 - 11 ให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาแบบองค์รวมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ
 การพัฒนาแบบสมดุลและยั่งยืน กล่าวได้ว่า การพัฒนาประเทศภายใต้แนวทางของแผนพัฒนาฯ
 ฉบับที่ 1 - 7 ประเทศไทยได้รับเอาแนวคิดทุนนิยมเสรีมาใช้เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาประเทศ
 ทำให้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตามการเติบโตดังกล่าวยังอยู่บนพื้นฐาน
 ความไม่สมดุลของการพัฒนา กล่าวคือ แม้เศรษฐกิจของประเทศจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่มี
 ปัญหาด้านอื่น เกิดขึ้นตามมา โดยเฉพาะปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อม (จุมพล หนิมพานิช. 2549
 : 11 - 25)

ปัจจุบันนี้จุดผ่อนปรนการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา บริเวณช่องสายตะกู ตำบล
 จันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จัดเป็นตลาดการค้าชายแดนตลาดหนึ่งที่จำเป็นต้อง
 ต้องมีการวางมาตรฐานตลาดการค้าชายแดนที่ดี รวมทั้งเป็นเส้นทางเชื่อม โยงแหล่งทรัพยากร
 ทางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคเชื่อม โยงแหล่งท่องเที่ยวสำคัญระดับโลกจากกรุงเทพมหานครสู่นคร
 วัดและเขาพระวิหาร ในกัมพูชาสู่พื้นที่ชายฝั่ง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์จากการที่ตลาด

การค้าชายแดนช่องสายตะกู ตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาของประเทศไทยกับภูมิภาคอินโดจีน ส่งผลให้จังหวัดบุรีรัมย์ ต้องกำหนดยุทธศาสตร์ของจังหวัดเพื่อรองรับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอีกทั้งจังหวัดบุรีรัมย์ยังมีเป้าหมายในการพัฒนาให้ตลาดการค้าชายแดนเป็นศูนย์กลางรองรับและกระจายสินค้าสู่อินโดจีนและจังหวัดใกล้เคียง ดังนั้นตลาดการค้าชายแดนบริเวณช่องสายตะกู จึงเป็นตัวเสริมศักยภาพให้กับการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้เป็นอย่างดีแต่ปัจจุบันตลาดการค้าแห่งนี้ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรซึ่งอาจจะเป็นผลกระทบมาจากการเมืองระหว่าง 2 ประเทศ หรือเพราะผลประโยชน์ของกลุ่มผู้ประกอบการค้าชายแดนในบริเวณนี้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนาตลาดการค้าบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ หากไม่นโยบายการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู คงไม่สามารถจะพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเป็นศูนย์กลางทางการค้าและการกระจายสินค้าของประเทศแถบอินโดจีน ไทยก็จะสูญเสียความได้เปรียบในเชิงการแข่งขันให้กับประเทศเพื่อนบ้านสูญเสียรายได้จากการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวชายแดนหลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนช่องสายตะกู ควบคู่การพัฒนาไปกับจังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอบ้านกรวด หน่วยงานราชการต่างๆ และเทศบาลตำบลจันทบเพชร จนสามารถผลักดันการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนนี้สู่การเป็นนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นได้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศและอาชีพ

สมมติฐานของการวิจัย

ประชาชน มีเพศ และอาชีพต่างกันที่มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการพัฒนาลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของความคิดเห็นประชากรที่มีต่อการพัฒนาลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
3. เป็นสารสนเทศในการนำเอาผลการวิจัย ไปพัฒนาจุดผ่อนปรนที่มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีคุณภาพตามตลาดมาตรฐานที่กำหนดและเป็นที่ยังพอใจของสังคมโดยภาพรวม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนาลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ คือ นโยบายการพัฒนาลาด ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาลาดการค้าด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า (วัชรินทร์ ยงศิริ, 2547 : 9 - 177)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้ประกอบการค้าชายแดนและนักท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้

- 2.1.1 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5,660 คน
  - 2.1.2 ผู้ประกอบการค้าบริเวณช่องสายตะกู จำนวน 250 คน
  - 2.1.3 นักท่องเที่ยว กำหนดโควตา จำนวน 100 คน
- รวมทั้งสิ้น 6,010 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการผสมผสาน โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และเทคนิคการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดตามตารางกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555 : 148 - 149) ได้กลุ่มตัวอย่าง ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 361 คน ผู้ประกอบการค้า จำนวน

152 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการกำหนดโควตา (Quota) จำนวน 100 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบสอบถาม จำนวน 613 คน แล้วทำการสุ่มไปตามกลุ่มต่าง ๆ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง จำนวน 18 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 3 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ผู้ประกอบการค้า จำนวน 5 คน นักท่องเที่ยวจำนวน 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ จำนวนทั้งสิ้น 18 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 อาชีพ

3.1.2.1 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานราชการ

3.1.2.2 เกษตรกร

3.1.2.3 ผู้ประกอบการค้า/ธุรกิจส่วนตัว

3.1.2.4 ผู้รับจ้างทั่วไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรน

ช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ คือ

3.2.1 ด้านการพัฒนาตลาดการค้า

3.2.2 ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า

3.2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้าน การนำเข้า - ส่งออกสินค้า และความพร้อมของบริเวณจุดผ่อนปรนที่ใช้เป็นเส้นทางเข้าออกประเทศเพื่อนบ้าน บริเวณช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเข้าใจความหมายคำศัพท์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงให้คำศัพท์นิยามเฉพาะดังนี้

1. ตลาดการค้าชายแดน หมายถึง การค้าที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชนหรือผู้ประกอบการที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน จังหวัด อำเภอ หมู่บ้านที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

ได้ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประชาชนที่อยู่อาศัยตามบริเวณชายแดนของทั้งสองฝ่าย ทั้งประเทศไทยและประเทศกัมพูชา บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

2. การค้าผ่านแดน หมายถึง การค้าที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ที่ประชาชนหรือผู้ประกอบการค้าจากประเทศที่หนึ่งส่งผ่านประเทศที่สองไปยังประเทศที่สามหรือจากประเทศที่สามผ่านแดนประเทศที่สองมายังประเทศที่หนึ่ง ทั้งนี้ แต่ละประเทศจะต้องยินยอมให้มีการขนส่งสินค้าผ่านแดนกันได้

3. จุดผ่านแดนชั่วคราว หมายถึง จุดที่เป็นการเปิดเพื่อผ่อนผันให้มีการผ่านแดนได้ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะภายในช่วงเวลาที่กำหนดไว้แน่นอนเฉพาะกิจ ไม่มีผลกระทบด้านความมั่นคงและความปลอดภัยเมื่อครบกำหนดเวลาหรือบรรลุดำเนินการแล้วจะปิดจุดผ่านแดนทันที โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ลงนามในประกาศกระทรวงมหาดไทย ประกาศเปิดจุดผ่านแดนชั่วคราวตามความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาเปิดจุดผ่านแดนของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

4. บริเวณจุดผ่อนปรน หมายถึง บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านด้านมนุษยธรรม และส่งเสริมความสัมพันธ์ของประชาชนในระดับท้องถิ่น การประกาศเปิดจุดผ่อนปรนเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดและต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทยก่อน

5. การพัฒนาตลาดการค้าชายแดน หมายถึง กระบวนการหรือการดำเนินการที่การค้าชายแดนที่ยังมีช่องว่างไม่สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ของการค้าที่ยังมีปัญหา เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมถึงการวางแผน การปฏิบัติตามแผนและการควบคุมทางการพัฒนาตลาดปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นของตลาดการค้าบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน ได้แก่

5.1 การพัฒนาตลาดการค้า หมายถึง การพัฒนาตลาดการค้าบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีการบริหารจัดการตลาดชายแดนที่ดีกว่าในปัจจุบัน โดยการใช้เกณฑ์การประเมินต่าง ๆ ที่ได้มาจากการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย อันได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง การกำหนดมาตรฐานตลาดกลาง ระดับความเจริญของจุดผ่านแดน และโครงสร้างพื้นฐาน

5.2 การกำหนดนโยบายและกลไกการค้า หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เลือกจะกระทำหรือไม่กระทำ กิจกรรมต่าง ๆ ที่รัฐบาลหรือองค์กรของรัฐจัดทำขึ้นเช่น การจัดการบริการสาธารณะ

การจัดทำสินค้าสาธารณะ การออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย แนวทางปฏิบัติที่กำหนดขึ้น เพื่อตอบสนองต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือแนวทางที่รัฐบาลกำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา ความคิดของรัฐที่กำหนดว่าจะทำอะไร วิธีการบริหารหรือกระบวนการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และ ความต้องการของประชาชน ผู้ใช้บริการในแต่ละเรื่อง

5.3 สภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่กำหนดที่ตลาดการค้า หมายถึง สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ทุกสิ่งทุกอย่างรวมทั้งหมดที่อยู่ ล้อมรอบปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มสังคมหรือวัฒนธรรม ซึ่งต่างก็มีอิทธิพลและความรู้สึกนึกคิดของ บุคคลได้ทั้งสิ้น ลักษณะภูมิศาสตร์สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น สภาพดิน ภูมิศาสตร์ น้ำ สภาพภูมิอากาศ เป็นตัวกำหนดประเภทของอาหารที่จะมีการผลิตหรือได้รับมาในชุมชนที่ ผู้ประกอบ การค่านำมาเสนอขายหรือจำหน่ายที่ตลาดเพื่อเรียกร้องความสนใจการ ได้กรรมสิทธิ์ การอุปโภคบริโภค และเพื่อตอบสนองความจำเป็นหรือความต้องการของผู้บริโภคให้เกิดความ พึงพอใจ

6. ประชากร หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและเกี่ยวข้องกับบริเวณจุดผ่อนปรน ช่องสายตะกูตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบไปด้วยกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

6.1 ผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง ผู้บริหารของเทศบาลตำบลจันทเพชร จำนวน 3 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน และรองนายกเทศมนตรี จำนวน 2 คน

6.2 ผู้นำชุมชน หมายถึง กำนัน สารวัตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในเขต ตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

6.3 ผู้ประกอบการค้า หมายถึง ผู้ประกอบการค้าบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ทั้งผู้ประกอบการค้าถาวรและผู้ประกอบการค้าชั่วคราว

6.4 นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางจากถิ่นอื่นมาเพื่อเที่ยวชมการค้าขาย การข้ามแดนระหว่างไทย - กัมพูชา และจับจ่ายซื้อสินค้า เพื่ออุปโภคบริโภค บริเวณจุดผ่อนปรน ช่องสายตะกู ตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

6.5 ข้าราชการ หมายถึง ข้าราชการทั่วไปที่บรรจุแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินั้น ๆ รวมทั้งข้าราชการการเมือง ในเขตเทศบาลตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

6.6 พนักงาน หมายถึง พนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานราชการ ในเขตเทศบาลตำบล จันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

6.7 เกษตรกร หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพด้านการเพาะปลูกพืชต่าง ๆ รวมทั้งการเลี้ยง สัตว์ การประมง และประมงจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

6.8 รับจ้างทั่วไป หมายถึง บุคคลที่มีอาชีพที่เกี่ยวกับการใช้แรงงาน เช่น รับจ้างทางการเกษตร รับจ้างทำความสะอาด รับจ้างขับรถ รับจ้างตัดหญ้า รับจ้างขุดดิน ขนดิน และรับจ้างอื่น ๆ ตามแต่ภาระงาน เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ โดยขอกำหนดกรอบในการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
2. แนวคิดทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการค้าชายแดน
4. แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานตลาดการค้า
5. แนวคิดการบริหารจัดการ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย ล้วนได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางการเมืองและเศรษฐกิจภายนอกประเทศ รวมทั้งนโยบายต่างประเทศของประเทศที่มีฐานะดีทางเศรษฐกิจและการทหาร มีส่วนในการช่วยเหลือบูรณะพัฒนาประเทศที่ยากจนและกำลังพัฒนาทั้งหลาย เช่น โดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การลงทุน การให้คำปรึกษาหารือทางวิชาการหรือการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในประเทศ ซึ่งมีผู้กล่าวถึง แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไว้ดังนี้

ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐ หรือ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐประชาชาติ ในยุคปัจจุบันนี้ไม่มีรัฐใด ชาติใดที่จะดำรงอยู่อย่างโดดเดี่ยวตามลำพัง โดยที่ไม่ต้องเกี่ยวข้องกับติดต่อกับรัฐอื่น ๆ หรือสังคมอื่น ๆ โดยได้อีกต่อไป อีกทั้งได้มีการยอมรับกันว่าความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองภายในรัฐ และการเมืองภายนอกรัฐนั้นเกี่ยวพันและเป็นผลซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยการเมืองคือ รัฐ ในปัจจุบันได้มุ่งไปตั้งทั้งทางการเมืองทางเศรษฐกิจ และทางสังคมระหว่างรัฐ ดังมีผู้ให้ความหมายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไว้ดังนี้

สุรพล ราชภัณฑารักษ์ (2542 : 451) ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไว้ว่า หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐ หรือความสัมพันธ์ระหว่างรัฐประชาชาติ ในยุค

ปัจจุบันนี้ไม่มีรัฐใด ชาติใดที่จะดำรงอยู่อย่างโดดเดี่ยวตามลำพัง โดยที่ไม่ต้องเกี่ยวข้องกับรัฐอื่น ๆ หรือสังคมอื่น ๆ โดยได้อีกต่อไป อีกทั้งได้มีการยอมรับกันว่าความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองภายในรัฐ และการเมืองภายนอกรัฐนั้นเกี่ยวพันและเป็นผลซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยการเมืองคือ รัฐ ในปัจจุบันได้ มุ่งไปถึงทั้งทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ และทางสังคมระหว่างรัฐซึ่งมีประมาณ 160 รัฐ ทั้งในองค์การและนอกองค์การสหประชาชาติความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนี้มีได้หมายความถึงความสัมพันธ์ระหว่าง “ประเทศ” เท่านั้น แต่มีความหมายที่กว้างกว่านั้น ถึงแม้ว่า “หน่วย” ที่มีบทบาทสำคัญส่วนใหญ่ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศคือรัฐ หรือรัฐบาล ผู้ดำเนินกิจการของรัฐก็ตาม “ประเทศ” นี้รวมถึง “หน่วย” อื่น ๆ ที่มีใช้รัฐ เช่น องค์การระหว่างประเทศ กลุ่มบุคคลใด ๆ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งมีบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ “ความสัมพันธ์” มิได้หมายความถึงเฉพาะความสัมพันธ์ทางการเมืองเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และอื่น ๆ ซึ่งมีความสำคัญในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของ “หน่วย” นั้น ๆ ความสัมพันธ์นี้ มีทั้งความขัดแย้งและความร่วมมือ

โคริน เฟื่องเกษม (2548 : ออนไลน์) ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไว้ว่า หมายถึง การแลกเปลี่ยนและการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นข้ามเขตพรมแดนของประเทศในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยรัฐเองหรือตัวแสดงใด ๆ ที่ไม่ใช่รัฐ ในรูปแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองหรือวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่การเมือง ในลักษณะที่ตีร่วมมือกัน หรือความสัมพันธ์ที่ขัดแย้งกันในมิติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การเมือง การทูต การทหาร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ มิติใดมิติหนึ่งหรือ ร่วมกันหลายมิติพร้อมกันไป อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ดังกล่าวในปัจจุบันมีลักษณะข้ามพรมแดน ข้ามโลก และต้องเกี่ยวข้องกับหลายมิติอื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็น การสื่อสาร คมนาคม การตลาด การผลิต การจัดการ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ซึ่งก่อให้เกิดความยากลำบากในการติดตามความสัมพันธ์ในกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

สถาบันรัชต์ภาคย์ (2553 : 2) ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไว้ว่า หมายถึง การแลกเปลี่ยนและปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นข้ามเขตพรมแดนของรัฐ ซึ่งอาจเกิดขึ้น โดยรัฐหรือตัวแสดงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่รัฐ ซึ่งส่งผลถึงความร่วมมือหรือความขัดแย้งระหว่างประเทศต่าง ๆ ในโลกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล หรือสังคม ซึ่งเกิดขึ้นข้ามขอบเขตของกลุ่มสังคมการเมืองหนึ่ง ๆ

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หมายถึง การแลกเปลี่ยนและปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นข้ามเขตพรมแดนของรัฐ ซึ่งอาจเกิดขึ้น โดยรัฐหรือตัวแสดงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่รัฐ ซึ่งส่งผลถึงความร่วมมือหรือความขัดแย้งระหว่างประเทศต่าง ๆ ในโลก ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล หรือสังคม ซึ่งเกิดขึ้น

ข้ามขอบเขตของกลุ่มสังคมการเมืองหนึ่ง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือการแลกเปลี่ยนและปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นข้ามเขตพรมแดนของรัฐดังที่กล่าวข้างต้นนั้นอาจมีลักษณะแตกต่างกันดังนี้

- 1) ความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอาจกระทำอย่างเป็นทางการ โดยรัฐ เช่นการประชุมสุดยอด การดำเนินการทางการทูต หรืออาจเป็นกรกระทำไม่เป็นทางการ เช่นการก่อการร้ายของอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งไม่ได้กระทำการในนามของรัฐ และ
- 2) ความสัมพันธ์ในลักษณะร่วมมือหรือขัดแย้ง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เกิดขึ้น หากไม่ร่วมมือก็ขัดแย้ง ความสัมพันธ์ในลักษณะขัดแย้ง เช่น สงคราม การแทรกแซงบ่อนทำลาย ส่วนความร่วมมือ ได้แก่ การกระชับความสัมพันธ์ทางการทูต การร่วมเป็นพันธมิตร การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและวัฒนธรรม

ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ปัจจุบันความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและชาติต่าง ๆ มากกว่าที่เคยเป็นในอดีต เนื่องจากจำนวนประชากรโลกเพิ่มมากขึ้น ประเทศต่าง ๆ ต้องพึ่งพากันมากขึ้นในด้านต่าง ๆ และพัฒนาการของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีผลให้โลกดูจะมีขนาดเล็กลง ซึ่งผลของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีต่อด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย ล้วนได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางการเมืองและเศรษฐกิจภายนอกประเทศ รวมทั้งนโยบายต่างประเทศของประเทศที่มีฐานะดีทางเศรษฐกิจและการทหาร ตัวอย่างเช่น หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติและประเทศที่มีฐานะดี มีส่วนในการช่วยเหลือบูรณะพัฒนาประเทศที่ยากจนและกำลังพัฒนาทั้งหลาย ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไว้ดังนี้

สุภรศมี ชูติกุลเจริญ (2540 : 9) กล่าวถึง ความสำคัญต่อการเมืองระหว่างประเทศ ไว้ว่า ในวงการเมืองระหว่างประเทศ ที่จำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารเข้ามาเป็นปัจจัยที่สำคัญ คือ พัฒนาการของเทคโนโลยีทางการสื่อสารต่าง ๆ สามารถช่วยให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสารและความคิดกันได้สะดวกและรวดเร็ว ดังนั้น ด้วยเหตุผลทางด้านการสื่อสารที่เจริญก้าวหน้าขึ้นและเหตุผลทางด้านการเมือง จึงทำให้สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมที่แทบจะสามารถติดต่อสื่อสารกันได้สะดวกนั่นเอง อนึ่งการติดต่อสื่อสาร หรือการดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และนโยบายการเมืองระหว่างประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่ดั่งขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบด้านการสื่อสารโดยตรง เพื่อทำหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับประเทศของตน สร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศอื่น ตลอดจนชักจูงให้ได้รับความสนับสนุนจากประเทศอื่น และได้ศึกษาถึงความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในประเทศอื่นที่มีต่อประเทศของตน หน่วยงานสำคัญที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารของการเมืองระหว่างประเทศก็คือ กระทรวงการ

ต่างประเทศและสถานทูตต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นผู้จัดการกับการสื่อสารให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะทางจิตใจ สังคมและวัฒนธรรมของประชาชนชาติต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างไปจากประเทศของตน

อานนท์ อภาภิรม (2545 : 10) กล่าวถึง ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสันติภาพและการอยู่รอดของโลก การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจึงได้รับความสนใจศึกษาอย่างกว้างขวางทั่วทุกมุมโลก เพื่อให้รู้และเข้าใจถึงศิลปะและวิธีที่รัฐนำมาใช้ในเวทีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนเหตุการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งนำมาสู่การทำลายล้างและสงครามระหว่างรัฐ จึงกล่าวได้ว่า สันติภาพและความมั่นคงของโลกขึ้นอยู่กับศิลปะที่รัฐแต่ละรัฐ ที่จะนำมาใช้เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐ รวมทั้งความสามารถของรัฐในการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งและสงครามระหว่างรัฐ

ธิดารัตน์ โชคสุชาติ (2553 : 110) กล่าวถึง อาเซียนมีความสำคัญทางเศรษฐกิจกับไทยไว้ว่า การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว มีแนวโน้มที่จะทวีบทบาทสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมในเชิงนโยบายหรือยุทธศาสตร์ตั้งแต่ต้นจะทำให้สินค้าไทยส่งออกไปอาเซียน ได้มากขึ้นจากการขจัดอุปสรรคทางการค้า ทั้งด้านภาษีและด้านที่มิใช่ภาษี และสามารถดึงดูดการลงทุนหรือนักท่องเที่ยวจากทั้งอาเซียนและนอกอาเซียน ได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเตรียมความพร้อม ดังกล่าวอาจไม่เพียงพอและกลายเป็นจุดอ่อนของการเตรียมตัวของไทย ก่อนที่ AEC จะจัดตั้งขึ้นในปี 2015 เป็นไปได้ว่าไทยจะต้องแข่งขันกันเองเพื่อดึงดูดการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวกับสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสันติภาพและการอยู่รอดของโลก เพื่อให้รู้และเข้าใจถึงศิลปะและวิธีที่รัฐนำมาใช้ในเวทีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตลอดจนเหตุการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งนำมาสู่การทำลายล้างและสงครามระหว่างรัฐ จึงจำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารเข้ามา เพื่อการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และนโยบายการเมืองระหว่างประเทศต่าง ๆ เผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับประเทศของตน สร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศอื่น ตลอดจนชักจูงให้ได้รับความสนับสนุนจากประเทศอื่น และได้ศึกษาถึงความรู้สึกรักใคร่ของประชาชนในประเทศอื่นที่มีต่อประเทศของตน

ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

การดำรงรักษาและส่งเสริมสันติภาพเสถียรภาพ ความมั่นคงและความเจริญร่วมกันในภูมิภาค ตลอดจนพัฒนาการในความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นที่ประจักษ์แก่นานาชาติประเทศ และการนำไปสู่การขยายประเทศสมาชิก ปัจจุบันทฤษฎีต่าง ๆ ได้รับการยอมรับมากขึ้น เพื่อให้เกิด

ความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนสาระสำคัญต่าง ๆ ดังมีผู้กล่าวถึงทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไว้ดังนี้

จูลซีฟ ชินวรโร (2547: 2 - 7) กล่าวว่า ทฤษฎีเกมเป็นแนวทางในการอธิบายถึงพฤติกรรมในการตัดสินใจในการดำเนินการ ซึ่งอาจจะใช้ในการตัดสินใจในทางธุรกิจ ในทางส่วนตัว ตลอดจนการใช้กรอบของการดำเนินนโยบายอย่างเป็นทางการ ซึ่งหมายถึง “การดำเนินนโยบายสาธารณะ” (Public Policy) ซึ่งครอบคลุมทั้งในด้านการดำเนินนโยบายต่างประเทศด้วย ทฤษฎีเกมนั้นเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ (Behaviorism) อันหมายถึงกรอบในการวิเคราะห์บนพื้นฐานของพฤติกรรมในการตัดสินใจ ทฤษฎีเกมนั้นอาจจะจำแนกออกเป็น 2 แนวทางย่อย คือ

1. ทฤษฎีเกมที่เน้น “ตรรกะเชิงตัวเลข” (Logical Mathematic Approach) จะสร้างรูปแบบทางออกในการตัดสินใจเป็นตัวเลขและมีการวิเคราะห์ในเชิงเหตุผล (Rational) เพื่อจะหาข้อสรุปว่าแนวทางไหนที่ดีที่สุดสำหรับผู้ตัดสินใจบนฐานของตัวเลขที่เห็นได้ชัด

2. ทฤษฎีเกมที่เน้นในด้านของ “แนวทางประจักษ์นิยม” (Experimental Approach) จะเน้นการตัดสินใจบนพื้นฐานของประสบการณ์อันสังเกตได้จากพฤติกรรมที่เคยมีการดำเนินการเป็นบรรทัดฐาน

เขาวเรศ ทับพันธุ (2551 : 21 - 22) กล่าวถึง ทฤษฎีการค้าตามความได้เปรียบอย่างสมบูรณ์ ไว้ว่า การกำหนดทิศทางการค้าที่ถูกต้องเป็นเงื่อนไขจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศผู้ค้าที่จะได้รับประโยชน์จากการค้า การพิจารณาว่าประเทศใดควรส่งสินค้าใด และควรนำเข้าสินค้าใด จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การอธิบายความได้เปรียบอย่างสมบูรณ์ของนักเศรษฐศาสตร์ตั้งอยู่บนสมมติฐานต่าง ๆ หลายประการดังนี้

1. มีเพียง 2 ประเทศ และมีสินค้าเพียง 2 ชนิด
2. แรงงานเป็นปัจจัยเพียงชนิดเดียวในการผลิต โดยแต่ละประเทศมีแรงงานจำนวนคงที่ และไม่มีว่างงาน
3. ในแต่ละประเทศ คนงานแต่ละคนมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานเหมือนกัน
4. ในการผลิตสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่งจำนวนแรงงานที่ใช้ต่อหน่วยสินค้าคงที่เสมอ หรือต้นทุนการผลิตต่อหน่วยนั่นเอง
5. ราคาต้นทุนของสินค้าขึ้นอยู่กับจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้น ๆ
6. ไม่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศ แต่การเคลื่อนย้ายแรงงานภายในประเทศทำได้เต็มที่
7. การค้าขายเป็นไปในระบบสินค้าแลกเปลี่ยน โดยไม่มีเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง

8. ตลาดสินค้าเป็นตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และการค้าระหว่างประเทศเป็นการค้าเสรี

9. ไม่มีค่าขนส่งภายในและระหว่างประเทศ

10. เทคโนโลยีการผลิตของแต่ละประเทศไม่มีการเปลี่ยนแปลง แต่อาจแตกต่างกันระหว่างประเทศ

ประภัสสร เทพชาตรี (2555 : ออนไลน์) กล่าวถึง ทฤษฎีสัจนิยม realism ไว้ว่า เป็นเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ น่าจะมาวิเคราะห์อาเซียนได้ โดยเฉพาะอุปสรรคของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน อาเซียนขณะนี้ยังมีความแตกแยกกันอยู่ ประเทศสมาชิกยังคิดในเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติเป็นหลัก ดังนั้นอาเซียนจะเป็นได้แค่ system of states หรือไม่ คือมารวมมือกัน แต่ไม่ได้เป็นประชาคมอย่างแท้จริง เรื่องการเมือง เรื่องผลประโยชน์แห่งชาติเป็นปัจจัยสำคัญทำให้อาเซียนแตกแยก จากกรณีความขัดแย้งล่าสุดในเรื่องทะเลจีนใต้ ซึ่งเกิดจากการที่กัมพูชาไปเข้าข้างจีน ในขณะที่ฟิลิปปินส์และเวียดนามก็มีสหรัฐถือหางอยู่ และจึงเห็นได้ชัดว่า มหาอำนาจพยายามที่จะทำให้อาเซียนแตกแยก ซึ่งจะอธิบายได้อย่างชัดเจนยังมีอีกหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ที่เรายังไม่ได้ศึกษาอย่างละเอียด เช่น ความร่วมมือในการจัดการภัยพิบัติ ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการปัญหาข้ามชาติ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ บทบาทของประเทศสมาชิกต่อการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ก็ยังไม่มีคนศึกษามากนัก นอกจากนี้ อาเซียนไม่ได้อยู่ตัวคนเดียว แต่เราอยู่ในบริบทของระบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค ซึ่งมีมหาอำนาจเป็นตัวแสดงหลัก เพราะฉะนั้น น่าจะมีการศึกษาอย่างละเอียดถึงบทบาทของมหาอำนาจต่ออาเซียน ควรมีการศึกษาว่า สหรัฐกำลังทำอะไรอยู่ จีนกำลังทำอะไรอยู่ และอีกเรื่องที่ควรศึกษา คือ บทบาทของอาเซียนในการเป็นแกนกลางของสถาปัตยกรรมในภูมิภาค

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบันมีลักษณะการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่นการพึ่งพาสินค้า พึ่งพาการลงทุน พึ่งพาเทคโนโลยี พึ่งพาทรัพยากรต่าง ๆ และความสัมพันธ์ในแบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันจะทำให้เกิดเหตุการณ์ระหว่างประเทศขึ้น แม้ว่าการพึ่งพาอาจจะเป็นไปในลักษณะที่ไม่เท่าเทียมกัน แต่โลกทั้งโลกก็ต้องพึ่งพาอาศัยกัน การรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างความร่วมมือในทางเศรษฐกิจ

ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ความสัมพันธ์ที่กล่าวถึงขอบเขตของสังคมนั้นนับวันยังมีมากขึ้นเมื่อประชากรโลกเพิ่มขึ้นในขณะที่การคมนาคมสื่อสารระหว่างกลุ่มคนเป็นไปได้อย่างยิ่งยั้ง ลักษณะของความสัมพันธ์เช่นนี้มีความซับซ้อนขึ้นทุกขณะ และมีการเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบต่าง ๆ กัน ตัวอย่างเช่นความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเผ่าต่าง ๆ ในยุคโบราณเป็นความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนสินค้าหรือการสู้รบแย่งชิงทรัพยากรสมบัติของอีกฝ่ายหนึ่ง ได้เปลี่ยนแปลงมาสู่ความสัมพันธ์ทางการทูต การเศรษฐกิจ การเมือง

การสังคม และการทหารที่อยู่ยากซับซ้อน ในสภาพสังคมระหว่างประเทศซึ่งรัฐเป็นตัวแสดงสำคัญของโลก รวมทั้งตัวแสดงอื่น ๆ ดังมีผู้กล่าวถึง ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไว้ดังนี้

กฤษฎาภรณ์ สุทัศน์ ณ อยุธยา (2553 : 3) กล่าวถึง ลักษณะของความสัมพันธระหว่างประเทศ ไว้ว่า การแลกเปลี่ยนและปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นข้ามเขตพรมแดนของรัฐดังที่กล่าวถึง อาจมีรูปแบบต่าง ๆ กัน ที่สำคัญ ได้แก่

1. ความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอาจกระทำอย่างเป็นทางการ โดยรัฐ หรือโดยตัวแทนที่ชอบธรรมของรัฐ เช่น การประชุมสุดยอด การดำเนินการทางการทูต การแถลงการณ์ประท้วง การยื่นประท้วงต่อองค์การสหประชาชาติ หรืออาจเป็นการกระทำอย่างไม่เป็นทางการ ก็ได้ เช่น การก่อการร้ายของกลุ่มคนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การกระทำจารกรรม การโจมตีประเทศหนึ่งโดยสื่อมวลชนของอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งมีได้กระทำการในนามของรัฐ เป็นต้น

2. ความสัมพันธ์ในลักษณะร่วมมือหรือขัดแย้ง กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เกิดขึ้น มักจะสะท้อนลักษณะที่หากไม่เป็นความร่วมมือก็เป็นความขัดแย้ง ความสัมพันธ์ในลักษณะความขัดแย้งก็เช่น สงคราม การแทรกแซงบ่อนทำลาย การขยายจักรวรรดินิยม การผนวกดินแดนของอีกประเทศหนึ่ง ส่วนความร่วมมือ ได้แก่ การกระชับความสัมพันธ์ทางการทูต การร่วมเป็นพันธมิตร การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและวัฒนธรรม เป็นต้น

3. ความสัมพันธ์ในลักษณะเข้มข้นรุนแรงหรือห่างเหิน หมายความว่า ในการดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งที่เป็นการร่วมมือหรือการขัดแย้งนั้น อาจกระทำในลักษณะรุนแรง เช่น การใช้กำลังอาวุธ การตัดความสัมพันธ์ทางการทูต การลอบสังหารผู้นำรัฐบาลของอีกประเทศหนึ่ง การทำสัญญาร่วมมือ การรวมดินแดนเป็นประเทศเดียวกัน หรืออาจมีลักษณะห่างเหินไม่รุนแรงก็ได้ เช่น ส่งนักการทูตจำนวนไม่มากไปประจำอีกประเทศหนึ่งพอเป็นพิธี หรือโฆษณาโจมตีกันเพียงชั่วครั้งชั่วคราว เป็นต้น

สถาบันรัชต์ภาคย์ (2553 : 2) กล่าวถึง ลักษณะของความสัมพันธระหว่างประเทศ ไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือการแลกเปลี่ยนและปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นข้ามเขตพรมแดนของรัฐดังที่กล่าวข้างต้นนั้นอาจมีลักษณะแตกต่างกันดังนี้

1. ความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอาจกระทำอย่างเป็นทางการ โดยรัฐเช่นการประชุมสุดยอด การดำเนินการทางการทูต หรืออาจเป็นการกระทำไม่เป็นการ เช่นการก่อการร้ายของอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งไม่ได้กระทำการในนามของรัฐ เป็นต้น

2. ความสัมพันธ์ในลักษณะร่วมมือหรือขัดแย้ง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เกิดขึ้น หากไม่ร่วมมือก็ขัดแย้ง ความสัมพันธ์ในลักษณะขัดแย้ง เช่น สงคราม การแทรกแซงบ่อนทำลาย ส่วนความร่วมมือ ได้แก่ การกระชับความสัมพันธ์ทางการทูต การร่วมเป็นพันธมิตร การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและวัฒนธรรม เป็นต้น

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ (2557 : ออนไลน์) กล่าวถึง ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไว้ว่า การส่งเสริมการลงทุนทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค ส่งเสริมการเปิดการค้าเสรี การท่องเที่ยว การเงิน การเกษตร และสนับสนุนการเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่ง โดยได้เสนอให้จัดทำความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนและข้ามแดน นโยบายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ คือผลักดันให้อาเซียนมุ่งปรับ โครงสร้างด้านเศรษฐกิจให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันกับนานาประเทศ ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือด้านต่าง ๆ ได้แก่ แรงงาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาธารณสุข วัฒนธรรมและสารสนเทศ การศึกษาการจัดความยากจน การพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน การพัฒนาชนบท การพัฒนาและส่งเสริมสวัสดิการสังคม การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านภัยพิบัติ

จากข้างต้นสามารถสรุปลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศว่าเป็นความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอาจกระทำอย่างเป็นทางการ โดยรัฐหรือโดยตัวแทนที่ชอบธรรมของรัฐ ความสัมพันธ์ในลักษณะร่วมมือหรือขัดแย้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เกิดขึ้น หากไม่ร่วมมือก็ขัดแย้ง รวมไปถึงการส่งเสริมการลงทุนทั้งภายในและภายนอกภูมิภาค ส่งเสริมการเปิดการค้าเสรี การท่องเที่ยว การเงิน การเกษตร และสนับสนุน การเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่ง โดยได้เสนอให้จัดทำความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนและข้ามแดน นโยบายต่อความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ มุ่งปรับ โครงสร้างด้านเศรษฐกิจให้มีความ โปร่งใส มีประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันกับนานาประเทศ

แนวคิดทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นได้เพราะความได้เปรียบโดยเด็ดขาดกล่าวคือ ประเทศที่สามารถทำการผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนที่ถูกกว่าก็จะส่งออกในสินค้านั้นและในขณะที่เดียวกันก็จะนำเข้าสินค้าที่ผลิตภายในประเทศแล้วมีต้นทุนสูง และเมื่อมีการส่งออกและนำเข้าสินค้าหลายชนิดได้นำความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบกับประเทศอื่นมาใช้ในการเลือกผลิตสินค้า โดยถ้าต้องผลิตสินค้าใดเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วยจะต้องลด โอกาสที่จะผลิตสินค้านั้นลงหรือมองในด้านค่าเสียโอกาสคือ ควรจะนำเข้าจากต่างประเทศถ้าสินค้านั้นมีราคาน้อยกว่าค่าเสียโอกาสที่จะต้องผลิตขึ้นเองภายในประเทศซึ่งผู้วิจัยจึงขอนำองค์ความรู้เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศมากล่าว ดังนี้

ความหมายของการค้าระหว่างประเทศ

ในระบบเศรษฐกิจแบบเปิดทางเศรษฐกิจของประเทศในเรื่องการค้า เศรษฐกิจ และการ ดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจจะมีผลต่อรายได้ประชาชาติโดยตรง หน่วยงานสำคัญทางเศรษฐกิจของไทย ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ ต่างมีส่วนกำหนดให้ระบบเศรษฐกิจไทยมีการพัฒนาโดยการพึ่งพาต่างประเทศกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ การค้าระหว่างประเทศ การชำระเงินระหว่างประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ และความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศดังมีผู้ให้ความหมายของการค้าระหว่างประเทศไว้ดังนี้

เกสร หอมขจร (2540 : 3) ให้ความหมายของการค้าระหว่างประเทศ ไว้ว่า หมายถึง การแลกเปลี่ยนสินค้าและการบริการระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศของทุกประเทศจะต้องประกอบด้วยสินค้าออก (export) และสินค้าเข้า (import) สิ่งที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าขึ้นคือ ความแตกต่างในการผลิต ต้นทุนการผลิต และพื้นฐานความแตกต่างของทรัพยากร เพราะแต่ละประเทศมีทรัพยากรที่แตกต่างกัน ความเอื้ออำนวยของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิประเทศ รวมทั้งระดับของเทคโนโลยี เช่น ความรู้ในวิชาการใหม่ ๆ นำไปสู่การใช้สัดส่วนของทรัพยากรที่แตกต่างกัน จึงมีความแตกต่างกันอันเนื่องมาจากการผลิตที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2543 : 58) ได้ให้ความหมายว่าการค้าระหว่างประเทศ ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมองค์การที่เกิดขึ้นในขอบเขตมากกว่าหนึ่งประเทศโดยเป็นบริษัท ซึ่งผูกมัดกับการค้าระหว่างประเทศหรือการลงทุนข้ามเขตแดนหรือข้ามประเทศ

สินีย์ สังข์ศรี (2549 : 5) ได้ให้ความหมายการค้าระหว่างประเทศ ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขอบเขตมากกว่า 1 ประเทศ ซึ่งมีผลกระทบจากปัจจัยภายนอกสภาพแวดล้อมภายในประเทศ สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศและสภาพแวดล้อมของประเทศที่ทำการค้าด้วย ตลอดจนสภาพการแข่งขันระหว่างประเทศและการแข่งขันระหว่างบริษัท ผู้ธุรกิจระหว่างประเทศต้องเข้าใจความซับซ้อนต่าง ๆ เพื่อวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง กิจกรรมทางธุรกิจที่เกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างประเทศจากประเทศหนึ่งข้ามพรมแดนไปยังอีกประเทศหนึ่ง ในการดำเนินกิจกรรมการค้าระหว่างประเทศจึงมีขั้นตอนการดำเนินการเริ่มตั้งแต่การผลิต การบรรจุหีบห่อเพื่อการขนส่ง การทำสัญญาการค้าระหว่างประเทศ การดำเนินการในการส่งออก การเลือกวิธีการขนส่ง การประกันภัยสินค้านำเข้าประเทศและการดำเนินการด้านพิธีการศุลกากร ในการนำเข้าสินค้าไปยังอีกประเทศหนึ่ง

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ

การเกิดขึ้นของการค้าระหว่างประเทศ ไม่ได้แตกต่างจากเหตุผลของการค้าระหว่างบุคคลการค้าระหว่างบุคคลเกิดขึ้นจากการแบ่งงานกันทำ โดยยึดความชำนาญที่แตกต่างกัน จะนำไปสู่มาตรฐานการครองชีพที่ดีขึ้น ในทำนองเดียวกันการค้าระหว่างประเทศก็เกิดขึ้นจากเหตุผลอย่างเดียวกันเนื่องจากประเทศต่าง ๆ ผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนที่แตกต่างกัน เพราะแต่ละประเทศต่างก็มีทรัพยากร และความชำนาญในการผลิตไม่เหมือนกัน ประเทศที่มีทรัพยากรมาก ก็มักจะ ได้เปรียบในการผลิตสินค้า ซึ่งต้องใช้ทรัพยากรนั้น ๆ อย่างไรก็ตามความมากน้อยของ ทรัพยากรการผลิตที่อยู่ก็มีใช้สิ่งที่กำหนดต้นทุน และความได้เปรียบในการผลิต ดังมีผู้กล่าวถึง ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศไว้ ดังนี้

กัตญูญ หิริญญสมบุรณ์ (2543 : 14) กล่าวถึง ทฤษฎีความได้เปรียบ ไว้ว่า ถ้าประเทศใด ประเทศหนึ่งมีความได้เปรียบในการผลิตสินค้า 2 ชนิดขึ้นไป ประเทศนั้นควรจะผลิตสินค้าที่ตน ผลิต ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด แล้วสิ่งที่ตนไม่ได้ผลิตจากประเทศอื่น ทฤษฎี Comparative Advantage จะมีประสิทธิภาพเต็มที่ภายใต้ข้อสมมุติฐานของการใช้ความชำนาญเฉพาะดังต่อไปนี้

1. การว่าจ้างแรงงานเต็มที่ ไม่มีการว่างงาน ซึ่งแสดงถึงการให้ทรัพยากรเต็มที่ ถ้ามีการ ว่างงานเกิดขึ้นจะมีการลดการนำเข้าลง เพื่อให้แรงงานที่ว่างงานอยู่ได้รับการว่าจ้างให้ทำ การผลิตสินค้าทดแทนการนำเข้า

2. การมุ่งวัตถุประสงค์ของประเทศ บางครั้งประเทศไทยไม่ได้มีวัตถุประสงค์ เจริญ เศรษฐศาสตร์หรือต้องการกำไรสูงสุดเสมอไป นอกจากนั้นรัฐบาล ได้สังเกตเห็นว่า การเป็น ผู้เชี่ยวชาญพิเศษในสินค้าเฉพาะอย่างเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการขึ้นลงของ ราคาสินค้านั้น จึงควรผลิตสินค้าที่ตน ไม่ได้เปรียบด้วยเพื่อกระจายความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

3. การคิดค่าขนส่ง ไม่มีทฤษฎีใดคำนึงถึงค่าขนส่งซึ่งต้องสัมพันธ์กับระยะทาง ที่เคลื่อนย้ายสินค้านี้การค้าระหว่างประเทศ ปัญหาจะเกิดขึ้นถ้าค่าขนส่งรวมกับสินค้าแล้วสูงกว่าต้นทุน ที่ประเทศผู้ซื้อผลิตเอง เพราะจะทำให้การค้าระหว่างประเทศไม่เกิดขึ้นความชำนาญและการ ได้เปรียบเฉพาะสินค้าจะหมดความหมายไปในที่สุด ทฤษฎี Comparative Advantage แตกต่างจาก ทฤษฎี Absolute Advantage ตรงที่ Absolute Advantage กล่าวว่าประเทศใดสามารถใช้ทรัพยากร ที่ผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าประเทศอื่นก็ควรผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายแก่ประเทศอื่น แต่ทฤษฎี Comparative Advantage แสดงการวิเคราะห์ที่ซับซ้อนขึ้นไปอีก โดยกล่าวถึงประเทศ ที่เกิดความได้เปรียบในการผลิตสินค้าทั้งสองชนิดเหนือกว่าอีกประเทศหนึ่ง ควรทำการผลิตโดยใช้ ความได้เปรียบในสิ่งที่ตนสามารถผลิต ได้อย่างมีประสิทธิภาพเหนือกว่าเป็นอย่างมาก และให้อีก

ประเทศหนึ่งผลิตสินค้าที่ประเทศแรกผลิตแล้ว จะมีประสิทธิภาพเหนือกว่าเป็นส่วนน้อย แล้วทั้งสองประเทศจะได้ผลผลิตมากกว่าการผลิตโดยปราศจากการค้าระหว่างประเทศ

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (2544 : 15) กล่าวถึง ทฤษฎีความได้เปรียบอย่างสมบูรณ์ไว้ว่า ถ้าประเทศใดประเทศมีความได้เปรียบในการผลิตสินค้าใดสินค้าหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพเหนือกว่าประเทศอื่น ก็ควรให้ประเทศนั้นผลิตสินค้านั้นแล้วส่งไปค้าขายแลกเปลี่ยนกับประเทศอื่นเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของประสิทธิภาพรวมที่สูงที่สุดของโลก แต่ละประเทศควรใช้ทรัพยากรของตนให้แก่สินค้าที่สามารถผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุดจนเกิดการได้เปรียบในการแข่งขันกับผู้อื่น ซึ่งความเชี่ยวชาญเฉพาะที่เกิดขึ้นมีสาเหตุจาก

1. แรงงานเกิดความชำนาญในการทำงานนั้นซ้ำ ๆ อยู่เป็นประจำ
2. แรงงานเกิดความชำนาญโดยการทำงานนั้นไปอีกงานหนึ่ง
3. การผลิตอย่างต่อเนื่องยาวนานจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาหาวิธีการทำงาน

มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านก่อให้เกิดความได้เปรียบ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 ชนิดคือ

1. ความได้เปรียบ โดยธรรมชาติ (Natural Advantage) เป็นประโยชน์ที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศทรัพยากรธรรมชาติหรือแรงงานที่มีอยู่อย่างด้นเหลือ

2. ความได้เปรียบจากการเรียนรู้ นอกจากทฤษฎีความได้เปรียบ ยังกล่าวถึง ขนาดของประเทศหนึ่งซึ่งมีผลต่อชนิดและปริมาณของสินค้าที่จะทำการค้าขายกัน ขนาดของประเทศที่แตกต่างกันจะมีผลต่อปัจจัยดังต่อไปนี้

2.1 ความหลากหลายของทรัพยากร ประเทศใหญ่มีทรัพยากรหลายชนิดกระจายอยู่ตามภาคต่าง ๆ ในประเทศจนแทบสามารถพึ่งพาตนเองได้หมด

2.2 ค่าขนส่ง ประเทศใหญ่และประเทศเล็กได้รับผลกระทบจากค่าขนส่งแตกต่างกัน โดยทั่วไปแล้วค่าขนส่งจะแปรตามระยะทาง ประเทศใหญ่มักจะทำการค้าขายกับแหล่งตลาดที่อยู่ใกล้จึงทำให้ค่าขนส่งต่ำราคาสินค้าก็ต่ำไปด้วย

2.3 ขนาดของเศรษฐกิจ ขนาดของประเทศมิได้บอกถึงความมั่งคั่งของประเทศ ความร่ำรวยของประเทศวัดได้จากขนาดเศรษฐกิจและรายได้ประชาชาติที่ค่อนข้างสูง จึงควรมีการผลิตสินค้าในปริมาณมากอย่างต่อเนื่องด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เพื่อให้เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคภายในประเทศและทำการส่งออกด้วย

วินัส ฤาชัย (2546 : 14) กล่าวถึง ทฤษฎีต้นทุนการเสียโอกาส ไว้ว่า การปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องของทฤษฎีมูลค่าแรงงาน และเสนอแนวคิดให้ใช้ต้นทุนการเสียโอกาสเป็นเครื่องมือใช้อธิบายการได้เปรียบและการเสียโอกาสโดยเปรียบเทียบแทนต้นทุนแรงงานหรือ

ประสิทธิภาพของแรงงาน เป็นการขยายขอบเขตการค้าของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกที่เน้นความสำคัญของการผลิตเพียงอย่างเดียว เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์การค้าระหว่างประเทศได้กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ทฤษฎีสามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด (2548 : 33) กล่าวถึง ทฤษฎีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบไว้ว่า ต้นทุนเปรียบเทียบและความแตกต่างของปัจจัยที่ไม่ใช่ด้านราคา เช่น ชื่อเสียงของสินค้าที่มีผลต่อแผนการค้าระหว่างประเทศด้วย และภายใต้ข้อสมมุติฐานที่ว่าทุกประเทศมีรสนิยมเหมือนกัน มีภาวะภาษีศุลกากรของแต่ละอุตสาหกรรมเหมือนกันและอัตรามูลค่าการส่งออก - นำเข้า จะสะท้อนถึงการได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบทางการค้า ถ้าพิจารณาการส่งออกและนำเข้าในสินค้าประเภทเดียวกัน

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการค้าระหว่างประเทศจะอยู่ในลักษณะที่ว่าแต่ละประเทศจะผลิตสินค้าที่ตนเองมีความถนัดซึ่งเป็นสินค้าส่งออก ขณะเดียวกันก็จะสั่งเข้าของสินค้าที่ตนเองผลิตไม่ได้ หรือผลิตได้แต่ต้นทุนสูงกว่า เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเปรียบเสมือนการแบ่งงานกันทำระหว่างประเทศนั่นเอง ทำให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด การค้าระหว่างประเทศจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้ประเทศต่าง ๆ ได้รับความประโยชน์ร่วมกัน ทำให้ประชาชนต่าง ๆ ทั่วโลกมีมาตรฐานการครองชีพโดยเฉลี่ยสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นเนื่องจากประเทศต่าง ๆ ผลิตสินค้าได้ด้วยต้นทุนไม่เท่ากัน ประเทศที่สามารถผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งด้วยต้นทุนที่ต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ประเทศนั้นจะเป็นผู้ผลิตและส่งสินค้าไปขายที่อื่น ๆ เหตุที่ประเทศต่าง ๆ ผลิตสินค้าด้วยต้นทุนที่ต่างกันเพราะว่า มีความแตกต่างในปริมาณและทรัพยากร กล่าวคือ บางประเทศมีแร่ธาตุมาก บางประเทศเป็นแหล่งน้ำมัน บางประเทศมีป่าไม้มาก เป็นต้น ประกอบกับความแตกต่างของสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศ ส่งผลให้สินค้าบางชนิดสามารถผลิตได้ในบางพื้นที่เท่านั้นดังมีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ ไว้ดังนี้

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2551 : ออนไลน์) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการค้าระหว่างประเทศ ไว้ว่า เป็นเวทีในการเจรจาลดอุปสรรคและข้อกีดกันทางการค้า และจัดทำกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้การค้าโลกมีความเสรียิ่งขึ้นบนพื้นฐานของการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน เป็นเวทีในการยุติข้อพิพาท ทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก เป็นกลไกตรวจสอบและทบทวนนโยบายการค้าของประเทศสมาชิก

การค้าเสรีอาเซียน (2554 : ออนไลน์) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการค้าของอาฟต้า

ไว้ว่า

1. ส่งเสริมให้การค้าในอาเซียนขยายตัวมากขึ้น เพราะที่ผ่านมาประเทศต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดกัน มักจะมีการค้าระหว่างกันน้อยมาก ส่วนใหญ่จะไปค้าขายกับประเทศใหญ่ ๆ เช่น สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ยุโรปตะวันตก เป็นต้น จึงคิดกันว่าควรขยายการค้าภายในให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

2. ถ้าวรรวมกันเป็นเขตการค้าเสรี การที่ภาษีลดต่ำลงจะเอื้ออำนวยให้การลงทุนจากประเทศที่สามเข้ามาในอาเซียนมากขึ้น เพราะถ้ามาลงทุนในประเทศหนึ่งก็สามารถผลิตสินค้าไปขายในประเทศอาเซียนอื่นได้ โดยไม่เสียภาษีหรือเสียภาษิต่ำมาก

3. ขณะนั้น การแข่งขันทางการค้าในโลกเริ่มเข้มข้นมากขึ้น และมีการเจรจาอบอุรุกวัย ภายใต้ WTO ซึ่งอาเซียนคิดว่าถ้าได้ซ่อมเปิดเสรีกันในกลุ่มเล็กนี้ก่อน ก็จะช่วยให้สามารถแข่งขันได้มากขึ้น

สำนักบริหารกิจการต่างประเทศ (2555 : ออนไลน์) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการค้าระหว่างประเทศ ไว้ว่า เป็นเวทีในการเจรจาเพื่อลดอุปสรรคและข้อกีดกันทางการค้า และจัดทำกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ โดยสนับสนุนให้การค้าโลกมีความเสรียิ่งขึ้นบนพื้นฐานของการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน นอกจากนี้ยังเป็นเวทีในการยุติข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ สมาชิก และเป็นกลไกตรวจสอบและทบทวนนโยบายการค้าของประเทศสมาชิก ทั้งนี้ องค์การการค้าโลก มีขอบข่ายความรับผิดชอบกว้างกว่าแนวคิดที่มีกรอบเจรจาเฉพาะการค้าสินค้าเท่านั้น โดยองค์การการค้าโลกมีขอบข่ายความรับผิดชอบครอบคลุมทั้งสินค้า บริการ ทรัพย์สินทางปัญญา และการลงทุน

จากข้างต้นสามารถสรุปวัตถุประสงค์ของการค้าระหว่างประเทศได้ว่า เป็นเวทีในการเจรจาลดอุปสรรคและข้อกีดกันทางการค้า และจัดทำกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้การค้าโลกมีความเสรี ทำให้ผู้บริโภคมมีโอกาสบริโภคสินค้าใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น และมีมาตรฐานดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่และมาตรฐานการครองชีพของประชาชน การใช้ทรัพยากรของโลกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้รับประโยชน์สูงสุด ก่อให้เกิดการแข่งขันกันทำตามความถนัด ตามความสามารถ และพัฒนาเทคโนโลยี ทำให้ความรู้และวิชาการต่าง ๆ เทคนิคการผลิตกระจายไปยังประเทศต่าง ๆ แต่ละประเทศก็จะได้มีโอกาสพัฒนาและปรับปรุงการผลิตให้ดีขึ้น

ประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ

การพัฒนาเศรษฐกิจ โดย การค้าต่างประเทศจะเป็นกลไกที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้เศรษฐกิจพัฒนาและมีการขยายตัว และยังทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา

เปลี่ยนแปลงโครงสร้างจากการผลิตเพื่อยังชีพไปสู่ระบบการผลิตเพื่อการค้า มีการใช้ระบบเงินตรา เป็นสื่อกลางทำให้เศรษฐกิจขยายตัวมากขึ้น ประเทศกำลังพัฒนาจะมีรายได้จากการส่งออก ทรัพยากรธรรมชาติ และสินค้า และนำมาเป็นรายได้เพื่อใช้จ่ายในการซื้อสินค้า ดังมีผู้กล่าวถึง ประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศไว้ดังนี้

เขาวเรศ ทับพันธุ (2551 : 273 - 274) กล่าวถึง ประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ ต่อการพัฒนา ไว้ว่า การค้าระหว่างประเทศเป็นตัวจักรในการขับเคลื่อนการเจริญเติบโต การปฏิวัติ อุตสาหกรรมและการขนส่งเปิดโอกาสให้เกิดการขยายตัวในระบบเศรษฐกิจในลักษณะที่สนับสนุน การค้าและการค้าที่ขยายใหญ่ขึ้นก็นำความมั่นคงมาสู่ประเทศ และประโยชน์ของการค้าระหว่าง ประเทศต่อการพัฒนา มีประโยชน์อีก 6 ด้าน ได้แก่

1. ช่วยเป็นต่อระบายส่วนที่เหลือจากการบริโภคภายในประเทศ
2. ทำให้ประเทศด้อยหรือกำลังพัฒนาได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิธีการจัดการ ใหม่ ๆ เกิดการพัฒนาของบุคลากรได้อย่างรวดเร็วอันจะมีผลให้การเร่งอัตราการพัฒนาการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว
3. การขยายตลาดจากตลาดภายนอกสู่ตลาดโลก ทำให้เกิดการขยายตัวการผลิต ทำให้ สามารถดักดวงผลประโยชน์จากการแบ่งงานกันทำ
4. กระตุ้นให้เกิดการไหลเข้าของทุนจากประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่สูงกว่านำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในการผลิตภายในประเทศ ความได้เปรียบอาจจะเปลี่ยนแปลงไป
5. ในประเทศที่กำลังพัฒนาที่มีขนาดใหญ่ เช่น จีน อินเดีย และบราซิล สินค้า อุตสาหกรรมใหม่ ๆ ที่นำเข้าสู่ประเทศจะกระตุ้นให้เกิดอุปสงค์ และเมื่อเกิดอุปสงค์มีขนาดใหญ่ พอทำให้การผลิตสินค้านั้นเกิดขึ้นในประเทศ
6. การค้าระหว่างประเทศช่วยลดการผูกขาดของผู้ผลิตภายในประเทศ ทำให้ผู้ผลิตสินค้า ภายในประเทศต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของตน

รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ และสมบูรณ์ ศิริประชัย (2552 : 22 - 23) กล่าวถึง ประโยชน์ ของการค้าระหว่างประเทศ ไว้ว่า การเปิดเสรีการค้าในระดับทวิภาคีและระดับภูมิภาค จะทำให้เกิด ประโยชน์ เช่น สามารถนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกได้ในราคาที่ถูกลง และสามารถส่งออก ไปยังประเทศคู่ตกลงได้มากขึ้น การที่ตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้น สินค้าที่มีความประหยัดเนื่องจากขนาด (Economies of scale) จะยังได้ประโยชน์ จากการที่มีความประหยัดเนื่องจากขนาดมากขึ้น และการที่ตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้นซึ่งจะดึงดูดให้นักลงทุนสนใจเข้ามาลงทุนมากขึ้น นอกจากนี้ การเปิดเสรีทางการค้าอาจช่วยลดอำนาจการผูกขาดของบริษัทภายในประเทศได้ ถ้าบริษัทของ ประเทศสมาชิกอื่นที่ไปทำข้อตกลงการค้าเสรีด้วยสามารถเข้ามาประกอบกิจการได้ จะช่วยส่งเสริม

ให้มีการแข่งขันเพิ่มขึ้นและลดอำนาจผูกขาดของบริษัทในประเทศลงการเปิดเสรีระหว่างภูมิภาคเป็นการทดลองเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับการเปิดเสรี ในขนาดที่ใหญ่ขึ้นประการสุดท้ายการรวมกลุ่มเจรจา การค้าจะช่วยเพิ่มอำนาจการต่อรองในเวทีการค้าโลกของประเทศในกลุ่มที่เจรจการค้ามากขึ้น

รอนงค์ โกวิทเสถียรชัย (2554 : ออนไลน์) กล่าวถึง ประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศไว้ว่า ทำให้เกิดการแบ่งงานกันทำ ต้นทุนการผลิตต่ำลง สินค้ามีราคาถูกลง แรงงานมีงานทำ และมีรายได้มากขึ้น รวมทั้งยังเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและเสริมสร้างสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกเจริญเติบโตและเกิดความสงบสุขแก่ทุกประเทศ สร้างความพร้อมในการเจรจาต่อรองทางการค้า และปรับปรุงประสิทธิภาพในการตัดสินใจให้เกิดความสอดคล้องของนโยบายเศรษฐกิจภายในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคนในประเทศและต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากข้างต้นสามารถสรุปประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ ได้ว่า การค้าระหว่างประเทศเป็นตัวจักรในการขับเคลื่อนการเจริญเติบโต เปิดโอกาสให้เกิดการขยายตัวในระบบเศรษฐกิจในลักษณะที่สนับสนุนการค้าและการค้าที่ขยายใหญ่ขึ้นก็นำความมั่นคงมาสู่ประเทศ ทำให้ประเทศด้อยหรือกำลังพัฒนาได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและวิธีการจัดการใหม่ ๆ เกิดการพัฒนาของบุคลากรได้อย่างรวดเร็วอันจะมีผลให้การเร่งอัตราการพัฒนาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว ช่วยส่งเสริมให้มีการแข่งขันเพิ่มขึ้นและลดอำนาจผูกขาดของบริษัทในประเทศลงการเปิดเสรีระหว่างภูมิภาคเป็นการทดลองเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับการเปิดเสรี รวมทั้งยังเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและเสริมสร้างสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ส่งผลให้เศรษฐกิจโลกเจริญเติบโตและเกิดความสงบสุขแก่ทุกประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการค้าชายแดน

การค้าชายแดนเกิดขึ้นมาพร้อม ๆ การเกิดชุมชนของมนุษย์ ไม่สามารถจะสืบค้นหาหลักฐานมาชี้ชัดได้ว่าเกิดขึ้นมาตั้งแต่เมื่อใด แต่สามารถอธิบายได้ว่า นับตั้งแต่เมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นชุมชนและสามารถสร้างผลผลิตได้หลากหลายแล้วนำผลผลิตนั้น ๆ มาแลกเปลี่ยนกันเพื่อสนองความต้องการของคนในการดำรงชีวิตเป็นเบื้องต้น และซื้อขายสินค้ากันเหมือนเช่นทุกวันนี้ซึ่งผู้วิจัยจึงขอนำองค์ความรู้เกี่ยวกับการค้าชายแดนมากล่าว ดังนี้

ความหมายของการค้าชายแดน

การค้าชายแดนเกิดขึ้นมาพร้อม ๆ กับการเกิดชุมชนของมนุษย์บนโลกใบนี้ ไม่สามารถจะสืบค้นหาหลักฐานมาชี้ชัดได้ว่าเกิดขึ้นมาตั้งแต่เมื่อใด แต่สามารถอธิบายได้ว่า นับแต่เมื่อมนุษย์

มาอยู่รวมกันเป็นชุมชนและสามารถสร้างผลผลิตได้หลากหลายแล้วนำผลผลิตนั้น ๆ มาแลกเปลี่ยนกัน เพื่อสนองความต้องการของตนในการดำรงชีวิต ดังมีผู้ให้ความหมายการค้าชายแดน ไว้ดังนี้

กาญจนา โชคถาวร (2541 : 5) ให้ความหมายของการค้าชายแดน ไว้ว่า หมายถึง การค้าที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชนหรือผู้ประกอบการค้าที่มีอยู่ในภูมิสำเนา อยู่ในจังหวัด อำเภอ หมู่บ้าน ที่มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้ทำการซื้อขายและแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ตามบริเวณชายแดนทั้งสองฝ่าย โดยมีมูลค่าครั้งละไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น ของป่า ซากสัตว์ เป็นต้น เป็นการค้าที่ไม่ยุ่งยากและมีความสะดวกรวดเร็ว

โชคชัย อักษรนันท์ และคณะ (2543 : 35) ให้ความหมายของการค้าชายแดน ไว้ว่า หมายถึง การซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศทั้งสองประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกัน ซึ่งสินค้าที่ค้าระหว่างกันเป็นสินค้าที่สามารถผลิตได้ในท้องถิ่นหรือชุมชนที่ตั้งอยู่บริเวณชายแดนนั้น ๆ โดยปริมาณและมูลค่าที่ซื้อขายกันแต่ละครั้งมีจำนวน ไม่มากนัก ต่อมาชุมชนบริเวณชายแดนมีการพัฒนามากขึ้น เส้นทางเชื่อม โยงกับชุมชนและสังคมอื่น ๆ กว้างขวางออกไป การค้าชายแดนมิได้จำกัดการค้าอยู่ระหว่างบริเวณชายแดนเท่านั้น การค้าได้ขยายกว้างออกไปโดยอาศัยชายแดนเป็นเส้นทางขนส่งสินค้า

นพรัตน์ วงศ์วิทยาพาณิชย์ และคณะ (2554 : 14) ให้ความหมายของการค้าชายแดน ไว้ว่า หมายถึง การค้าที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชนหรือผู้ประกอบการที่มีภูมิสำเนา อยู่ในจังหวัด อำเภอ หมู่บ้านที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประชาชนที่อยู่อาศัยตามบริเวณชายแดนของทั้งสองฝ่าย โดยมีมูลค่าครั้งละ ไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวัน เช่น สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าเกษตร บางชนิดและสินค้าที่หาได้จากธรรมชาติได้แก่ของป่า ซากสัตว์ เป็นต้น เป็นการค้าที่มีกรรมวิธีไม่ยุ่งยากและมีความสะดวกรวดเร็วการค้าชายแดนมีทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายผ่านด่านศุลกากร และลักลอบค้าหรือการค้าสินค้าที่ผิดกฎหมายการค้าชายแดนจะช่วยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันและยังสามารถทำ การค้าผ่านแดน ไปยังประเทศใกล้เคียง อาทิ เวียดนาม อินเดีย จีนตอนใต้ บังกลาเทศและสิงคโปร์

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การค้าชายแดน หมายถึง การค้าที่เกิดขึ้นจากความพึงพอใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดน โดยการทำการค้าหลากหลายรูปแบบมีสถานที่ทำการค้าขายผ่านระบบสินค้าหลายวิธี การค้าไม่ยุ่งยากซับซ้อน มูลค่าการซื้อขายแต่ละครั้งมีมูลค่าไม่มากนัก แต่สามารถโยกโยกรูทกิจการค้าชายแดนของประเทศคู่ค้าให้แก่ขยายอาณาเขตการค้าไปสู่ชุมชนใกล้เคียง และชุมชนที่อยู่ไกลออกไป ซึ่งนำมาสู่การพัฒนาความเจริญ การมีรายได้

และมีงานทำในท้องถิ่นและภูมิภาคใกล้เคียง โดยการค้าชายแดนนั้นมีทั้งการค้าที่ถูกกฎหมาย โดยการเสียภาษีจากกรมศุลกากร และการค้านอกระบบหรือตลาดมืดที่ไม่ผ่านด่านศุลกากร ซึ่งเป็นการลักลอบสินค้าหนีภาษี ขณะเดียวกันรูปแบบการชำระสินค้าระหว่างผู้ค้ามีหลายรูปแบบ เช่น ใช้เงินสด เครดิต การโอนเงินผ่านระบบธนาคาร หรือการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างผู้ค้าด้วยกัน

รูปแบบการค้าชายแดน

การค้าชายแดนเป็นรูปแบบหนึ่งของการค้าระหว่างประเทศ ที่เริ่มมาจากการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของประชาชนที่อาศัยตามแนวพรมแดนของประเทศ ส่วนใหญ่เป็นการซื้อขายสินค้าที่มีมูลค่าไม่สูง และไม่มีการส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานทางการค้า ซึ่งมีผู้ให้รูปแบบการค้าชายแดน ไว้ดังนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2548 : 1 - 2) กล่าวถึง รูปแบบการค้าชายแดนในทางปฏิบัติ สามารถแบ่งการค้าชายแดนได้ใน 2 ลักษณะ

1. การค้าผ่านระเบียบพิธีการศุลกากร เป็นการค้าที่ดำเนินการ/ปฏิบัติตาม ขั้นตอนข้อกำหนดของทางการ

2. การค้าไม่ผ่านระเบียบพิธีการศุลกากร จะมีทั้งการค้าที่ถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย ขึ้นอยู่กับเจตนาและปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ หากเป็นการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าในวงเงิน และในพื้นที่ที่ทางการกำหนด เช่น การค้าภายในบริเวณจุดผ่อนปรน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ทางการผ่อนปรนในเรื่องระเบียบพิธีการทางการค้า เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนของ ทั้ง 2 ประเทศ สามารถซื้อขายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน นับเป็นการค้าที่ถูกกฎหมาย แต่หากเป็นการค้าที่มีเจตนาเลี่ยงการทำพิธีการศุลกากรหรือเลี่ยงภาระภาษี หรือลักลอบทำการค้า นับเป็นการค้าที่ไม่ถูกกฎหมาย

นพรัตน์ วงศ์วิทยาพาณิชย์ และคณะ (2554 : 29) กล่าวถึง รูปแบบการค้าชายแดน ไว้ว่า การค้าชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชาเป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน โดยการค้าชายแดนจะเป็นการค้าระหว่างผู้ส่งออกไทยที่อยู่ตามจังหวัดชายแดนไทยกับผู้นำเข้ากัมพูชาที่อยู่ตามจังหวัดชายแดนของกัมพูชา ซึ่งมีมูลค่าการซื้อขายครั้งละไม่เกิน 5 แสนบาท ผู้ค้าชายแดนจะเป็นผู้รับจ้างนำเข้าสินค้าให้กับร้านค้าย่อยตามตลาดต่าง ๆ โดยพ่อค้าชายแดนจะรับสินค้าจากชายแดนไทยไปส่งตามร้านค้าและแผงลอยในกัมพูชา ซึ่งสินค้าที่นำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าอุปโภคบริโภค ช่องทางการจำหน่ายสินค้าของไทย การค้าชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา เป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน โดยการค้าชายแดนจะเป็นการค้าระหว่างผู้ส่งออกไทยที่อยู่ตามจังหวัดชายแดนไทยกับผู้นำเข้ากัมพูชาที่อยู่ตามจังหวัดชายแดนของกัมพูชา ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ

1. การค้าชายแดนในระบบ การนำเข้าและส่งออกสินค้าจะต้องผ่านพิธีการศุลกากร ตามจุดการค้าชั่วคราวตามจังหวัดชายแดนไทย - กัมพูชา การนำเข้าสินค้าจะนำเข้า โดยผู้นำเข้า - ส่งออก ที่จดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการนำเข้า - ส่งออก

2. การค้านอกระบบ การค้ารูปแบบนี้จะไม่ผ่านระบบพิธีการศุลกากรเป็นการลักลอบค้าชายตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ลักษณะของผู้นำเข้า - ส่งออกตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา จะมีทั้งนิติบุคคลที่จดทะเบียนการค้ากับกรมนิติกรรม กระทรวงพาณิชย์กัมพูชาหรือผู้ว่าราชการชายแดนนั้น ๆ บุคคลทั่วไปที่มีร้านค้าทั่วไปที่จดทะเบียนพาณิชย์ ร้านค้าแผงลอยที่ไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ และผู้ค้าผ่านแดนเป็นผู้นำเข้ากัมพูชาที่นำเข้าสินค้าไทยตามจังหวัดชายแดนต่าง ๆ โดยนำเข้าผ่านกัมพูชาเพื่อส่งต่อไปยังประเทศเวียดนาม

ด้านศุลกากรอรัญประเทศ (2556 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงรูปแบบการค้าชายแดนไว้ว่า

1. นำคิดตัวไปบริโภค (Consumer Trade) เป็นการซื้อ - ขายกัน ระหว่างประชาชน ในบริเวณแนวชายแดนของทั้งสองประเทศ ส่วนมากจะเป็นสินค้าประเภทอุปโภค บริโภค ซึ่งจะดำเนินการซื้อ - ขายกันทุกวันและไม่สามารถเก็บเป็นสถิติข้อมูลปริมาณการค้าได้

2. การค้าแบบเงินสด (Cash) เป็นการซื้อ - ขายกันในบริเวณชายแดนที่ใช้เงินสด และมีการสำแดง และเสียภาษี ณ ด้านศุลกากรที่ควบคุมพื้นที่นั้น ๆ ผู้ซื้อจะเป็นผู้สำแดงตามระเบียบศุลกากร และมีการเก็บสถิติข้อมูลทางการค้า

3. การค้าแบบขายฝาก (Sale on Consignment License) เป็นการค้าแบบการให้สินเชื่อซึ่งกันและกัน การค้ารูปแบบนี้ต้องอาศัยความเชื่อใจกัน ซึ่งพ่อค้าชายแดนมีความสามารถในการติดต่อกับพ่อค้าในประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้นผู้ที่ต้องการจะไปลงทุนทำการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านจะต้องติดต่อกับพ่อค้าชายแดนเพราะเขาจะรู้ข้อมูลต่าง ๆ เป็นอย่างดีในการค้า และสามารถให้สินเชื่อแก่กันได้

4. การค้าแบบต่างตอบแทน (Balance Trade)

4.1 Import License คือ กรณีที่พ่อค้าในประเทศ ต้องการซื้อสินค้าและนำสินค้าของประเทศเพื่อนบ้านเข้ามา ก็จะต้องส่งสินค้าของในประเทศออกไปก่อน จากนั้นเมื่อมีการนำสินค้าเข้าและสินค้าออกในมูลค่าที่เท่ากันแล้ว ก็จะได้ License เมื่อพ่อค้าที่ทำการค้าได้ License แล้ว ก็จะนำ License ที่ได้ไปส่งสินค้านำเข้าได้ในมูลค่าที่เท่ากันกับที่ส่งสินค้าออกที่ทุกประเทศทำการค้าในรูปแบบนี้เพื่อความเสมอภาคทางการค้า และรักษาเงินตรา และเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นในประเทศของตน ประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่นิยมใช้วิธีการค้ารูปแบบนี้คือ สหภาพเมียนมาร์ นิยมใช้มากกว่าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและประเทศกัมพูชา

4.2 Border Trade Agreement เป็นรูปแบบการค้าที่ประเทศเพื่อนบ้านเสนอ โดยกระทรวงพาณิชย์ เข้าร่วมประชุม JTC (Joint Trade Committee) และกระทรวงการต่างประเทศ เข้าร่วมประชุม JCC ทั้งสองหน่วยงานของไทย จะประชุมร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านทุกปี เพื่อเจรจาเรื่องการค้าที่ค้าขายผ่านบริเวณชายแดนให้เป็นการค้าที่ถูกต้องและมีรูปแบบที่ตรงกัน แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากสภาพเมียนมาร์ยังไม่ยอมแก้ไขกฎหมายเพื่อรองรับการค้ารูปแบบนี้

5. การค้าแบบหักบัญชี (Account Trade หรือ Counter Trade) การค้ารูปแบบนี้เป็นนโยบายของรัฐบาลที่แล้ว เพื่อแก้ไขปัญหาค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านเรียกร้อง เพื่อให้การค้าชายแดนเป็นการค้าที่ถูกต้อง จึงคิดรูปแบบการค้า โดยการเปิดบัญชีขึ้นมาบัญชีหนึ่ง โดยรัฐบาลของแต่ละประเทศ หากผู้ค้าคนใดจะทำการค้าต้องมาลงทะเบียนเป็นผู้ค้า และดำเนินการส่งของเข้ามาแล้ว ไปตัดหรือหักบัญชีภายหลัง แต่ไม่ประสบความสำเร็จปัจจุบันไม่ได้ใช้แล้ว

6. การค้าแบบสากล (Normal Trade) เป็นการค้าแบบมาตรฐานสากล โดยใช้วิธีการเปิด L/C เป็นรูปแบบการค้าที่นิยมใช้แพร่หลาย

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการค้าชายแดนเป็นการค้าระหว่างประเทศ ที่เริ่มมาจากการซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตของประชาชน เป็นการค้าผ่านระเบียบพิธีการศุลกากร เป็นการค้าที่ดำเนินการ/ปฏิบัติตามขั้นตอนข้อกำหนดของทางการ และการค้าไม่ผ่านระเบียบพิธีการศุลกากร จะมีทั้งการค้าที่ถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย ขึ้นอยู่กับเจตนาและปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ หากเป็นการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าในวงเงินและในพื้นที่ที่ทางการกำหนดเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ

วัตถุประสงค์ของการค้าชายแดน

การค้าและจัดทำกฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้การค้ามีความเสรีมากยิ่งขึ้น บนพื้นฐานของการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน เป็นเวทีในการยุติข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ เป็นกลไกตรวจสอบและทบทวนนโยบายการค้าของประเทศซึ่งมีผู้ให้วัตถุประสงค์ของการค้าชายแดนไว้ดังนี้

กัตติญู หิรัญญสมบุรณ์ (2543 : 7) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการค้าชายแดน ไว้ว่า แต่ละประเทศต้องการให้เกิดขึ้น ส่วนใหญ่จะเริ่มจากการค้าขายในประเทศ จนมีความพร้อมในระดับหนึ่ง ธุรกิจนั้นก็ก้าวไปสู่ธุรกิจระหว่างประเทศโดยมีมูลเหตุจูงใจ คือ

1. เพื่อเพิ่มยอดขาย (Expand Sales) ด้วยเหตุที่ว่า ความต้องการและจำนวนของผู้บริโภคทั่วโลกมีมากกว่าความต้องการของผู้บริโภคในประเทศเดียว ซึ่งจะช่วยให้บริษัทสามารถ

เพิ่มยอดขายและมีกำไรสูงสุดขึ้น โดยสามารถกำหนดตลาดที่ชัดเจน ในลักษณะของธุรกิจระหว่างประเทศได้

2. การแสวงหาแหล่งทรัพยากร (Acquire Resources) ผู้ประกอบกิจการระหว่างประเทศ จะต้องแสวงหาสินค้า บริการ และส่วนประกอบในการผลิต หรือวัตถุดิบในการผลิต จากต่างประเทศ ตลอดจนมองหาแหล่งเงินทุน เทคโนโลยี ข้อมูลจากต่างประเทศที่สำคัญ และรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อจะใช้ในกิจการของประเทศตนเองและเพื่อลดค่าใช้จ่าย ทำให้บริษัทได้รับผลกำไรมากขึ้นจากต้นทุนที่ถูกลง

3. การกระจายแหล่งขายและปัจจัยการผลิต (Diversify Sources of Sales and Supplies) เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ออกขายและกำไรเปลี่ยนแปลงไป บริษัทควรจัดหาตลาด และแหล่งปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ เพื่อที่จะทำให้บริษัทสามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบของราคาสินค้าที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหรือการขาดแคลนวัตถุดิบในประเทศใดประเทศหนึ่ง

4. ลดความเสี่ยงทางการแข่งขันให้น้อยที่สุด (Minimize Competitive Risk) บริษัทจะต้องสร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขันและก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจากการดำเนินการในแต่ละประเทศเพื่อที่จะปกป้องตนเองในตลาดภายในประเทศ โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงและพัฒนาบริษัทเพื่อลดความเสี่ยงทางการแข่งขันให้น้อยที่สุด

คินีย์ สังก์รัคมี (2549 : 2 - 3) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการค้าชายแดน ไว้ว่า มุ่งผลิตสินค้าที่ตัวเองมีความชำนาญหรือมีความได้เปรียบ ไปขายยังต่างประเทศ ในขณะที่เดียวกันจะซื้อหรือนำเข้าสินค้าที่ตัวเองไม่มีความชำนาญหรือเสียเปรียบการค้าเนินธุรกิจระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เหมือนกับการดำเนินธุรกิจทั่ว ๆ ไปคือ กำไร ผู้ทำธุรกิจระหว่างประเทศจึงต้องพยายามทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำที่สุด โดยคำนึงถึงคุณภาพด้วย ซึ่งจะสามารถทำให้สู้คู่แข่งกันได้ทั้งรายได้และกำไร มีส่วนกระตุ้นให้ผู้ประกอบธุรกิจระหว่างประเทศขยายกว้างทั่วโลก

องค์การระหว่างประเทศ (2557 : ออนไลน์) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการค้าชายแดน ไว้ว่า เพื่อเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศอย่างค่อยเป็นค่อยไป ตามความพร้อมของประเทศสมาชิก และระดับการพัฒนาของประเทศสมาชิก กฎกติกาต่าง ๆ กำหนดให้มีการปฏิบัติอย่างเป็นพิเศษแก่ประเทศกำลังพัฒนา เพื่อให้สามารถเข้าร่วมในระบบการค้าพหุภาคีได้ มีการเจรจาเพื่อพัฒนาและสร้างกฎกติกาใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถรองรับกับวิวัฒนาการของการค้าระหว่างประเทศและรูปแบบการค้าโลกที่เปลี่ยนไปอย่างต่อเนื่อง ช่วยส่งเสริมให้การแข่งขันทางการค้าเป็นธรรมแล้ว ยังสร้างความมั่นใจให้แก่ทั้ง ผู้ค้า ผู้ลงทุน ผู้ผลิตและส่งออกสามารถคาดการณ์และวางแผนการค้าระหว่างประเทศล่วงหน้าได้

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการค้าชายแดน เป็นกระบวนการลดหรือผ่อนคลายนโยบายการค้าระหว่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การปรับตัว และเชื่อมโยงที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นระหว่างเศรษฐกิจภายในประเทศกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ หรือเศรษฐกิจโลก รวมถึงแรงกดดันจากประเทศผู้ส่งออกที่มีต่อผู้กำหนดนโยบาย ทำให้ผู้ผลิตภายในประเทศอ่อนแอ เนื่องจากอาศัยแรงจูงใจทางภาษีในการแสวงหาผลกำไรมากกว่าการเร่งพัฒนาคุณภาพการผลิต เพื่อให้สินค้าของตนเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคภายในประเทศ ดังนั้น การเปิดเสรีทางการค้าจึงเป็นการลดภาระภาษีที่ตกแก่ผู้บริโภคและลดแรงกดดันที่ประเทศผู้ส่งออก มีต่อการกำหนดกำแพงภาษี รวมถึงเพิ่มพูนความสามารถในการแข่งขันให้แก่เศรษฐกิจโดยรวม

สถานการณ์ทางการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา บริเวณช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์

ช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งอยู่ฝั่งตรงกันข้ามกับ ช่องจื๊บ โกกี อำเภอบันเตียอัมปิล จังหวัดอุดรธานี ซึ่งปัจจุบัน ได้เปิดเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้า เพื่อมนุษยธรรม เพื่อการค้าขายสินค้าด้านอุปโภคและบริโภคให้กับราษฎรของทั้งสองประเทศแล้ว โดยได้ดำเนินการเปิดค้าชายเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2554 สัปดาห์ละ 2 วัน และพร้อมเพิ่มเป็น 3 วัน คือ วันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ ระหว่างเวลา 09.00 - 14.00 น. เพื่อให้ประชาชนได้ซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกันเพิ่มมากขึ้น

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ (2557 : ออนไลน์) มูลค่าการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา ด้านจังหวัดบุรีรัมย์ (ช่องสายตะกู) สรุปมูลค่าการส่งออก - นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม ประจำเดือน เมษายน, พฤษภาคม พ.ศ.2557 มีดังนี้

1. มูลค่าการค้ารวม เดือน เมษายน 2557 เท่ากับ 8.582 ล้านบาท เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (เดือน มีนาคม 2557 เท่ากับ 10.754 ล้านบาท) เทียบกับเดือนที่ผ่านมา -2.172 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -20.19
2. มูลค่าการส่งออก เดือน เมษายน 2557 เท่ากับ 2.780 ล้านบาท เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (เดือน มีนาคม 2557 เท่ากับ 4.563 ล้านบาท) เทียบกับเดือนที่ผ่านมา -1.783 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -39.07
3. มูลค่าการนำเข้าเดือน เมษายน 2557 เท่ากับ 5.801 ล้านบาท เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (เดือน มีนาคม 2557 เท่ากับ 6.191 ล้านบาท) เทียบกับเดือนที่ผ่านมา -0.39 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -6.29
4. ดุลการค้าเดือน เมษายน 2557 เท่ากับ -3.021 ล้านบาท เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (เดือน มีนาคม 2557 เท่ากับ -1.628 ล้านบาท) ดุลการค้า (ขาดดุล) เมื่อเทียบกับเดือนก่อน -1.393

ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -85.56

สรุปมูลค่าการส่งออก -นำเข้า คุณการค่า และมูลค่าการคำนวณ ประจำเดือน พฤษภาคม 2554

1. มูลค่าการคำนวณ เดือน พฤษภาคม 2557 เท่ากับ 16.278 ล้านบาท เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (เดือน เมษายน 2557 เท่ากับ 8.582 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมา 7.696 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 89.67

2. มูลค่าการส่งออก เดือน พฤษภาคม 2557 เท่ากับ 5.427 ล้านบาท เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (เดือน เมษายน 2557 เท่ากับ 2.780 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมา 2.647 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.21

3. มูลค่าการนำเข้า เดือน พฤษภาคม 2557 เท่ากับ 10.851 ล้านบาท เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (เดือน เมษายน 2557 เท่ากับ 5.801 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากเดือนที่ผ่านมา 2.05 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 87.05

4. คุณการค่าเดือน พฤษภาคม 2557 เท่ากับ -5.424 ล้านบาท เทียบกับเดือนที่ผ่านมา (เดือน เมษายน 2557 เท่ากับ -3.021 ล้านบาท) คุณการค่า (ขาดคุณ) เมื่อเทียบกับเดือนก่อน -2.403 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ -79.54

ตาราง 2.1 สรุปมูลค่าการส่งออก -นำเข้า คุณการค่า และมูลค่าการคำนวณ ด้านจังหวัดบุรีรัมย์ ประจำเดือน เมษายน 2557

รายการ	ปี (ล้านบาท)		เพิ่มขึ้น/ลดลง(+/-)		หมายเหตุ
	มีนาคม 57	เมษายน 57	ล้านบาท	ร้อยละ	
มูลค่าการส่งออก	4.563	2.780	-1.783	-39.07	
มูลค่าการนำเข้า	6.191	5.801	-0.39	-6.29	
คุณการค่า	-1.628	-3.021	-1.393	-85.56	
มูลค่าการคำนวณ	10.754	8.582	-2.172	-20.19	

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ (2557 : ออนไลน์)

ตาราง 2.2 สรุปมูลค่าการส่งออก - นำเข้า คุณค่าการค้า และมูลค่าการค้ารวม ด้านจังหวัดบุรีรัมย์
ประจำเดือน พฤษภาคม 2557

รายการ	ปี (ล้านบาท)		เพิ่มขึ้น/ลดลง(+/-)		หมายเหตุ
	เมษายน 57	พฤษภาคม 57	ล้านบาท	ร้อยละ	
มูลค่าการส่งออก	3.780	5.427	2.647	95.21	
มูลค่าการนำเข้า	5.801	10.851	5.05	87.05	
คุณค่าการค้า	-3.021	-5.424	-2.403	-79.54	
มูลค่าการค้ารวม	8.582	16.278	7.696	89.67	

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ (2557 : ออนไลน์)

ตาราง 2.3 สถิติการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา (ด้านจังหวัดบุรีรัมย์) ช่องสายตะกู ปี 55 - 56

เดือน	ประชาชน (คน)		มูลค่าการค้า (บาท)	
	2555	2556	2555	2556
มกราคม	-	31,926	-	1,794,690
กุมภาพันธ์	-	24,901	-	1,797,482
มีนาคม	20,392	21,404	1,649,918	1,679,100
เมษายน	26,345	14,723	2,152,530	1,926,255
พฤษภาคม	20,009	14,926	1,436,610	1,811,260
มิถุนายน	18,917	14,791	1,210,740	2,424,390
กรกฎาคม	15,204	15,127	1,142,750	1,798,200
สิงหาคม	19,455	21,099	1,796,450	2,355,513
กันยายน	18,776	15,071	1,304,378	1,683,875

ตาราง 2.3 (ต่อ)

เดือน	ประชาชน (คน)		มูลค่าการค้า (บาท)	
	2555	2556	2555	2556
ตุลาคม	22,057	17,867	1,577,930	2,575,090
พฤศจิกายน	26,165	16,939	1,668,170	1,220,240
ธันวาคม	23,807	28,003	1,396,190	2,320,390
รวมทั้งสิ้น	211,127	179,950	15,335,666	19,794,313

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ (2557 : ออนไลน์)

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการกระตุ้นเศรษฐกิจ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวชายแดนให้ดีขึ้นตามไปด้วย เพราะที่ผ่านมา แต่ละสัปดาห์มีเงินสะพัดจากการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญยังจะส่งผลให้การท่องเที่ยวเส้นทางอารยธรรมขอมระหว่างไทยกับกัมพูชา มีแนวโน้มที่ดีด้วย อีกทั้งยังเป็นการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEC ที่จะเริ่มขึ้นในปี 2558 นี้อีกด้วย ส่วนในอนาคตจะมีการเปิดเป็นจุดผ่านแดนถาวรเหมือนกับจังหวัดอื่น ๆ ที่อยู่ติดแนวชายแดนหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ทั้งผลตอบรับจากการค้าขาย เรื่องความมั่นคง และความเห็นชอบจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่เชื่อว่าหากมีการเปิดเป็นจุดผ่านแดนถาวรได้จะเป็นผลดีต่อทั้งสองประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสัมพันธ์อันดีต่อกันที่จะแน่นแฟ้นมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานตลาดการค้า

เพื่อให้ตลาดซึ่งเป็นบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องและมีผลกับการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน เป็นสถานที่ที่มีมาตรฐานทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม สุขอนามัย หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ และการควบคุม ได้กำหนด เกณฑ์มาตรฐานของตลาดของแต่ละหน่วยงาน เป็นดังนี้

ความหมายของตลาดการค้า

การค้าเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นการผลิต การบริโภค หรือการจำหน่ายจ่ายแจก จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของตลาด ดังนั้นการศึกษาเพื่อให้ทราบลักษณะหน้าที่ ประเภท และโครงสร้างของตลาด จึงเป็นสิ่งจำเป็น และมีความสำคัญดังจะกล่าวถึงความหมายของตลาดดังนี้

ตลาดวาง เรื่องรุจิระ (2543 : 3) ให้ความหมายของตลาด ไว้ว่า หมายถึง หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในทางธุรกิจที่มีผลให้เกิดการนำสินค้าหรือบริการจากผู้ผลิตไปสู่ ผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการนั้น ๆ ให้ได้รับความพอใจ ขณะเดียวกัน ก็บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ ผู้ซื้อที่แสดงความจำนงต้องการรับสินค้าหรือบริการนั้น จะมีแต่ผู้ผลิตผู้ขายแต่ฝ่ายเดียวไม่ได้

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548 : 5) ให้ความหมายของตลาด ไว้ว่า หมายถึง พื้นที่ที่ใช้ในการ แลกเปลี่ยนสินค้านั้น เกี่ยวข้องกับเรื่องของการบริหารจัดการซึ่งหมายถึง การดำเนินงาน หรือ การปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและ หน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น การบริหารนโยบายการบริหารอำนาจหน้าที่การบริหาร คุณธรรม การบริหารที่เกี่ยวกับสังคม การวางแผน การจัดการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การประสานงาน การอำนาจการ การรายงาน และการงบประมาณหรืออาจให้ความหมายได้อีกว่า หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับ คน สิ่งของ และหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น การบริหารคน การบริหาร เงิน การบริหารวัสดุอุปกรณ์ การบริหารงานทั่วไป การบริหารการให้บริการประชาชน การบริหาร คุณธรรม การบริหารข้อมูลข่าวสารการบริหารเวลา และการบริหารการวัดผล

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2550 : 3) ให้ความหมายของตลาด ไว้ว่า หมายถึง สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้าใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรืออาหาร อันมีสภาพเป็นของสดประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสียบง่ายทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการ จำหน่ายสินค้าประเภทอื่นด้วยหรือไม่ก็ตามและหมายรวมถึงบริเวณซึ่งจัดไว้สำหรับให้ผู้ค้าใช้ เพื่อเป็นที่ชุมนุมเพื่อจำหน่ายสินค้าประเภทดังกล่าวเป็นประจำ หรือเป็นครั้งคราว หรือตามวันที่กำหนด

จากข้างต้นสามารถสรุปความหมายของตลาดได้ว่าเป็นกิจกรรมการซื้อขายระหว่างผู้ซื้อ และผู้ขายของผลิตภัณฑ์ชนิดใดชนิดหนึ่งที่มีกลุ่มผู้ซื้อและกลุ่มผู้ขายโดยทั่วไป เป็นผู้ผลิตและ ผู้บริโภคมาทำการต่อรองเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการที่ถูกจำแนกประเภทตามพฤติกรรมผู้ผลิต ผู้ซื้อและพฤติกรรมระหว่างผู้ผลิตด้วยกัน รวมทั้งดัชนีของสินค้าที่ขายในตลาดนั้นด้วย

ความสำคัญของการตลาดการค้า

เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามวันเวลา ความสำคัญของการตลาดก็แปรเปลี่ยนไปตาม สภาพสังคม และความต้องการทางภาวะเศรษฐกิจ เช่น ในอดีตการผลิตสินค้าให้ได้มากที่สุดอาศัย ความสำคัญของการตลาด แต่ในยุคปัจจุบันความต้องการของการตลาดอยู่ที่การให้บริการ ที่ประทับใจลูกค้า หากสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตขึ้นมานั้นไม่มีระบบการตลาดจัดการสินค้า และบริการเหล่านั้นก็จะขายไม่ได้ ผลที่เกิดขึ้นก็คือ บริษัทขายสินค้าไม่ออกเกิดการปลดพนักงาน

เกิดการเดินขบวน เศรษฐกิจตกต่ำ เกิด โจรกรรมขึ้นมากมายเพราะฉะนั้นการตลาดจึงมีความสำคัญต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ดังจะกล่าวถึงความสำคัญของตลาดดังนี้

อรรถ มณีสงฆ์และคณะ (2548 : 3 - 4) กล่าวถึง ความสำคัญของตลาด ไว้ว่า การตลาดเกี่ยวข้องกับธุรกิจขนาดใหญ่มากมาย คนส่วนมากอาจจะคุ้นเคยกับกิจกรรมทางการตลาดของบริษัทอุปโภคบริโภค หรือบางครั้งอาจจะทราบถึงความพยายามของการตลาดของบริษัทที่ทำการตลาดไปยังองค์กรธุรกิจอื่น ๆ การตลาดยังมีบทบาทสำคัญสำหรับองค์กรประเภทต่าง ๆ โดยนักการตลาดได้นำความรู้ที่สะสมมาใช้ ก่อให้เกิดประโยชน์ในสถานการณ์ต่าง ๆ มากมาย

อุทิศ ศิริวรรณและธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ (2549 : 2) กล่าวถึง ความสำคัญของตลาด ไว้ว่า ความสำเร็จของการเงินขึ้นอยู่กับศักยภาพของการตลาด ไม่ว่าจะเป็นการเงิน การผลิต การบัญชี หรือหน่วยงานธุรกิจอื่น ๆ จะล้มเหลวสิ้นเชิง ถ้าไม่มีฝ่ายการตลาดคอยหาคำสั่งซื้อสินค้ามาให้ แต่เรื่องการตลาดพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงเร็วมาก เพราะลูกค้ารุ่นใหม่มีอำนาจต่อรองสูง ขณะเดียวกันคู่แข่งรายใหม่ ๆ แต่การตัดสินใจที่ถูกต้องทางตลาดมิใช่เรื่องที่จะทำได้ง่าย ๆ นักการตลาดจะต้องคิดถี่ถ้วนตั้งแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ราคาที่เขาว่าลูกค้าจะรับได้

บุญประคอง เนียมคำ (2551 : ออนไลน์) กล่าวถึง ความสำคัญของการตลาด ไว้ว่า กิจกรรมทางการตลาดเป็นงานหลักที่สำคัญของธุรกิจ เป็นกิจกรรมที่มีผลต่อความสำเร็จของกิจการและการตลาด มีความสำคัญดังนี้

1. การตลาดเป็นเครื่องมือให้เกิดการแลกเปลี่ยนและสร้างความนิยมแก่กิจการ ปัจจุบันตลาดมีการแข่งขันเสรี เมื่อทุกกิจการต่าง ๆ ก็มีการบริหารทัดเทียมกัน การตลาดเป็นเครื่องมือของผู้ประกอบการในการแข่งขัน ด้วยวิธีการสร้างคุณค่าเพิ่ม กล่าวคือ การสร้างคุณค่าให้แก่สินค้าหรือบริการซึ่งนักการตลาดใช้หลักการอันเป็น "ศาสตร์" และ "ศิลป์" ในการดำเนินการตลาดให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมการตลาดจะเน้นให้ลูกค้าพอใจหลังการขาย เช่น การประกันคุณภาพสินค้า การให้บริการตรวจเช็คสภาพสินค้าและซ่อมเมื่อมีปัญหาการให้คำแนะนำแก่ลูกค้า เป็นต้น

2. การตลาดเป็นตัวเชื่อมระหว่างเจ้าของสินค้าและผู้บริโภคบทบาทความสำคัญของการตลาดต้องการสร้างโอกาสให้ผู้ผลิตหรือเจ้าของสินค้า หรือผู้บริโภคได้มีโอกาสพบกัน เพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการตามความพอใจ บทบาทในฐานะตัวเชื่อม โยงนี้เป็นการแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภคในด้านสถานที่ เวลา ข้อมูล มูลค่าของสินค้าหรือบริการ

3. การตลาดเป็นตัวนำหรือชี้แนะการปรับปรุงการผลิตสินค้าและการให้บริการ ปัจจุบันการดำเนินทางการด้านการตลาด มีแนวโน้มให้ผู้บริโภค หรือผู้ใช้คุ้นเคยหรือ

"User friendly" นักการตลาดพยายามทุกวิถีทางในการที่จะให้ผู้บริโภคได้รับความสะดวกในการใช้สินค้า หรือได้รับบริการ โดยได้รับประโยชน์คุ้มค่างบเงินที่เสียไป เช่น การจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้กับลูกค้าฟรี

4. การตลาดเป็นกลไกในการสร้างเสริมระบบเศรษฐกิจด้วยการก่อให้เกิดการบริโภค การตลาดเป็นเรื่องของการแลกเปลี่ยนด้วยการสร้างสมดุลระหว่างแรงดึงและแรงดัน กล่าวคือ ความต้องการซื้อและความต้องการขาย นอกจากนี้การตลาดสร้างความปรารถนาด้วยการสร้างอารมณ์ ความหวัง ความกลัว และความฝันอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างอันส่งผลให้เกิดการบริโภคอันเป็นการสร้างอุปสงค์นั่นเอง กล่าวคือการตลาดเอื้ออำนวยเศรษฐกิจ หรือการตลาดมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจ

จากข้างต้นสามารถสรุปความสำคัญของการตลาดได้ว่า เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามวันเวลา ความสำคัญของการตลาดก็แปรเปลี่ยนไปตามสภาพสังคม และความต้องการทางภาวะเศรษฐกิจเช่นในอดีตการผลิตสินค้าให้ได้มากที่สุดอาศัยความสำคัญของการตลาด แต่ในยุคปัจจุบันความต้องการของการตลาดอยู่ที่การให้บริการที่ประทับใจลูกค้า หากสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตขึ้นมานั้น ไม่มีระบบการตลาดจัดการ สินค้าและบริการเหล่านั้นก็จะขายไม่ได้ ผลที่เกิดขึ้นก็คือบริษัทขายสินค้าไม่ออกเกิดการปลดพนักงาน เกิดการเดินขบวน สไตรก์ เศรษฐกิจตกต่ำ เกิดโจรกรรมขึ้นมากมาย เพราะฉะนั้นการตลาดจึงมีความสำคัญต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้เศรษฐกิจขยายตัว การตลาดทำให้ระบบการซื้อขายสะดวก รวดเร็ว ผู้ซื้อและผู้ขายติดต่อสัมพันธ์กันได้ตลอดเวลา มีผลให้การผลิตขยายตัว ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ มีการซื้อขายวัตถุดิบที่นำมาผลิตทำให้เกิดธุรกิจการขนส่งและธุรกิจอื่น ๆ เกิดขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศชาติดีขึ้น

เกณฑ์มาตรฐานตลาดการค้า

แหล่งรวมของสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภค และเป็นศูนย์รวมรวมของประชาชน ในการจับจ่ายซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าไม่ว่าจะเป็นอาหารสด อาหารแห้ง เนื้อสัตว์ ผักผลไม้ต่าง ๆ รวมถึงอาหารที่มีการแปรรูปปรุงสำเร็จ การจัดให้มีตลาด การควบคุมดูแล และสนับสนุนตลาดของรัฐและเอกชนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดถูกสุขลักษณะ รวมทั้งให้มีการฆ่าเชื้อโรค และกำจัดสัตว์พาหะนำโรค ต้องไม่มีผลกระทบต่อระบบบำบัดน้ำเสียของตลาด ดังจะกล่าวถึงมาตรฐานตลาด ดังนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2550 : 29 - 31) กล่าวว่า แนวทางการดำเนินการปรับปรุงตลาดประเภทที่ 1 (มีอาคารถาวร) โดยแบ่งเป็นด้าน ๆ ได้ดังนี้

1. ด้านสุขลักษณะทั่วไป

- 1.1 โครงสร้างอาคารและหลังคาตลาด สร้างด้วยวัสดุทนไฟแข็งแรงทนทาน และมีความสูงเหมาะสมพื้นและฝ้าผนังตลาดทำด้วยวัสดุฉนวนแข็งแรง เรียบ ทำความสะอาดได้ง่าย และภายในตลาดต้องมีการระบายอากาศอย่างเพียงพอ
- 1.2 มีน้ำประปาที่สะอาดให้บริการอย่างเพียงพอ
- 1.3 มีการจัดเก็บสินค้า สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ให้เกะกะรกรุงรัง หรือกีดขวางทางเดิน
- 1.4 มีทางเดินภายในอาคารตลาด มีความกว้างขวางไม่น้อยกว่า 2 เมตร
- 1.5 สินค้าประเภทอาหารและเครื่องใช้เกี่ยวกับอาหารจะต้องวางสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร
- 1.6 ต้องจัดให้มีเครื่องดับเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ติดตั้งไว้ในบริเวณที่เห็นง่าย
2. ด้านการจัดการขยะมูลฝอย
  - 2.1 ต้องมีที่รองรับมูลฝอยสาธารณะที่ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างเพียงพอ และต้องทำความสะอาดอยู่เสมอ
  - 2.2 ไม่พบขยะมูลฝอยตกหล่นบนพื้นตลาด บริเวณแผงวางระบายน้ำ ทางเดินถนน ที่ตั้งที่รองรับขยะมูลฝอยสาธารณะ และที่ตั้งที่พักรวมขยะมูลฝอย
3. ด้านการจัดการน้ำเสีย
  - 3.1 ตลาดและบริเวณโดยรอบต้องไม่มีน้ำขัง
  - 3.2 วางระบายน้ำเสียเป็นชนิดรางเปิด และมีตะแกรงเหล็กปิดสำหรับวางระบายน้ำรอบตลาด
  - 3.3 รางระบายน้ำเสียสามารถระบายน้ำได้ดีไม่มีน้ำขัง ไม่อุดตัน
4. ด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
  - 4.1 ห้องส้วมต้องแยกเพศ ชาย-หญิง ออกจากกันเป็นสัดส่วน
  - 4.2 ภายในห้องส้วมต้องไม่มีกลิ่นเหม็นและมีการระบายอากาศดี
  - 4.3 ระบบเก็บกักอุจจาระถูกสุขลักษณะ ไม่ชำรุด และมีที่ระบายอากาศ
  - 4.4 มีการจัดการควบคุมป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคไม่ให้รบกวนและก่อความรำคาญ
  - 4.5 มีผู้ดูแลรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความปลอดภ้ยของตลาด
  - 4.6 มีการทำความสะอาดตลาดเป็นประจำ

4.7 มีการล้างตลาดตามหลักการสุขาภิบาล อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

4.8 มีบ่อคักไขมัน และระบบบำบัดน้ำเสีย

5. ด้านผู้จำหน่ายสินค้า

5.1 มีตาชั่งกลางเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ซื้อ

5.2 มีป้ายติดราคาสินค้าตามที่กฎหมายกำหนด

5.3 ผู้ค้าแต่งกายสะอาดเรียบร้อย และใช้วาจาสุภาพ

6. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ค้าและผู้ซื้อ

6.1 ต้องมีระบบการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ซื้อ

6.2 ต้องมีการสำรวจความคิดเห็นจากผู้ค้า เพื่อนำมาปรับปรุงตลาด

6.3 มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ค้าให้ทราบความต้องการของผู้ซื้อ

สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำมาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร (2552 : ออนไลน์) กล่าวว่า เกณฑ์มาตรฐานด้านสุขาภิบาลอาหารสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ซึ่งมีการกิจและมีอำนาจหน้าที่ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2552 ที่สำคัญดังนี้

1. ดำเนินการพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานหลักงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ของประเทศ

2. ศึกษา วิจัย พัฒนาและประยุกต์องค์ความรู้และเทคโนโลยีงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

3. พัฒนาและจัดทำเกณฑ์มาตรฐานการสุขาภิบาลอาหารและน้ำบริโภคของประเทศ และระบบการรับรองมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลไกการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. พัฒนา ระบบ กลไกและเครือข่ายการเฝ้าระวัง และระบบข้อมูลสารสนเทศ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำบริโภคของประเทศ

5. ถ่ายทอดและพัฒนาศักยภาพ ชีตความสามารถ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำแก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคี เครือข่ายและชุมชน

6. สร้างกระแสและขับเคลื่อนทางสังคมด้านพฤติกรรมกรบริโภคอาหารและน้ำของ ประชาชนที่ถูกต้อง และสามารถป้องกันตนเองได้อย่างเหมาะสม

7. ประสานความร่วมมือ ติดตามและประเมินผล ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำของ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งพัฒนาความร่วมมือระหว่าง ประเทศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

เกณฑ์ระบบมาตรฐานตลาดของกรมอนามัย (2552 : ออนไลน์) กล่าวว่า ตามหลักเกณฑ์ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2552 ได้จัดแบ่งและประเมินตลาดที่ผ่านมาตรฐานตลาดของกรมอนามัย แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ “ขั้นดี” และ “ขั้นดีมาก” ทั้งนี้ การผ่านเกณฑ์มาตรฐานตลาดขั้นดีจะต้องเป็นตลาดที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานดังต่อไปนี้

1. ภายในตัวตลาดมีการระบายอากาศอย่างเพียงพอ ไม่ร้อน อบอุ่น หรืออับชื้น
2. มีการจัดการ คูแฉก และควบคุมบริเวณแฉก ทางเดิน ถนน ที่ตั้งรองรับมูลฝอยสาธารณะ และที่ตั้งรวบรวม มูลฝอย ให้สะอาด/เรียบร้อยอยู่เสมอ
3. ตลาดและบริเวณโดยรอบไม่มีน้ำขังเฉอะแฉะ
4. วางระบายน้ำเสียภายในตลาดเป็นชนิดรางเปิด สำหรับวางระบายน้ำรอบตลาดมีฝาปิดที่เปิดทำความสะอาดได้ และสามารถระบายน้ำได้ ไม่มีน้ำขัง ไม่อุดตัน
5. ภายในห้องสุขาไม่มีกลิ่นเหม็น และมีการระบายอากาศดี
6. ระบบเก็บกักอุจจาระถูกสุขลักษณะไม่ชำรุด
7. มีการทำความสะอาดตลาดเป็นประจำทุกวัน
8. มีน้ำใช้ที่สะอาดไว้บริการอย่างเพียงพอ
9. ห้องส้วมแยกเพศ-หญิง ออกจากกันเป็นสัดส่วน
10. มีการจัดวางสินค้า สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์เป็นระเบียบเรียบร้อยไม่ให้เกะกะรุงรัง และไม่กีดขวางทางเดิน
11. สินค้าประเภทอาหารและเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับอาหารจะต้องวางสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร
12. ให้มีการล้างตลาดตามหลักการสุขาภิบาล อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
13. มีที่รองรับมูลฝอยสาธารณะที่ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างเพียงพอ และทำความสะอาดอยู่เสมอ
14. มีการดักมูลฝอยและบ่อดักไขมันก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
15. โครงสร้างอาคารตลาดมีความมั่นคง แข็งแรงไม่ชำรุด พื้นตลาดทำด้วยวัสดุถาวร แข็งแรง ไม่ลื่น ทำความสะอาดง่าย
16. มีการจัดการควบคุมป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ไม่ให้รบกวน และก่อความรำคาญ
17. มีผู้ดูแลรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความ

ปลอดภัยของตลาดส่วนการผ่านเกณฑ์มาตรฐานตลาดชั้นดีมากจะต้องเป็นตลาดที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์

จากข้างต้นสามารถสรุปมาตรฐานตลาดได้ว่าจัดทำขึ้น เพื่อใช้ในการควบคุมกำกับ การประกอบกิจการตลาดในเขตรับผิดชอบให้ถูกสุขลักษณะใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาปรับปรุงและควบคุมการดำเนินกิจการตลาดทั้งของรัฐและเอกชน เพื่อให้ตลาดในท้องถิ่น มีมาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ สะอาดและปลอดภัยเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชนผู้ใช้บริการ

แนวคิดการบริหารจัดการ

การใช้อำนาจทาง การบริหารราชการแผ่นดินตลอดจนความสัมพันธ์กันระหว่างระบบ การปกครองท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับระบบการปกครองของประเทศ ว่ามีความสัมพันธ์กัน อย่างไร อะไรคือสิ่งที่รัฐบาลกลางควรทำอะไรคือสิ่งที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำเองได้ รวมถึงการควบคุมหรือกำกับดูแลระบบการปกครองท้องถิ่นในฐานะ เป็นส่วนหนึ่งของระบบการปกครองของประเทศมิใช่รัฐอิสระซึ่งสามารถดำเนินการใด ได้โดย ปราศจากขอบเขต ดังมีผู้กล่าวถึงการบริหารจัดการ ไว้ดังนี้

ความหมายการบริหารจัดการ

การบริหารนั้นเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์มาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อทำงานสนองความต้องการ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เมื่อมีการทำงานร่วมกันเพื่อจุดหมายเดียวกันย่อมมีการบริหาร ดังนั้นการบริหารย่อมควบคู่กับสังคมเพราะมนุษย์ต้องการการอยู่ร่วมกัน เพราะเป็นลักษณะ ธรรมชาติของมนุษย์ที่มีลักษณะเป็นสัตว์สังคม การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มนั้นอาจมีชื่อเรียกกลุ่มต่าง ๆ กัน เช่น ประเทศ โรงเรียน วัด ชุมชน โรงงาน เป็นต้น ซึ่งก็อาจจะเรียกชื่อเป็นอย่างเดียวกัน ได้ว่า เป็นองค์กร ซึ่งเป็นศูนย์รวมของคนและกิจกรรม นับว่าการบริหารเป็นหัวใจสำคัญต่อการ ส่งผลถึงความสำเร็จของงาน เนื่องจากการบริหารเป็นกระบวนการที่ต้องนำองค์กรให้ไปสู่ เป้าหมายที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการนั้นได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 21 - 22) กล่าวถึง การบริหารจัดการ ไว้ 3 ด้าน หมายถึง

1. ในด้านที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน งานบริหารจัดการ หมายถึงภาระหน้าที่ของบุคคล ใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์กร
2. ในด้านของภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำงานบริหารจัดการ หมายถึง การจัดระเบียบ ทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กรและการประสานกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
3. ในด้านของความรับผิดชอบ งานบริหารจัดการ หมายถึง การต้องทำให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545 : 3 - 4) กล่าวถึง การบริหาร ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อย 4 ประการคือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดังนี้

1. การวางแผน (Planning) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญประการหนึ่งที่นักวิชาการทั้งหลายกำหนดขึ้นจะเริ่มต้นด้วยหน้าที่ทางการวางแผนเป็นอันดับแรกจึงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนเป็นอย่างดี โดยที่องค์ประกอบของกระบวนการวางแผนองค์การหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยภารกิจจุดหมายและแผนโดยภารกิจเป็นข้อประกาศอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับจุดหมายหรือเหตุผลพื้นฐานในการดำรงอยู่ขององค์กร และขอบข่ายงานเฉพาะขององค์กร หรือที่ทำให้้องค์การแตกต่างจากองค์กรอื่น สำหรับจุดหมายเป็นเป้าหมายแห่งอนาคตหรือผลลัพธ์สุดท้ายที่้องค์การต้องการให้บรรลุผลขณะเดียวกันแผนงานหมายถึงวิถีทางที่จะก่อให้เกิดการกระทำเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์กร

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สืบเนื่องจากการวางแผน กล่าวคือ เมื่อองค์กรจัดทำจุดหมาย และแผนเชิงยุทธศาสตร์แล้ว ผู้บริหารควรต้องออกแบบโครงสร้างองค์การเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมายแผนเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กรนั้น การออกแบบโครงสร้างองค์การเป็นกิจกรรมที่ควร ได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอเนื่องจากปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ โครงสร้างองค์การเกิดขึ้นมากมาย

3. การนำ (Leading) เป็นสถานะที่ผู้นำใช้ความพยายามที่จะให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่ผู้นำจะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพดังกล่าวได้พึงทำความเข้าใจทฤษฎีการจูงใจ (Motivation) ภาวะผู้นำ (Leadership) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และการบริการกลุ่ม (Group) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

4. การควบคุม (Controlling) เป็นกระบวนการวางระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ มุ่งให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกในองค์กรได้ประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์กร การเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกในองค์กร

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548 : 5) กล่าวถึง การบริหารจัดการ ไว้ว่า หมายถึง การนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการเช่น การมุ่งหวังผลกำไรการแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลด

พิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้งการพัฒนา นโยบาย แผนแผนงาน โครงการ (policy, plan, program, project) หรือกิจกรรมของหน่วยงาน ของรัฐส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน

จากข้างต้นสามารถสรุปได้คือการบริหารและการบริหารจัดการมีแนวคิดมาจาก ธรรมชาติของมนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคมซึ่งจะต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม โดยจะต้องมีผู้นำกลุ่ม และมีแนวทางหรือวิธีการควบคุมดูแลกันภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดความสุขและความสงบเรียบร้อย การรวมเอาความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานภาครัฐที่เป็นการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรัฐเพื่อเป็นสาธารณกิจที่เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน หรือสาธารณะอื่น ๆ

ความสำคัญของการบริหารจัดการ

การบริหารเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินกิจการทั้งในภาครัฐและเอกชนเพราะจะเป็นเครื่องมือสำคัญในอันที่จะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรนั้น ๆ ได้ เป็นอย่างดี ดังมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ว่า

สมาน รังสีโยกฤษฎ์ (2544 : 5) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารจัดการ ไว้ว่า การบริหารนั้นมีความสัมพันธ์กับอารยธรรมและการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่เดียว เพราะเมื่อมนุษย์ รวมกันเป็นหมู่เป็นกลุ่มมีหัวหน้าปกครองบังคับบัญชามีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะความรู้ ความสามารถมีการช่วยเหลือระหว่างพวกและเผ่าเดียวกัน โดยมีจารีตประเพณีและวัฒนธรรม เป็นเครื่องกำกับความประพฤติของกลุ่มชนเหล่านั้น เมื่อกลุ่มชนขยายตัวเติบโตขึ้น มีความ สลับซับซ้อนมากขึ้นมนุษย์ก็เริ่มสร้างและวางระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ ขึ้น โดยเรียนจาก ประสบการณ์และความเชื่อถือ ทั้งนี้โดยมุ่งหวังที่จะให้เกิดความสำเร็จเรียบร้อยขึ้น ในองค์การและ เกิดความสงบขึ้นในสังคมนั้น ๆ

พิมลจรชัย นามวัฒน์ (2544 : 17 - 18) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการบริหารจัดการ ไว้ 4 ลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ การจัดการเป็นศาสตร์เพราะมีองค์ความรู้ที่อธิบาย การจัดการ โดยอ้างอิงถึงหลักความจริงทั่ว ๆ ไป และเป็นหลักที่สามารถนำไปใช้ได้ อย่าง กว้างขวางการจัดการเป็นศิลป์ หมายถึง การรู้ว่าที่จะทำอะไรจึงจะประสบผลสำเร็จ ตามที่คาดหวังไว้ ศิลปะของการจัดการ เป็นทักษะที่ได้มาจากประสบการณ์ การสังเกต การศึกษาและความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในการจัดการ

2. การจัดการเป็นเรื่องที่มีจุดมุ่งหมายแต่ไม่อาจวัดได้โดยตรง การจัดการ คือการที่จะพยายามให้บรรลุผลเฉพาะอย่าง ซึ่งแสดงออกในรูปของวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ โดยมีความพยายามของกลุ่มบุคคลเป็นเครื่องช่วยบรรลุวัตถุประสงค์

3. การจัดการเป็นเรื่องความสำเร็จของเป้าหมาย โดยพยายามอาศัยของผู้อื่นในอันที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้ดีที่สุด ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ว่าบุคคลเหล่านั้นควรจะทำอะไร ความเข้าใจว่าจะทำอย่างไร ถึงจะทำให้พวกเขาทำในสิ่งที่ควรทำและมั่นใจความพยายามของพวกเขาว่าจะมีประสิทธิผล นอกจากนี้จะต้องมีการสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยให้บุคคลทำงานร่วมกันได้ดี

4. การจัดการเป็นเรื่องของการแข่งขัน เป็นเครื่องมือบริหารองค์การสู่ความเป็นเลิศ สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ การจัดการจึงมุ่งสู่คุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล

พยอม วงศ์สารศรี (2548 : 43) กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารจัดการ ไว้ว่า การจัดการถือว่าเป็นมันสมองขององค์การที่ทำให้องค์กรสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งเป็นเทคนิควิธีการที่ทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการปฏิบัติงาน มีความตั้งใจ เต็มใจช่วยเหลือองค์กรให้ประสบความสำเร็จและเป็นการหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน ในองค์กรเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

จากความสำคัญของการบริหารจัดการดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการ มีความสำคัญต่อองค์กรอย่างยิ่งและเกิดเป็นแนวความเชื่อพื้นฐานซึ่งถือปฏิบัติสืบต่อกันมา คือ การบริหารจัดการมีส่วนช่วยในเรื่องต่าง ๆ เช่น ช่วยจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรจัดแบ่งงานกันทำ ปรับปรุงขยายองค์การกิจกรรม ทุกอย่างเป็นไปด้วยดี ข้อมต้องมีการบริหารกิจกรรมจึงจะช่วยให้งานมีประสิทธิภาพ

กระบวนการบริหารจัดการ

กระบวนการในการบริหารหรือจัดการไว้แตกต่างกันไปตามแต่ละความคิดและแนวทางการศึกษา ซึ่งท่านเหล่านั้นคิดว่าน่าจะเป็นไปได้และเป็นองค์ประกอบในการบริหารหรือการจัดการ ซึ่งผู้บริหารจะละเอียดละเอียดยึดแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารมีกล่าวไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สร้อยตระกูล อรรถมานะ (2545 : 421) กล่าวถึง กระบวนการบริหารจัดการ ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามลำดับ เป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไรที่ไหน เมื่อใด โดยใคร นอกจากจะเป็นการลดความไม่แน่นอนแล้ว ยังทำให้สมาชิกในองค์กรมีความมั่นใจในการทำงานทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ การจัดลำดับการทำงานที่ดีไม่ควรมึลักษณะตายตัวต้องยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์อาจมีการปรับปรุงแก้ไข หรือปรับเปลี่ยนลำดับการทำงานได้เสมอส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลมากขึ้นด้วย

เนตร์พัฒนา ขาววิราช (2546 : 2 - 3) กล่าวถึง กระบวนการบริหารจัดการประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การเลือกวิธีการทำงานเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร และกำหนดว่าจะทำงานนั้นอย่างไร

2. การจัดองค์การ (Organization) หมายถึง การนำเอาแผนงานที่กำหนดไว้มากำหนดหน้าที่สำหรับบุคลากรหรือกลุ่มบุคคลที่จะปฏิบัติภายในองค์กรเป็นการเริ่มต้นของกลไกในการนำเอาแผนงานไปสู่การปฏิบัติ

3. การนำ (Leading) เกี่ยวข้องกับการจูงใจ ภาวะผู้นำ และการสื่อสารระหว่างบุคคลในองค์กรเพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ

4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง หน้าที่ทางการจัดการสำหรับผู้บริหารในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นมาตรฐานวัดผลการทำงานในองค์กร รวมทั้งการวัดผลการทำงานในปัจจุบันเพื่อกำหนดมาตรฐานขึ้น และเปรียบเทียบกับผลงานที่ทำได้เพื่อปรับปรุงแก้ไขผลการทำงานได้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดขึ้น

สาคร สุขศรีวงศ์ (2553 : 26 - 27) กล่าวถึง กระบวนการบริหารจัดการ ไว้ว่า หมายถึง การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทางการจัดการซึ่งรวมถึงกิจกรรม 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์การ การขึ้นนำและการควบคุมองค์กร นอกจากกิจกรรมการจัดการให้เป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การตัดสินใจในการบริหารจัดการ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารกลุ่มและการจัดการในสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศจากแนวคิดที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าทุกแนวความคิดมีความเห็นพ้องกัน เป็นส่วนใหญ่ว่ากระบวนการบริหารองค์ประกอบด้วยในเรื่องของการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้ามาทำงาน การอำนวยความสะดวก การประสาน และการควบคุมงาน นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ความคิดริเริ่ม เข้ามาเป็นส่วนประกอบด้วย ทั้งนี้แล้วแต่ดุลยพินิจของผู้บริหารที่จะพิจารณานำไปใช้ ว่ากระบวนการบริหารอย่างไรที่จะต้องใช้กับการบริหารในสถานการณ์นั้น ๆ

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารจัดการ เป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลักดัน และกำกับให้ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นทรัพยากรการจัดการประเภทต่าง ๆ สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพ จนบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ การเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการและการฝึกฝนให้มีทักษะสูงขึ้น จะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ กระบวนการบริหารจัดการที่ประกอบด้วยหน้าที่หลัก 4 ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำสั่งการ และการควบคุม ให้สามารถประสานทำงานร่วมกันไปประการนี้ เป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารพึงต้องปฏิบัติ โดยที่กระบวนการบริหารจัดการ 4 ด้านนี้

จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตลอดเวลา ซึ่งผู้บริหารจะเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ในกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่ทั้ง 4 ประการนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ในการศึกษาปัญหาการค้าชายแดนกรณีศึกษา จุดผ่อนปรนบริเวณช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และตัวแปรที่สนใจการจูงใจในการส่งออก ระเบียบพิธีการในการส่งออก สร้างผลกระทบต่อธุรกิจส่งออก การเปิดเสรีทางการค้า การเมืองปัจจุบันมีผลต่อการส่งออก ผู้ประกอบการธุรกิจการส่งออก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาส่งออกว่ารัฐบาลควรให้การสนับสนุนในด้านการส่งออกในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ มาตรฐานการนำเข้าสินค้า และการส่งออกสินค้า การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเงินในการลงทุน ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งออกต่าง ๆ แล้ว ได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

กรรณิการ์ ธรรมรัตน์ (2542 : 79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการปิดด่านชายแดนต่อการค้าชายแดน ไทย - พม่า : กรณีศึกษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก พบว่า รูปแบบการค้าชายแดนด่านเมียวดี - แม่สอด มีรูปแบบการค้าชายแดน 2 รูปแบบ คือ การค้าในระบบและการค้านอกระบบ โดยการค้าในระบบจะเป็นการค้าทั้งนำเข้าและส่งออกสินค้า โดยผ่านพิธีการศุลกากรทั้ง 2 ฝ่าย โดยถูกต้อง ส่วนการค้านอกระบบจะเป็นการค้านำเข้าและส่งออกสินค้าโดยมิผ่านทางศุลกากร เป็นลักษณะของการลักลอบนำเข้าและส่งออก ส่วนการปิดด่านการค้าชายแดนนั้นส่วนใหญ่เป็นคำสั่งของรัฐบาลพม่า โดยมีสาเหตุหลักคือการเมืองภายใน และกรณีพิพาททางแม่น้ำเมยระหว่างไทย - พม่า การสั่งปิดด่านจึงส่งผลกระทบต่อการค้าชายแดน สินค้าไม่สามารถนำเข้าส่งออกได้ส่วนข้อเสนอแนะในการพัฒนาการค้าชายแดนระหว่างไทย - พม่า นั้น ส่วนใหญ่เห็นว่ารัฐบาลควรหาแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์กับพม่าเองให้มากยิ่งขึ้น

กาญจนา ไชกลาว (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการค้าชายแดนไทย - ลาวในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า ความวามไม่สะดวกของการคมนาคมขนส่งทั้งทางบกและทางเรือโดยเฉพาะใน สปป.ลาวการขาดแคลนสินค้าสาธารณูปโภคพื้นฐาน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ในบริเวณจุดการค้าหลายแห่งปัญหาความไม่คล่องตัวของระบบการชำระเงินที่นิยมการชำระเงินโดยไม่ผ่านธนาคาร โดยเป็นเงินสดราสกุลบาท หรือดอลลาร์เท่านั้น และปัญหากฎระเบียบต่าง ๆ ที่มีความแน่นอน และการบริหารจัดการในการดูแลด้านต่าง ๆ อย่างไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด่านผ่อนปรนต่าง ๆ ปัญหาคู่แข่งทั้งจีนและเวียดนาม หรือสินค้าผ่านแดนจากประเทศไม่มีพรมแดนติดต่อกับลาว มีปริมาณการแข่งขันมากขึ้น ปัญหาด้านข้อพิพาท ถึงแม้จะมีไม่มากนักแต่เป็นสิ่งที่

ต้องระมัดระวังมากเป็นพิเศษ ปัญหาประชากร สปป.ลาว มีอำนาจซื้อน้อยและภาวะเงินเฟ้อที่สูง และค่าเงินกีบที่อ่อนตัวลงมากในสปป.ลาว ทำให้เป็นอุปสรรคต่อขยายปริมาณการค้าผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภาวะเศรษฐกิจในแถบเอเชียและของไทยและลาวที่มีความเกี่ยวพันกันทำให้ภาวะการค้าและโอกาสของการพัฒนาการค้าชายแดนในอนาคตไม่สามารถจะขยายตัวได้มากและรวดเร็วเท่าที่ควรดังนั้นถึงแม้ภาวะการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว ในเขตภาคเหนือตอนบนจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดแต่ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ดังกล่าวมา ยังคงมีส่วนทำให้การขยายปริมาณการค้า มีไม่มากเท่าที่ควรดังนั้น หน่วยงานของรัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องควรรหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเร่งด่วน ปรับปรุงระบบการคมนาคม แก้ไขกฎระเบียบและวิธีการชำระเงินให้มีความคล่องตัวดูแลป้องกันการค้ำอกระบบ การจัดการดูแลจุดการค้าชายแดนให้มีประสิทธิภาพพร้อมปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้เหนือคู่แข่งเสมอการพยายามร่วมมือแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งสองฝ่าย โดยกลุ่มอาเซียนหรือกลุ่มอนุภูมิภาคพร้อมทั้งเร่งแก้ไขปัญหาระบบเศรษฐกิจการค้าของทั้งสองประเทศและเร่งการขยายการค้าไปถึงประเทศเพื่อนบ้าน เช่น จีน และเวียดนาม ก็จะทำให้ปริมาณการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว มีโอกาสขยายตัวได้อีกมาก

นวนน้อย ตรีนัน และคณะ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คอร์รัปชันกับการค้าระหว่างประเทศ พบว่า นับตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมากรมศุลกากร ได้เร่งปฏิรูปการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและจัดปัญหาเงินได้โตะ โดยมีการพยายามลดขั้นตอนการทำงานให้น้อยลง และลดการติดขัดระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน และได้วางแผนนำระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการนำเข้าและส่งออกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นก็คือปริมาณเงินได้โตะที่ภาคเอกชนจะต้องจ่ายมีแนวโน้มลดลงบ้างแต่ยังไม่หมดไปเสียทีเดียว ซึ่งผลจากการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าภาคเอกชนยังมีความเห็นและความรู้สึกไม่พึงพอใจกับการปฏิบัติงานพิธีการศุลกากรทั้งในระบบเดิมและในระบบใหม่เท่าใด

ดวงกมล สุนทรจันทร์ (2544 : 122 - 197) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบต่อไทยเมื่อจีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก โดยใช้แบบจำลอง GTAP เพื่อศึกษาถึงผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมของไทย ทั้งในระบบมหภาคและระดับภาคการผลิต เมื่อจีนปรับลดอัตราภาษีนำเข้าตามข้อผูกพันขององค์การการค้าโลก โดยประเมินผลกระทบเป็นสองช่วงคือช่วงแรกเป็นการศึกษาผลกระทบในระยะสั้น เมื่อจีนใช้อัตราภาษีนำเข้าอัตราแรกในวันที่เข้าเป็นสมาชิก และช่วงที่สองเป็นการประเมินผลกระทบในระยะยาว เมื่อจีนใช้อัตราภาษีนำเข้าอัตราสุดท้าย การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบจำลองดุลยภาพทั่วไปที่มีชื่อว่าเนื่องจากมีกลไกการวิเคราะห์เศรษฐกิจโดยรวมอย่างลึกถึงระดับจุลภาพ และมีการจัดเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ให้มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ทำให้สามารถติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษา พบว่า

การวิเคราะห์ทั้งสองช่วงให้ผลที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ การลดอัตราภาษีนำเข้าของจีน จะทำให้ เศรษฐกิจไทยหดตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะยาว ผลกระทบในประเศจะลดมาถึง ร้อยละ 0.79 รายได้ครัวเรือนจะลดลงร้อยละ 0.55 ทำให้การออมลดลงร้อยละ 0.75 การลงทุนลดลงร้อยละ 0.91 ส่งผลให้สวัสดิการของไทยมีมูลค่าลดลงด้านการค้าระหว่างประเทศ ในระยะยาวมูลค่าการส่งออก ของไทยลดลงร้อยละ 0.08 โดยจะมีการขยายมูลค่าการส่งออกกับจีนเพียงประเทศเดียวเท่านั้น ส่วนการค้ากับประเทศอื่น ๆ จะปรับตัวลดลง สำหรับผลกระทบต่อภาคการผลิตพบว่าภาคการผลิต ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุด คือ ข้าวแปรรูปและน้ำตาล ในขณะที่ภาคการผลิตอื่น ๆ จะมีปริมาณ ผลผลิตลดลง โดยเฉพาะสิ่งทอเครื่องแต่งกาย และผลิตภัณฑ์จากหนัง ซึ่งในระยะยาวสินค้า อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้นจะได้รับผลกระทบด้านลบมากกว่าสินค้าเกษตรแนวทาง การปรับตัวที่สำคัญคือ การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เกษตรแนวทางการปรับตัวที่สำคัญคือ การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับสินค้า เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

นิจดา เตชะเจริญวิกุล (2545 : 144 - 149) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ ธุรกิจบริเวณชายแดนไทย - พม่า อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านภาวะ เศรษฐกิจของประเทศ มีระดับความสำคัญ โดยมีผลกระทบมากต่อธุรกิจ โดยรวม และผู้ประกอบการ ในธุรกิจประเภทเดียวกันมีปัญหาหรือผลกระทบจากปัจจัยบางอย่างแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้ และประสบการณ์ รวมถึงลักษณะส่วนตัวของผู้ประกอบการแต่ละท่าน

องอาจ สุขุมลววรรณ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การค้าชายแดนไทย - จีน (ยูนนาน) : กรณีศึกษา อำเภอแม่สายและอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า ระบบการค้า ชายแดนไทย-จีน (ยูนนาน) ในเขตอำเภอแม่สายและอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จำแนกเป็น ผู้ประกอบการฝ่ายไทยและจีน ในกรณีของผู้ประกอบการฝ่ายไทยการส่งออกสินค้าส่วนใหญ่เป็น การผ่านพิธีการศุลกากรเนื่องจากผู้ประกอบการต้องการสิทธิประโยชน์ทางภาษีทางการนำเข้า ส่วนใหญ่เป็นการค้าที่ไม่ผ่านพิธีการศุลกากรเนื่องจากผู้นำเข้าสินค้าจากประเทศจีนนำส่งสินค้าเข้า ในประเทศพม่าก่อนลักลอบนำเข้าไทยเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีในกรณีของผู้ประกอบการฝ่ายจีน การส่ง ออกสินค้าส่วนใหญ่ผ่านพิธีการศุลกากรเนื่องจากทางจีนส่งเสริมการส่งออกส่วนการนำเข้าสินค้า จากไทยผู้ประกอบการจีนแจ้งต่อทางการว่าสินค้าที่นำเข้าจากไทยเป็นสินค้าจากประเทศพม่าและ ถาวเนื่องจากทั้งสองประเทศมีแนวชายแดนที่ติดต่อกับจีนจึงได้รับสิทธิพิเศษในการลดอัตราภาษี นำเข้าลงเหลือกึ่งหนึ่งจากอัตราปกติการค้าชายแดนไทย - จีน (ยูนนาน) ส่วนใหญ่กระทำตามแนว ชายแดนไทย ส่วนที่เหลือเป็นการค้าผ่านตัวแทนซึ่งมีการส่งมอบสินค้าตามความต้องการของ แต่ละฝ่ายแล้วให้ตัวแทนการค้าหรือตัวแทนหักบัญชีเป็นผู้ชำระสินค้า

กรวรรณ (ชีวสันต์) สังขกร (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากการเป็นเมืองท่าของอำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ท่าเรือที่เกิดขึ้นไม่ได้ส่งผลกระทบด้านสังคมมากนักเนื่องจากทั้งสองพื้นที่มีการค้าขายแดนกันมานาน ดังนั้นจึงมีเรือสินค้าและรถบรรทุกเข้ามาในชุมชนเป็นจำนวนมากอยู่แล้ว ท่าเรือเป็นเพียงสิ่งที่สร้างขึ้นมารับรองรับกับการขยายตัวทางการค้าที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การค้าขายแดนบริเวณอำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ มีความเป็นสากลและได้รับการรองรับจากประเทศคู่ค้ามากยิ่งขึ้น ด้านเศรษฐกิจมีแนวโน้มการค้าเงินธุรกิจทางการค้าการลงทุนสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งการค้าการลงทุนชายแดน และเศรษฐกิจของชุมชนเชียงแสนและเชียงของ เองแต่ในขณะเดียวกัน ผลกระทบจากการเป็นเมืองท่าก็เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยง ไม่ได้ อาทิ ปัญหาในด้านอาชญากรรม การลักลอบเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย ปัญหาเสพติดในด้านเศรษฐกิจทำให้สินค้าการเกษตรจากจีนทะลักเข้ามาทางท่าเรือมากขึ้นและผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมจากการระเบิดเกาะแก่งเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินเรือ ซึ่งทำให้ระบบนิเวศในแม่น้ำโขงเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตามภาครัฐและภาคเอกชนควรให้ความสำคัญในการร่วมมือกันพัฒนาเมืองท่าเชียงแสนและเชียงของในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนและประเทศชาติต่อไป

ชโยดม สรรพศรี และคณะ (2548 : 818 - 848) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียน - จีน เพื่อแสวงหาผลประโยชน์และเตรียมป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้น รวมถึงประเมินการเปิดเสรีที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบ ประโยชน์ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ผลการศึกษา พบว่า ข้อตกลงการค้าเสรี อาเซียน - จีน จะส่งผลให้การลงทุนที่แท้จริงของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ 2.0 เนื่องจากช่วงที่มีการลดภาษีสำหรับกลุ่มสินค้าปกติเป็นหลัก นั่นคือ ระหว่างปี 2548 - 2553 ส่งผลให้โดยรวมแล้วผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยจูงใจการผลิต ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างแรงงาน และผลตอบแทนผู้ประกอบการ จะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นส่งผลให้รายได้ภาคเอกชน มีการเจริญเติบโตในอัตราร้อยละ 0.35 ซึ่งเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นประเทศไทยจะมีสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้นจากการทำข้อตกลงเสรี อาเซียน - จีน สูงถึง 231.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ทั้งนี้การเพิ่มของสวัสดิการดังกล่าว จะเป็นผลสืบเนื่องจากการลดภาษีในสินค้ากลุ่มปกติมากกว่า การลดภาษีในสินค้ากลุ่มอ่อนไหว

สนมพรรณ วรวิเชียรวงษ์ (2554 : 185 - 196) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศไทย - ลาว ที่มีผลต่อการกำหนดภาวะการค้าชายแดน ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศไทยกับประเทศ สปป.

ลาว มีผลต่อการกำหนดภาวะการค้าชายแดนที่จังหวัดหนองคาย โดยเป็นผลจากนโยบายทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบัน นำมาซึ่งความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศ สปป.ลาวในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการค้า เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การทหาร

กรณีศึกษา การพัฒนาตลาดการค้าชายแดน กล่าวคือการพัฒนาของกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีผลโดยตรงในด้านเศรษฐกิจและการเมืองนั้น ทำให้เกิดการค้าเสรีระหว่างประเทศเกิดขึ้น โดยการค้าเสรีที่เกิดขึ้นทำให้แต่ละประเทศมีความตระหนักที่จะเปิดรับความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้น ภายหลังจากที่สงครามเย็น ได้สิ้นสุดลงเกิดขั้วอำนาจหลายขั้วอำนาจประเทศที่อยู่ในแต่ละภูมิภาคต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันเพื่อรับมือกับมหาอำนาจทั้งหลาย ซึ่งเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความความร่วมมือทางการเศรษฐกิจ ในด้านการค้าและการลงทุนของแต่ละภูมิภาคทั้งในรูปแบบ พหุภาคีและทวิภาคีเกิดขึ้น ที่มีลักษณะของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้เองจะพบว่าเป็นการศึกษาในส่วนในพื้นที่ที่เป็นการค้าระหว่างประเทศในลักษณะของการค้าชายแดนที่ได้อาศัยความได้เปรียบในทางภูมิศาสตร์ทำการค้าร่วมกันซึ่งประเทศไทยเองนั้น ได้มีการนำนโยบายและมาตรการมาใช้ในการจัดการการค้าชายแดนมาทำการปรับใช้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สำหรับการศึกษาในครั้งนี้แนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้ศึกษาสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนของการนำนโยบายและมาตรการของรัฐบาลไทยมาใช้ในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน กรณีศึกษา จุดผ่อนปรนช่องสาขตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ตลอดจนเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยต่างประเทศ

ไฮโรลี เควิด โรแลนด์ - โฮลส์และ โดมินิแวนเดอร์ (Hiro Lee, David Roland-Holst, and Dominique van der Menbrugge. 2004 : 679 - 712) ได้ศึกษาเรื่อง วิวัฒนาการทางการค้าของประเทศจีนภายใต้ทางเลือกในการจัดรูปแบบการค้า โดยใช้แบบจำลองสมดุลทั่วไปการค้าโลกเชิงพลวัต (Dynamic Global Computable General Equilibrium : CGM) เมื่อประเทศจีนได้เปลี่ยนรูปแบบทางการค้าหลังจากที่ได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกแล้ว ทำให้ได้รับประโยชน์ทางการค้ามากกว่าการใช้รูปแบบการค้าแบบเดิม จากการศึกษาถึงผลกระทบของการค้าแบบพหุภาคีที่มีการเปิดตลาดการค้าเสรีภายใต้แบบจำลอง CGM โดยมีการเจรจาทางการค้าระหว่างจีนกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก พบว่า กลุ่มประเทศทั้งหมดที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงทางการค้าเสรีได้รับผลประโยชน์ทางการค้าด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม รวมไปถึงสวัสดิการทางสังคมดีขึ้น และจากการศึกษาถึงผลกระทบของการค้าแบบไตรภาคีที่มีการค้าแบบเสรีภายใต้แบบจำลอง CGM โดยมี 3 ประเทศที่ระบบเศรษฐกิจที่ใหญ่และเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้นจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของโลก การศึกษาในประเทศจีน ญี่ปุ่น และประเทศ

สหรัฐอเมริกา เมื่อเปิดการค้าเสรีทั้ง 3 ประเทศได้รับผลประโยชน์จากการค้า ตามชนิดสินค้า
อุตสาหกรรมที่ประเทศตนมีความได้เปรียบด้านการผลิตสินค้าที่มีต้นทุนของการผลิตต่อหน่วยต่ำ

โยลมันัสเคอร์ (Yilmazilkay, 2004 : 146) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การอพยพแรงงาน
และความร่วมมือทางเศรษฐกิจได้แยกประเด็นการศึกษาเป็น 4 ประเด็น คือประเด็นแรกศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับแรงงานอพยพ พบว่า มีการเคลื่อนย้ายแรงงาน
เป็นจำนวนมากไปสู่ประเทศที่มีแหล่งเงินทุนมากเป็นเหตุให้ทั้งสองประเทศต้องมีการร่วมมือทาง
เศรษฐกิจในอนาคต ความสัมพันธ์ระหว่างความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับการอพยพแรงงานแสดงถึง
ความสัมพันธ์ระหว่างความเคลื่อนไหวของปัจจัยต่าง ๆ กับการค้า แต่แรงงานที่ผิดกฎหมายมีผลต่อ
การค้าที่ไม่ดีนัก ประเด็นที่สองศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดความ
แตกต่างระหว่างรายได้กับแรงงาน อันนำไปสู่การเพิ่มกำแพงภาษีการค้าของประเทศที่มีแหล่ง
เงินทุนมากและลดการกีดกันทางภาษีสำหรับประเทศที่มีเงินทุนน้อยประเด็นที่สามศึกษาการ
ลักลอบนำเข้าสินค้าหนีภาษีหรือแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย เหล่านี้ทำให้เกิดต้นทุนในการ
ตรวจสอบและจับกุมตลอดจนเสียเวลาสำหรับประเทศเจ้าบ้าน ปัญหาเหล่านี้อาจจะหมดไปเมื่อมี
การทำความตกลงการค้าเสรี และประเด็นสุดท้ายได้สรุปความแตกต่างระหว่างเศรษฐกิจอาจทำให้
เกิดผลกระทบถึงการสร้างความไม่เท่าเทียมกันด้านรายได้ อันอาจจะเพิ่มหรือลดลงผันแปรกับ
ค่าจ้างแรงงานและเงินทุนของประเทศนั้น ๆ โดยเฉพาะประเทศแบบประชาธิปไตย อาจจะมีผลใน
ด้านบวกมากกว่า มีสัดส่วนความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ในระดับต่าง ๆ กับแรงงานที่มีนั้น
อาจจะมีน้อยลงหลังจากมีเขตการค้าเสรี

อาร์โนลด์ และคณะ (Arnold et al. 2005 : 58) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของ
ผู้บริโภคที่มีต่อร้านค้าปลีก จากการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อร้านค้าปลีก
ส่งผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดของร้านค้าปลีก เพื่อที่จะรู้ถึงรายละเอียดของผู้บริโภค
และกระบวนการในการจัดจำหน่าย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

จุน และซุมิกลาส (Chun & Sumichrast, 2005 : 576) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประมาณ
การส่วนแบ่งทางการตลาดของร้านค้า ขึ้นอยู่กับการค้นหาลูกค้าและพฤติกรรมของผู้บริโภค
จากการศึกษา พบว่า จากประสบการณ์ของผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อในร้านค้าปลีกต่าง ๆ
เขาสามารถทราบเกี่ยวกับขนาดของร้านค้าปลีก ต้นทุนในการซื้อสินค้า ราคาของสินค้า
โดยเปรียบเทียบกับร้านค้าอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจซื้อที่ก่อให้เกิดการประหยัด
ซึ่งส่วนแบ่งทางการตลาดทำให้เรากำหนดหรือคาดหมายส่วนแบ่งทางการตลาดในแต่ละส่วนได้
โดยการวิเคราะห์ขนาดของต้นทุนร้านค้าปลีกที่มีอยู่ และวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นหลัก

โลเดกส์และคณะ (Lohtia et al. 2005 : 809) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของพันธะสัญญาทางการค้าระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐอเมริกา จากการศึกษา พบว่า การขาดการทำพันธะสัญญาของการค้าระหว่างผู้ซื้อชาวญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาก็ทำให้เกิดความล้มเหลวทางการค้า โดยทำให้ส่งผลกระทบต่อตลาดการค้าในญี่ปุ่นและความสัมพันธ์ต่อตลาดหุ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและต้นทุนในการประกอบการค้า

พิชชาชินีส์ (Pishayasinee. 2005 : 190) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบจากการที่ประเทศจีนได้เข้าสู่ตลาดโลกแบบการค้าเสรี (Implication of China Globalization for ASEAN Trade Economic Growth) และเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจอาจมาจากการที่จีนมีตลาดแรงงานการผลิตอย่างมหาศาล สำหรับ ASEAN - 4 ก็มีตลาดเป้าหมายที่คล้ายกันมากกับจีน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการค้าและการลงทุนของจีนได้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรมนุษย์ของประเทศสมาชิกการค้าต่าง ๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่ออัตรการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ จากการศึกษาได้อธิบายถึงเศรษฐกิจระหว่าง (ASEAN) กับจีน โดยได้เปรียบเทียบเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ รวมถึงเงื่อนไขและความสัมพันธ์ พบว่า การค้าที่มีมูลค่าขึ้นเรื่อย ๆ เกี่ยวข้องกับการใช้สิ่งจูงใจกับแรงงานในเทคโนโลยีขั้นสูง โดยใช้ความได้เปรียบ จุดแข็ง และสร้างรูปแบบการค้าเพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงด้านการค้าและการใช้แรงงาน โดยเฉพาะความต้องการแรงงานที่มีทักษะความสามารถในประเทศจีนซึ่งจะมีความเติบโตเป็นอย่างมากในระยะยาว รวมถึงการศึกษารูปแบบพื้นฐานด้านการค้า ซึ่งมีปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณา เช่น ขนาดของเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ของกลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นต้น และแสดงรูปแบบการใช้โครงการที่เน้นศึกษาอุตสาหกรรมด้านอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใช้ข้อมูลระดับการผลิตระหว่างประเทศที่ทำการค้าระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิก (ASEAN) และประเทศคู่ค้าที่สำคัญผลจากการเจริญเติบโตของจีนได้เพิ่มอัตราการผลิตในอุตสาหกรรมต่าง ๆ แต่อาจเกิดผลลบจากการแข่งขันกับประเทศจีนในตลาดอื่น ๆ ต้องมีการใช้กลไกของรัฐ เช่น นโยบายของรัฐบาลเพื่อกระตุ้นการพัฒนาแรงงานใน ASEAN - 4 เพื่อรักษาความได้เปรียบทางการค้าเอาไว้ ส่วนประโยชน์ที่ ASEAN - 4 ได้รับเมื่อทำความตกลงการค้าเสรีกับจีน ทำให้สามารถเจาะตลาดของประเทศจีนได้มากขึ้น

โอ , วอน และดง (Oh , Won & Dong . 2005 : 33) ได้ทำการศึกษาเรื่อง มูลค่าการค้าตลาดการค้าในชนบทของประเทศเกาหลี จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางด้านแรงงาน และด้านต้นทุนส่งผลกระทบต่ออัตราภาษีในปัจจุบันของตลาดชนบทเกาหลี ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ และทำให้นโยบายของรัฐบาลเปลี่ยนแปลงไป

วิชชววรรณ (Vichshuwan. 2005 : 236) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากการทำข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย - จีน เพื่อศึกษาคุณภาพการค้าโดยครอบคลุมหลายภาค

ส่วนและการค้าระดับต่าง ๆ การทำการค้าเสรีที่จะทำให้กำแพงภาษีนำเข้าของภาคการเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมระหว่างสมาชิกต่าง ๆ จะลดเหลือลง 0 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้การศึกษายังเจาะลึก ถึงผลการค้าเสรีไทย - จีน และประเทศอื่น ๆ เพื่อนำผลมาใช้ในการเจรจาต่อรองของภาคต่าง ๆ และ เจาะลึกถึงการจ้างแรงงานระหว่างแรงงานที่มีทักษะฝีมือกับ ไม่มีทักษะทั้งนี้การลดกำแพงภาษี ระหว่างไทย - จีน จะมีการใช้รูปแบบการทดลองผ่านภาคธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งจะวัดการเปลี่ยนแปลงด้าน การค้าของสินค้าทั้งในประเทศและสินค้านำเข้าจากต่างประเทศตลอดจนสินค้าทดแทนจากแหล่ง ต่าง ๆ กัน สำหรับผลที่ได้รับจากการทำการค้าเสรีระหว่างไทย - จีน ทำให้เกิดประโยชน์ทั้งสอง ประเทศ สวัสดิการต่าง ๆ ที่ได้รับจะเพิ่มมากขึ้น เปรียบเทียบการค้าระหว่างญี่ปุ่นกับ ASEAN - 4 จะมีผลที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ เช่น เครื่องจักร เคมียางพารา พลาสติก และเครื่องนุ่งห่ม ส่วนเรื่องกระจายรายได้ มีการศึกษาโดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ เช่น ฝีมือแรงงาน แรงงานที่ไม่มีฝีมือ แหล่งเงินทุนและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งผลที่ได้ทำให้มีการลงทุนเพิ่มมากขึ้นกว่าการใช้แรงงาน และความแตกต่างของรายได้ระหว่างแรงงานฝีมือและไม่มีฝีมือแนวโน้มลดลง

จากข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การค้าแบบเสรีภายใต้แบบจำลอง CGM โดยมี 3 ประเทศ ที่ระบบเศรษฐกิจที่ใหญ่และเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้นจะ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของโลกการศึกษาในประเทศจีน ญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อเปิดการค้าเสรีทั้ง 3 ประเทศได้รับผลประโยชน์จากการค้า ตามชนิดสินค้า ก่อให้เกิดความ แตกต่างระหว่างรายได้กับแรงงาน อันนำไปสู่การเพิ่มกำแพงภาษีการค้าของประเทศที่มีแหล่ง เงินทุนมากและลดการกีดกันทางภาษีสำหรับประเทศที่มีเงินทุนน้อย ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ จากการศึกษาได้อธิบายถึงเศรษฐกิจระหว่าง (ASEAN) การค้าที่มีมูลค่าขึ้นเรื่อย ๆ เกี่ยวข้องกับการใช้สิ่งจูงใจกับแรงงานในเทคโนโลยีขั้นสูง โดยใช้ความได้เปรียบ จุดแข็ง และสร้างรูปแบบการค้าเพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงด้านการค้า และการใช้แรงงาน โดยเฉพาะความต้องการแรงงานที่มีทักษะความสามารถ ซึ่งจะมีความเติบโต เป็นอย่างมากในระยะยาว จะมีความแตกต่างของรายได้ระหว่างแรงงานฝีมือและไม่มีฝีมือ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่อง
สายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรประกอบด้วย ประชากร จำนวน 361 คน ผู้ประกอบการค้า จำนวน 152 คน
และนักท่องเที่ยว จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 613 คน

รายละเอียดของประชากรปรากฏดังในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากร จำนวนผู้ประกอบการค้าและนักท่องเที่ยว

สถานภาพ	จำนวน คน	กลุ่มตัวอย่าง
1. ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	5,660	361
2. ผู้ประกอบการค้าชายแดน	250	152
3. นักท่องเที่ยวตลาดการค้าชายแดน	100	100
รวม	6,010	613

2. กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการผสมผสานโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย

2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และเทคนิคการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่าง
ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่
ประชากร จำนวน 361 คน ผู้ประกอบการค้าชายแดน จำนวน 152 คน และนักท่องเที่ยวชายแดน
จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 613 คน

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive
Sampling) จำนวน 18 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 3 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน

ผู้ประกอบการค้าชายแดน จำนวน 5 คน นักท่องเที่ยวชายแดน จำนวน 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้
เทคนิคการสัมภาษณ์ จำนวนทั้งสิ้น 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ซึ่งมี
รายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 แบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็น
แบบตรวจสอบรายการ (Check List) จะมีคำตอบให้กาเครื่องหมาย ลงใน ( )

ตัวอย่าง

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ( ) หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อาชีพ

ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานราชการ

เกษตรกร

ผู้ประกอบการค้า/ธุรกิจส่วนตัว

ผู้รับจ้างทั่วไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ
พัฒนาตลาดการค้าชายแดนจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์คือการพัฒนา
ตลาดการค้าชายแดนลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด
มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษารูปแบบและ
วิธีการสร้างแบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์เอกสาร เพื่อสนองแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2.2 สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ
ความถูกต้องแลให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) จำนวน 6 ท่าน ดังนี้

2.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย สุปิงคลัด วุฒิกการศึกษา (ศษ.ม.) สาขาบริหารการศึกษา ข้าราชการบำนาญ อธิการบดีเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ครุปรกรณ์ ละเอียดอ่อน วุฒิกการศึกษา (วท.ม.) สาขาการศึกษาวิทยาศาสตร์ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ จิวพัฒนา วุฒิกการศึกษา (ปร.ค.) สาขาภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประมวลผล

2.4.4 อาจารย์พิสมัย ประชานันท์ วุฒิกการศึกษา (กศ.ม.) สาขาการศึกษารุทก ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประมวลผล

2.4.5 อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช วุฒิกการศึกษา (ศษ.ค.) สาขาบริหารการศึกษา อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.6 อาจารย์ ดร.สถาพร วิชัยรัมย์ วุฒิกการศึกษา (ปร.ค.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หัวหน้าสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในจุดก่อนปรนบ้าน โนนหมากมุ่น ตำบล โนนหมากมุ่น อำเภอโนนสูง จังหวัดสระแก้ว ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2.6 ค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ หาค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างที่ใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือ ถ้าค่า t มีค่า > 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูง อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ผลปรากฏว่า ผ่านเกณฑ์ 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.75 ถึง 7.22

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ในข้อ 2.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9299 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

1.2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์มีลักษณะแบบกึ่งมีโครงสร้าง ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.2.1 นำประเด็นเนื้อหาในแต่ละด้านมาสร้างกรอบประเด็นคำถามเพื่อสัมภาษณ์

1.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

1.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแก้ไขเนื้อหา
ส่วนที่ใช้

1.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
พิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

1.1 ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ออกหนังสือส่งถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลจันทพเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

1.3 แบบสอบถามมีทั้งหมด จำนวน 613 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้และมีความสมบูรณ์
จำนวน 613 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2.2 ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นในแต่ละด้านทันทีที่จบการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน

2.3 เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยสรุปอีกครั้งซึ่งหากผู้สัมภาษณ์แต่ละคนมีความ
คิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

2.4 การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้บันทึกเทปไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึก
ต่อผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว
แล้วในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2. กรอกรหัสแบบสอบถาม

3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล

4. ประมวลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวมการนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 121)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	การปฏิบัติในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	การปฏิบัติในระดับมาก
2.51 - 3.50	การปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	การปฏิบัติในระดับน้อย
1.00 - 1.50	การปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างถึงความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t-test Independent

4. เปรียบเทียบความแตกต่างถึงความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพ วิเคราะห์โดยใช้ F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffes' Method)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ถอดข้อมูลจากการบันทึกเทปมาพิจารณาพร้อมกับการจดบันทึกของผู้วิจัยแล้วทำความเข้าใจในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน

2. วิเคราะห์โดยการตีความในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปมาน (Inductive Method) คือ พิจารณาความเหมือนกัน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กันมาหาข้อสรุปแล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ

1.1 ค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤต t เป็นรายข้อ ตามวิธีการของ t -test

1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา

(Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างถึงความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t -test Independent กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างถึงความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพ วิเคราะห์โดยใช้ F -test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วจะใช้วิธีการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วย ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffes' Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติใช้พิจารณาใน t-Distribution
F	แทน	ค่าสถิติใช้พิจารณาใน F-Distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยโดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากร จำแนกตามเพศและอาชีพ ที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ จะเป็นรายละเอียดทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และอาชีพ ซึ่งจะปรากฏดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	613	100.00
1. เพศ		
1.1 เพศชาย	310	50.60
1.2 เพศหญิง	303	49.40
2. อาชีพ		
2.1 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานราชการ	49	8.00
2.2 เกษตรกร	296	48.30
2.3 ผู้ประกอบการค้า/ธุรกิจส่วนตัว	152	24.80
2.4 ผู้รับจ้างทั่วไป	116	18.90

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 613 คน เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นชายจำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 50.60 เป็นหญิง จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 49.40 เมื่อจำแนกตามอาชีพ ปรากฏว่า เกษตรกร มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 48.30 รองลงมา อาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานราชการ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00

ตอนที่ 2 การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังตาราง 4.2 - 4.5 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการพัฒนาตลาดการค้า	3.42	0.79	ปานกลาง
2. ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า	3.14	0.82	ปานกลาง
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า	3.33	0.76	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.29	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 4.2 พบว่า การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า ($\bar{X}=3.42$) รองลงมา ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า ($\bar{X}=3.33$) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า ($\bar{X}=3.14$) ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการพัฒนาตลาดการค้า			
1. มีสภาพถนนในการคมนาคมเข้าถึงตลาด	3.69	0.72	มาก
2. มีแหล่งบริการข้อมูลเกี่ยวกับตลาด	3.51	0.80	มาก
3. มีป้ายบอกเส้นทางและระยะทางจากจังหวัดมาถึงช่องสายตะกู	3.32	0.79	ปานกลาง
4. มีสภาพแวดล้อมโดยรวมของตลาดมีความสะอาด	3.74	0.69	มาก

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
5. มีสถานที่จอดรถมีความสะดวกและปลอดภัย	3.56	0.83	มาก
6. มีร้านอาหารที่จำหน่ายสะอาดและถูกสุขลักษณะ	3.46	0.70	ปานกลาง
7. มีจำนวนห้องสุขาที่ตลาดช่องสายตะกูสะอาดเหมาะสม	3.21	0.82	ปานกลาง
8. จุดผ่อนปรนมีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น	3.23	0.81	ปานกลาง
9. มีความสะดวกในการขนส่งสินค้าจากตัวจังหวัด ไปยังประเทศกัมพูชา	3.21	0.91	ปานกลาง
10. มีความปลอดภัยให้กับผู้ใช้บริการและนักท่องเที่ยว	3.34	0.86	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.42	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 4.3 พบว่า การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1, ข้อ 2, ข้อ 4, และข้อ 5. อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 4. มีสภาพแวดล้อมโดยรวมของตลาดมีความสะอาด ($\bar{X}=3.74$) รองลงมา คือ ข้อ 1. มีสภาพถนนในการคมนาคมเข้าถึงตลาด ($\bar{X}=3.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7. และข้อ 9. ($\bar{X}=3.21$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า			
11. มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการค้าชายแดนที่ชัดเจนจากหอการค้าและจังหวัด	3.45	0.84	ปานกลาง
12. มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการค้าชายแดนทางสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3.21	0.78	ปานกลาง

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
13. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ในนโยบายการพัฒนาตลาดการค้า	3.42	0.77	ปานกลาง
14. มีการส่งเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยให้กับผู้ประกอบการค้าขายและผู้ให้บริการในตลาดการค้าชายแดน	3.16	0.74	ปานกลาง
15. มีแผนการส่งเสริมการค้าขายของผู้ประกอบการอย่างชัดเจน	3.20	0.87	ปานกลาง
16. หน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุนการค้าขายอย่างต่อเนื่อง	2.96	0.85	ปานกลาง
17. การแบ่งเขตพื้นที่ของประเภทธุรกิจการค้าไว้ชัดเจน	2.75	0.93	ปานกลาง
18. ผู้รับผิดชอบมีการช่วยเหลือพ่อค้าในเรื่องกฎหมายการประกอบธุรกิจการค้าชายแดน	2.75	0.89	ปานกลาง
19. มีการสนับสนุนแหล่งเงินทุนให้กับผู้ประกอบการค้า	3.05	0.80	ปานกลาง
20. มีนโยบายการเปิดปิดด่านการค้าชายแดนมีความเหมาะสม	3.51	0.79	มาก
รวมเฉลี่ย	3.14	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 4.4 พบว่า การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 20. อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 20. มีนโยบายการเปิดปิดด่านการค้าชายแดนมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมา คือ ข้อ 11. มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการค้าชายแดนที่ชัดเจนจากหอการค้าและจังหวัด ($\bar{X} = 3.45$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 17. และข้อ 18. ($\bar{X} = 2.75$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณ
จุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า
โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า			
21. มีการจัดภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว เช่นสวนหย่อม เป็นต้น	3.39	0.72	ปานกลาง
22. มีสัดส่วนพื้นที่ของอาคารร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าที่เหมาะสม	3.33	0.77	ปานกลาง
23. ตลาดการค้าชายแดนมีการตกแต่งสถานที่ที่สวยงาม	3.36	0.73	ปานกลาง
24. สภาพแวดล้อมของตลาดการค้ามีความสวยงามและทิวทัศน์ที่ดี	3.62	0.68	มาก
25. สินค้าที่จำหน่ายเป็นสินค้าจากธรรมชาติ หรือสินค้าพื้นบ้าน	3.54	0.69	มาก
26. มีคุณภาพเหมาะสมกับราคาจำหน่าย	3.54	0.82	มาก
27. ได้มาตรฐานผ่านการรับรองความปลอดภัย จากอย.	3.40	0.71	ปานกลาง
28. บรรจุภัณฑ์มีรายละเอียดส่วนผสมผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน	3.15	0.74	ปานกลาง
29. มีวางจำหน่ายในจำนวนที่เพียงพอ ไม่ขาดตลาด	3.09	0.80	ปานกลาง
30. การออกแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การออกแบบให้ลดปริมาณวัสดุที่ใช้เพื่อลดปริมาณขยะ	2.96	0.95	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.33	0.76	ปานกลาง

จากตาราง 4.5 พบว่า การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 24, ข้อ 25, และข้อ 26 อยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 24. สภาพแวดล้อมของตลาดการค้ามีความสวยงามและทิวทัศน์ที่ดี ($\bar{X} = 3.62$) รองลงมา คือ ข้อ 25, และข้อ 26. ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 30. การออกแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การออกแบบให้ลดปริมาณวัสดุที่ใช้เพื่อลดปริมาณขยะ ($\bar{X} = 2.96$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามเพศและอาชีพ ดังปรากฏในตาราง 4.6 - 4.13 ดังนี้

ตาราง 4.6 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ชาย		หญิง		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาตลาดการค้า	3.50	0.49	3.35	0.55	3.53
2. ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า	3.25	0.43	3.03	0.59	5.32**
3. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า	3.36	0.46	3.30	0.54	1.46*
รวมเฉลี่ย	3.37	0.37	3.23	0.46	4.21*

จากตาราง 4.6 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศชายและหญิง โดยรวมมีความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาตลาดการค้า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า โดยภาพรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาตลาดการค้า	ชาย		หญิง		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. มีสภาพถนนในการคมนาคมเข้าถึงตลาด	3.72	0.64	3.65	0.79	1.18**
2. มีแหล่งบริการข้อมูลเกี่ยวกับตลาด	3.61	0.88	3.41	0.69	3.10

ตาราง 4.7 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาตลาดการค้า	ชาย		หญิง		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
3. มีป้ายบอกเส้นทางและระยะทางจากจังหวัดมาถึง ช่องสายตะกู	3.40	0.73	3.23	0.83	2.55
4. มีสภาพแวดล้อมโดยรวมของตลาดมีความสะอาด	3.82	0.67	3.65	0.71	2.95*
5. มีสถานที่จอดรถมีความสะดวกและปลอดภัย	3.59	0.84	3.52	0.82	0.97
6. มีร้านอาหารที่จำหน่ายสะอาดและถูกสุขลักษณะ	3.51	0.70	3.40	0.74	1.93
7. มีจำนวนห้องสุขาที่ตลาดช่องสายตะกูสะอาด เหมาะสม	3.30	0.86	3.12	0.77	2.82**
8. จุดผ่อนปรนมีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น	3.26	0.80	3.20	0.81	0.91
9. มีความสะดวกในการขนส่งสินค้าจากตัวจังหวัดไป ยังประเทศกัมพูชา	3.37	0.93	3.05	0.87	4.35**
10. มีความปลอดภัยให้กับผู้ใช้บริการและ นักท่องเที่ยว	3.42	0.86	3.27	0.85	2.19
รวมเฉลี่ย	3.50	0.49	3.35	0.55	3.53

จากตาราง 4.7 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อด้านการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการพัฒนาตลาดการค้า ข้อ 1, ข้อ 7, ข้อ 9, แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อ 4, แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า โดยภาพรวมและรายข้อ

ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า	ชาย		หญิง		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
11. มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการค้าชายแดนที่ชัดเจน จากหอการค้าและจังหวัด	3.46	0.83	3.43	0.85	0.47
12. มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการค้าชายแดนทางสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3.28	0.77	3.14	0.79	2.23
13. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ในนโยบายการพัฒนาตลาดการค้า	3.46	0.71	3.38	0.83	1.19**
14. มีการส่งเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยให้กับผู้ประกอบการค้าชายและผู้ให้บริการในตลาดการค้าชายแดน	3.21	0.68	3.11	0.79	1.62
15. มีแผนการส่งเสริมการค้าชายของผู้ประกอบการอย่างชัดเจน	3.27	0.77	3.13	0.96	2.01**
16. หน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุนการค้าชายอย่างต่อเนื่อง	3.07	0.77	2.84	0.91	3.38**
17. การแบ่งเขตพื้นที่ของประเภทธุรกิจการค้าไว้ชัดเจน	2.95	0.82	2.55	0.99	5.33**
18. ผู้รับผิดชอบมีการช่วยเหลือพ่อค้าในเรื่องกฎหมายการประกอบธุรกิจการค้าชายแดน	3.04	0.80	2.45	0.88	8.66**
19. มีการสนับสนุนแหล่งเงินทุนให้กับผู้ประกอบการค้า	3.23	0.70	2.87	0.85	5.71
20. มีนโยบายการเปิดปิดด่านการค้าชายแดนมีความเหมาะสม	3.60	0.74	3.43	0.83	2.98**
รวมเฉลี่ย	3.25	0.43	3.03	0.59	5.31**

จากตาราง 4.8 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 13. ข้อ 15. ข้อ 16. ข้อ 17. ข้อ 18 และข้อ 20. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า โดยภาพรวมและรายข้อ

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า	ชาย		หญิง		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
21. มีการจัดภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว เช่น สวนหย่อม เป็นต้น	3.43	0.69	3.36	0.74	1.32
22. มีสัดส่วนพื้นที่ของอาคารร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าที่เหมาะสม	3.40	0.78	3.26	0.75	2.29*
23. ตลาดการค้าชายแดนมีการตกแต่งสถานที่ที่สวยงาม	3.45	0.71	3.25	0.74	3.38
24. สภาพแวดล้อมของตลาดการค้ามีความสวยงามและทิวทัศน์ที่ดี	3.59	0.62	3.65	0.74	0.96
25. สินค้าที่จำหน่ายเป็นสินค้าจากธรรมชาติหรือสินค้าพื้นบ้าน	3.51	0.64	3.58	0.73	1.15*
26. มีคุณภาพเหมาะสมกับราคาจำหน่าย	3.60	0.76	3.46	0.89	2.06*
27. ได้มาตรฐานผ่านการรับรองความปลอดภัย จากอย.	3.35	0.63	3.45	0.78	1.56**
28. บรรจุภัณฑ์มีรายละเอียดส่วนผสมผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน	3.18	0.74	3.12	0.74	1.03
29. มีวางจำหน่ายในจำนวนที่เพียงพอ ไม่ขาดตลาด	3.12	0.80	3.07	0.80	0.66
30. การออกแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การออกแบบให้ลดปริมาณวัสดุที่ใช้เพื่อลดปริมาณขยะ	3.03	0.97	2.88	0.93	1.88
รวมเฉลี่ย	3.36	0.46	3.30	0.54	1.45*

จากตาราง 4.9 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 27. แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และข้อ 22. ข้อ 25. ข้อ 26. แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		เกษตรกร		ค้าขาย/ ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว		รับจ้าง ทั่วไป		F
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านการพัฒนาตลาดการค้า	3.13	0.55	3.49	0.54	3.32	0.54	3.51	0.36	10.227**
2. ด้านการกำหนดนโยบาย และกลไกการค้า	3.04	0.51	3.23	0.54	3.06	0.53	3.06	0.45	5.187*
3. ด้านสภาพแวดล้อมทาง กายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า	3.35	0.53	3.36	0.52	3.36	0.54	3.22	0.38	2.234
รวมเฉลี่ย	3.18	0.38	3.36	0.46	3.25	0.40	3.27	0.33	4.261*

จากตาราง 4.10 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม เพศ/อาชีพ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน พบว่า ด้านการพัฒนาตลาดการค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน
บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านการพัฒนาตลาดการค้าจำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		เกษตรกร		ค้าขาย/ ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว		รับจ้าง ทั่วไป		F
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. มีสภาพถนนในการคมนาคม เข้าถึงตลาด	3.41	0.76	3.71	0.73	3.58	0.74	3.91	0.57	7.498**
2. มีแหล่งบริการข้อมูลเกี่ยวกับ ตลาด	3.33	0.92	3.56	0.81	3.37	0.83	3.67	0.65	4.287*
3. มีป้ายบอกเส้นทางและระยะทาง จากจังหวัดมาถึงช่องสายตะกู	3.18	0.95	3.43	0.78	3.15	0.84	3.30	0.59	4.862*
4. มีสภาพแวดล้อมโดยรวมของ ตลาดมีความสะอาด	3.47	0.79	3.81	0.69	3.58	0.77	3.89	0.45	8.198**
5. มีสถานที่จอดรถมีความสะดวก และปลอดภัย	3.12	0.85	3.62	0.82	3.41	0.89	3.79	0.64	10.129**
6. มีร้านอาหารที่จำหน่ายสะอาด และถูกสุขลักษณะ	3.14	0.76	3.55	0.70	3.32	0.80	3.53	0.59	7.046**
7. มีจำนวนห้องสุขาที่ตลาดช่อง สายตะกูสะอาดเหมาะสม	2.80	0.97	3.31	0.81	3.10	0.86	3.28	0.67	6.946**
8. จุดผ่อนปรนมีความพร้อม ด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น	2.90	0.89	3.34	0.80	3.14	0.84	3.24	0.69	5.060*
9. มีความสะดวกในการขนส่งสินค้า จากตัวจังหวัดไปยังประเทศกัมพูชา	2.86	1.08	3.24	0.89	3.22	0.96	3.28	0.79	2.781*

ตาราง 4.11 (ต่อ)

ข้อความ	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		เกษตรกร		ค้าขาย/ ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว		รับจ้าง ทั่วไป		F
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
10. มีความปลอดภัยให้กับ ผู้ใช้บริการและนักท่องเที่ยว	3.14	1.04	3.39	0.82	3.36	0.95	3.29	0.71	1.322
รวมเฉลี่ย	3.13	0.55	3.49	0.54	3.32	0.54	3.51	0.36	10.227**

จากตาราง 4.11 พบว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาด
การค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัด
บุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 1. ข้อ 3. ข้อ 4. ข้อ 5. ข้อ 6. ข้อ 7.
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อ 2. ข้อ 3. ข้อ 8. และข้อ 9 แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้อ 10 ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน
บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านการกำหนดคน โยบายและกลไกการค้า จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		เกษตรกร		ค้าขาย/ ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว		รับจ้างทั่วไป		F
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
11. มีการกำหนดคน โยบาย เกี่ยวกับการค้าชายแดนที่ชัดเจน จากหอการค้าและจังหวัด	3.29	0.89	3.59	0.79	3.32	0.92	3.34	0.81	5.156*

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		เกษตรกร		ค้าขาย/ ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว		รับจ้างทั่วไป		F
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
12. มีการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการค้าขายแดนทางสื่อ ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	3.10	0.87	3.28	0.82	3.16	0.77	3.16	0.65	1.461
13. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายไว้ในนโยบายการ พัฒนาตลาดการค้า	3.27	0.83	3.50	0.76	3.30	0.84	3.45	0.67	2.928*
14. มีการส่งเจ้าหน้าที่ดูแลความ ปลอดภัยให้กับผู้ประกอบการ ค้าขายและผู้ให้บริการในตลาด การค้าชายแดน	3.12	0.78	3.24	0.75	3.07	0.75	3.07	0.66	2.619*
15. มีแผนการส่งเสริมการ ค้าขายของผู้ประกอบการอย่าง ชัดเจน	3.06	0.89	3.32	0.85	3.02	0.97	3.22	0.81	4.479*
16. หน่วยงานของรัฐให้การ สนับสนุนการค้าขายอย่าง ต่อเนื่อง	3.04	0.88	3.06	0.85	2.88	0.88	2.78	0.77	3.685*
17. การแบ่งเขตพื้นที่ของ ประเภทธุรกิจการค้าไว้ชัดเจน	2.80	0.91	2.83	0.94	2.71	0.97	2.61	0.85	1.676
18. ผู้รับผิดชอบมีการช่วยเหลือ พ่อค้าในเรื่องกฎหมายการ ประกอบธุรกิจการค้าชายแดน	2.51	0.98	2.81	0.90	2.78	0.90	2.66	0.81	1.981

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ข้อความ	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		เกษตรกร		ค้าขาย/ ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว		รับจ้าง ทั่วไป		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
19. มีการสนับสนุนแหล่ง เงินทุนให้กับผู้ประกอบการค้า	2.86	0.89	3.15	0.78	3.00	0.85	2.97	0.70	2.916*
20. มีนโยบายการเปิดปิดค่าน การค้าชายแดนมีความ เหมาะสม	3.43	0.79	3.58	0.75	3.46	0.85	3.45	0.79	1.270
รวมเฉลี่ย	3.04	0.51	3.23	0.54	3.06	0.53	3.06	0.45	5.187*

จากตาราง 4.12 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 11. ข้อ 13. ข้อ 14. ข้อ 15. ข้อ 16. และข้อ 19. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน

บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า จำแนกตาม
อาชีพ โดยภาพรวมและรายข้อ

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่าย ที่ตลาดการค้า	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		เกษตรกร		ค้าขาย/ ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว		รับจ้าง ทั่วไป		F
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
21. มีการจัดภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการ ท่องเที่ยว เช่นสวนหย่อม เป็นต้น	3.35	0.80	3.41	0.69	3.42	0.79	3.34	0.65	0.446
22. มีสัดส่วนพื้นที่ของอาคาร ร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าที่เหมาะสม	3.22	0.84	3.35	0.74	3.39	0.82	3.27	0.73	0.980
23. ตลาดการค้าชายแดนมีการ ตกแต่งสถานที่ที่สวยงาม	3.37	0.80	3.38	0.70	3.38	0.84	3.25	0.64	1.465
24. สภาพแวดล้อมของตลาด การค้ามีความสวยงามและ ทิวทัศน์ที่ดี	3.47	0.68	3.60	0.70	3.65	0.71	3.70	0.59	1.620
25. สินค้าที่จำหน่ายเป็นสินค้า จากธรรมชาติ หรือสินค้าพื้นบ้าน	3.35	0.72	3.57	0.74	3.53	0.69	3.58	0.59	4.184
26. มีคุณภาพเหมาะสมกับราคา จำหน่าย	3.82	0.78	3.53	0.81	3.59	0.90	3.34	0.74	3.124
27. ได้มาตรฐานผ่านการรับรอง ความปลอดภัย จากอย.	3.61	0.73	3.38	0.76	3.46	0.68	3.28	0.58	4.236
28. บรรจุภัณฑ์มีรายละเอียด ส่วนผสมผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน	3.27	0.75	3.19	0.76	3.18	0.75	2.93	0.64	4.236

ตาราง 4.13 (ต่อ)

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่าย ที่ตลาดการค้า	ข้าราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ		เกษตรกร		ค้าขาย/ ประกอบ ธุรกิจ ส่วนตัว		รับจ้าง ทั่วไป		F
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
29. มีวงจำหน่ายในจำนวนที่ เพียงพอ ไม่ขาดตลาด	3.16	0.85	3.15	0.84	3.10	0.76	2.91	0.72	2.587
30. การออกแบบที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม เช่น การออกแบบให้ ลดปริมาณวัสดุที่ใช้เพื่อลด ปริมาณขยะ	2.98	1.01	3.05	0.99	2.98	0.94	2.69	0.79	4.020
รวมเฉลี่ย	3.35	0.53	3.36	0.52	3.36	0.54	3.22	0.38	2.234

จากตาราง 4.13 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้า
ชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า จำแนกตามอาชีพ
โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยใช้
เทคนิคการสัมภาษณ์ประกอบ มีลักษณะแบบกึ่งโครงสร้าง โดยกำหนดหัวข้อไว้กว้าง ๆ เกี่ยวกับการ
การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด
จังหวัดบุรีรัมย์ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ด้านการพัฒนาตลาดการค้า ชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบล
จันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จากการสัมภาษณ์ พบว่า หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ผลักดันให้จุดผ่อนปรนการค้ามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
เพื่อเป็นการเสริมสร้างเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการสร้างอาคารร้านค้า เพื่อเป็นการสนับสนุนการค้า
ชายแดนให้เป็นรูปธรรมที่เหมือนกันและแตกต่างกันดังต่อไปนี้

4.1.1 ประเด็นเหมือนกัน

4.1.1.1 พัฒนาการของการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณช่องสายตะกู มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีตสู่ปัจจุบันที่มีความแตกต่างมาก โดยตลาดมีความเจริญเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ทักษะคุณภาพของตลาดเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีถนน โรงเรือน ระบบไฟฟ้า และสาธารณูปโภค ที่ค่อนข้างที่จะสมบูรณ์

4.1.1.2 มีจุดแข็งด้านทำเล ที่ตั้ง ความหลากหลายของสินค้า ความเข้มแข็งของผู้ประกอบการมีศักยภาพในการแข่งขันสูง มีโอกาสในการพัฒนาเป็นจุดกระจายสินค้าสู่อินโดจีน และตลาดโลก และมีโอกาสในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชายแดน มีการจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น เนื่องจากเป็นบริเวณชายแดนซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจ มีการค้าขายซึ่งรูปแบบการดำเนินงานจะไม่ตายตัว ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และการปรับตัวของพ่อค้าแม่ค้า โดยผู้ประกอบการสามารถใช้เทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มศักยภาพทางการค้าได้

4.1.2 ประเด็นที่ต่างกัน

4.1.2.1 มีอุปสรรคทางด้านของกฎหมาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติของการนำเข้า - ส่งออกผ่านชายแดนของทั้งสองประเทศ เนื่องจากขั้นตอนมาก และความไม่แน่นอนในวิธีการปฏิบัติของประเทศเพื่อนบ้าน

4.1.2.2 ปัญหาการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ที่จอดรถ การจัดการขยะ การระบายน้ำยังไม่ดีพอ

4.1.2.3 ควรมีการจัดแผนผังของตลาดบริเวณช่องสายตะกู และก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม เช่น สถานที่จอดรถ ห้องสุขา ศูนย์อาหาร เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาซื้อสินค้าและนักท่องเที่ยวให้มีจำนวนมากขึ้น

4.1.2.4 ควรมีการจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดบริเวณช่องสายตะกู เพื่อเป็นศูนย์อำนวยความสะดวกด้านข้อมูลให้แก่ผู้มาซื้อสินค้าและนักท่องเที่ยว จากการสัมภาษณ์ในด้านการพัฒนาตลาดการค้า ได้ข้อสรุปดังนี้ นโยบายและการดำเนินการต่าง ๆ ของทางภาครัฐ เช่น ข้อกำหนดทางการค้า อัตราภาษีศุลกากร เป็นต้น ซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนให้การค้า การลงทุนของภาคเอกชนพัฒนาได้เป็นอย่างดี การวางนโยบาย จนกระทั่งนำผู้บริโภคนานาชาติและบริการมีโอกาสเลือกซื้อ ใช้บริการที่มีคุณภาพที่หลากหลายมากขึ้น ได้รับความคุ้มครองจากการบริโภคนานาชาติและบริการ ด้านเกษตรกรในฐานะผู้ผลิต และส่งออกสินค้าเกษตร สามารถส่งออกสินค้าเกษตรได้มากขึ้น โดยประเภทของสินค้าที่จำหน่ายมีทั้งสินค้าใหม่ซึ่งมีคุณภาพ มาตรฐาน และราคาของสินค้าก็มีหลายระดับ ขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้า

ส่วนผู้ประกอบการนั้นส่วนมากเป็นชาวไทยซึ่งทำการค้าอยู่ในตลาด ซึ่งพื้นที่ที่ค้าขายนั้นมีความเหมาะสมมากเนื่องจากอยู่บริเวณชายแดนการเดินทาง การคมนาคมขนส่งมีความสะดวก

4.2 ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า ชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จากการสัมภาษณ์ พบว่า

4.2.1 ประเด็นเหมือนกัน

4.2.1.1 ควรมีการปรับปรุงเรื่องระบบภาษีและขั้นตอนการค้าเข้า - ออก เพื่อให้มีความสะดวก รวดเร็ว

4.2.1.2 ควรให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ/เอกชน และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ สามารถเสนอแนวทางการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณช่องสายตะกูได้

4.2.1.3 ควรเพิ่มความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นให้มากขึ้น ในด้านการป้องกันและปราบปรามการลักลอบการนำเข้าสินค้า รวมทั้งมีการร่วมเจรจาแก้ไขปัญหาการค้าอื่น ๆ ให้มากขึ้น

4.2.1.4 ควรมีการประสานกันระหว่างภาครัฐและเอกชนให้มากขึ้น และส่งเสริมสนับสนุนนักธุรกิจไทยที่ไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน โดยอาจเข้าไปถือหุ้นในกิจการที่นักธุรกิจไทยไปดำเนินการเพื่อสร้างความเชื่อถือและความมั่นใจ

4.2.2 ประเด็นที่ต่างกัน

4.2.2.1 ควรมีการประสานกันดำเนินการในการกำหนดเขตพื้นที่ทั้งภาคอุตสาหกรรม/เกษตรกรรมให้ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน

4.2.2.2 ควรมีหน่วยงานของรัฐบาลในการทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน แก่ผู้ประกอบการ นักธุรกิจที่เข้าไปทำธุรกิจในบริเวณตลาดการค้าและประเทศเพื่อนบ้าน

4.2.2.3 ควรกำหนดหน่วยงานระดับท้องถิ่นให้มีบทบาทที่จะรับผิดชอบดูแลการค้าชายแดนให้ชัดเจนและเป็นมาตรฐานสากล

จากการสัมภาษณ์ในด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า ได้ข้อสรุปดังนี้ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ควรที่จะส่งเสริมการค้าชายแดนระหว่างประเทศ เพื่อรองรับให้เกิดการขยายตัวแบบก้าวกระโดดของการค้าชายแดน ให้การสนับสนุนการค้าชายแดนในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็น การเพิ่มพื้นที่พักสินค้าและ โกดังเก็บสินค้าชั่วคราว การปรับปรุงระบบด่านศุลกากร การพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกการค้าชายแดนและการลงทุน รวมทั้งการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดน เป็นต้น ทั้งนี้ทั้งนั้นการผลักดันเศรษฐกิจการค้าชายแดนต้องมีการหาวิธีรองรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับภูมิภาคในอนาคต

สนับสนุนผู้ประกอบการให้มีความพร้อม และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ ในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้การป้องกันความเสี่ยงภัยเครื่องมือทาง การเงินต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ประกอบการ SMEs ส่งเสริมให้มีการขยายตลาดสินค้าทั้งตลาดใน ประเทศ ตลาดชายแดน และตลาดประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น สนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน โดยมี โครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและ ทัศนกรรมไทย การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและระบบบริหารให้มีประสิทธิผล ช่วยเสริมสร้าง ความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการ ไทยให้แข่งขัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า ชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จากการ สัมภาษณ์ พบว่า

4.3.1 ประเด็นเหมือนกัน

4.3.1.2 ควรจัดวางผังการจำหน่ายสินค้าแต่ละประเภท ไม่เป็นหมวดหมู่ ปะปนกัน เช่น การแยกสินค้าที่ไม่ใช่อาหารกับอาหารสดชนิดต่าง ๆ อาหารแปรรูป อาหาร ปรุงสำเร็จ

4.3.1.2 ตรวจสอบและแนะนำในการปฏิบัติด้านสุขอนามัยและสุขาภิบาลกับ ร้านค้าที่ประกอบการขายอาหารและเครื่องดื่มร้านค้าที่ขายสินค้าอุปโภค - บริโภค

4.2.1.3 ประเภทของสินค้าที่นำมาจำหน่าย เช่น ผัก ผลไม้ หรืออาหารสด ควร คำนึงถึงสุขอนามัยที่ปลอดภัยแก่ผู้บริโภค

4.3.1.4 ควรมีการจัดภูมิทัศน์ภายในตลาด สร้างลานอเนกประสงค์ และทางเท้า พร้อมลานจอดรถ ระบบแสงสว่าง พร้อมจัดสวนหย่อม

4.3.2 ประเด็นที่ต่างกัน

4.3.2.1 รัฐควรสร้างหรือผสมผสานความคิดทางด้านกลยุทธ์สร้างสรรค์และ การมองอนาคตของตลาดและสิ่งแวดล้อม ที่จะทำได้เปรียบในการแข่งขัน

4.3.2.2 ลักษณะของสินค้าต้องเป็นสินค้าที่ไม่ผิดกฎหมายหรือต้องห้ามตาม กฎหมาย

4.3.2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสมรรถนะในการทำธุรกิจรูปแบบ ใหม่ เช่นการส่งเสริมสมรรถนะในการทำธุรกิจในรูปแบบความยั่งยืน

4.3.2.4 ต้องมีการปรับปรุงเรื่องความสะดวก ความเป็นระเบียบ ลดความแออัด ขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ตลาดการค้าชายแดน ให้แก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับความสนับสนุนและดำเนินการ โดยจังหวัดหรือหน่วยงานในระดับที่สูงกว่า

จากการสัมภาษณ์ในด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายในตลาดการค้า ได้ข้อสรุปดังนี้ ควรสร้างถนนและทางเดินภายในตลาดให้มีความสะอาด ร้านขายสินค้ามีความสะอาด การแต่งกายของผู้ค้ามีความสะอาด สินค้าที่วางจำหน่ายมีความสะอาด ร้านอาหารและเครื่องคั่วให้มีความสะอาดเหมาะแก่การบริโภค ถึงขณะภายในตลาดให้เพียงพอ จุดที่ทิ้งขยะรวมของตลาดมีความสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น ห้องน้ำสาธารณะ มีจำนวนเพียงพอ และให้มีความสะอาด อัตราค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บค่าใช้บริการห้องน้ำสาธารณะ มีความเหมาะสม มีการปลูกต้นไม้ได้เหมาะสม เพื่อเพิ่มความสวยงามและเป็นจุดพักผ่อนให้นักท่องเที่ยว

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบล จันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากร จำแนกตามเพศและอาชีพ ที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานของการวิจัย

ประชากร มีเพศ และอาชีพต่างกัน ที่มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากร จำนวน 361 คน ผู้ประกอบการค้า จำนวน 152 คน และนักท่องเที่ยว จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 613 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ จำนวน 18 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร

ท้องถิ่น จำนวน 3 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ผู้ประกอบการค้าชายแดน จำนวน 5 คน
นักท่องเที่ยวชายแดน จำนวน 5 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ จำนวนทั้งสิ้น 18 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ขึ้นเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
แล้วนำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในเขตจุดผ่อนปรนบ้าน โนนหมากมุ่น ตำบล
โนนหมากมุ่น อำเภอ โนนสูง จังหวัดสระแก้ว ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพื่อ
หาค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ หาค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานของแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่าง โดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ
.05 หรือค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจแจกแจงสูง ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อแล้วนำมา
วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9139 สำหรับแบบ
สัมภาษณ์ที่มีลักษณะแบบมีกึ่ง โครงสร้าง โดยกำหนดหัวข้อไว้กว้าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาตลาด
การค้าชายแดนและข้อเสนอแนะ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ส่งถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด
จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการ
เก็บข้อมูลด้วยตนเองแบบสอบถาม จำนวน 613 ฉบับ เก็บรวบรวมได้ จำนวน 613 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 100 สำหรับเทคนิคการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยการบันทึกเทป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วย
คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

4.2 ศึกษาความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน วิเคราะห์
ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเสนอข้อมูลเป็นตาราง โดยแบ่งเป็นรายข้อราย
ด้านและโดยภาพรวมประกอบคำอธิบาย

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากร จำแนกตามเพศและอาชีพที่มีต่อการพัฒนา
ตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัด
บุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t-test Independent

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามอาชีพวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

4.5 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์โดยวิธีอุปมาน โดยนำประเด็นข้อมาพิจารณาความคล้ายคลึงกัน ความแตกต่างกันและความสัมพันธ์เพื่อหาข้อสรุป

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน โดยด้านที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้าแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาตลาดการค้าไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีสถานภาพทางอาชีพแตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาตลาดการค้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์

4.1 ด้านการพัฒนาตลาดการค้าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ สามารถนำเสนอผลการศึกษานโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดน เพื่อกำหนดเป็นเขตการค้า มีการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ระบบภาษีและขั้นตอนการนำสินค้าเข้าออกมีการจัดแผนผังของตลาด และสิ่งก่อสร้างอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม ตลอดจนการจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ เพื่ออำนวยความสะดวก

ความสะดวกด้านข้อมูลแก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนพรัตน์ วงศ์วิทยาพานิชย์ และคณะ (2554 : 92) กล่าวว่า การจัดการที่จะทำให้ตลาดการค้าชายแดนมีความเป็นระเบียบ มีสภาพแวดล้อม และความปลอดภัยที่ดี มีระบบสาธารณูปโภค ตลอดจนระบบสุขภาพที่ดี โดยต้องคำนึงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นด้วย เพราะจะทำให้การบริหารจัดการ ได้รับความร่วมมือและประสบความสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น

4.2 ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ส่งออกและผู้ประกอบการ ในการส่งออกสินค้า ช่วยเหลือประชาชนผู้ส่งออกให้มีรายได้ มีงานทำ และไม่ให้มีการเอาัดเอาเปรียบทำให้การค้ามีความเป็นธรรม และจัดการการลักลอบการค้าสินค้าหนีภาษี ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญ ในการติดต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมการค้าต่างประเทศกองสิทธิประโยชน์ทางการค้า (2557 : 7) กล่าวว่า การสร้างความเชื่อมโยง และพัฒนาระบบเศรษฐกิจภายใต้กรอบความร่วมมือและข้อตกลงทางการค้า โดยเฉพาะการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน การขยายบทบาทภารกิจทั้งในด้านการบริหารจัดการการค้า การส่งเสริม และอำนวยความสะดวกทางการค้า และการปกป้องแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการค้า ให้ครอบคลุมพื้นที่ยุทธศาสตร์ทางการค้าในส่วนภูมิภาคมากขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการและผู้ส่งออกได้รับประโยชน์สูงสุด

4.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้ามีการวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน บริเวณตลาดการค้าชายแดนว่ามีความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งที่มีความเหมาะสม ด้านสินค้าและบริการมีจำนวนมากและหลากหลายประเภทและมีศักยภาพในการแข่งขัน เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เป็นผลมาจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพลสารัมย์ และคณะ (2555 : 72) กล่าวว่า การทำการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านเป็นกลไกของรัฐบาลของแต่ละประเทศ เพื่อใช้เป็นยุทธศาสตร์สำหรับการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ เสริมความเข้มแข็งของประเทศและอนุภูมิภาค หรือภูมิภาค เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองกับประเทศมหาอำนาจและระบบการค้าระหว่างประเทศบริเวณชายแดน สามารถรองรับความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมจากภายนอกต่าง ๆ ได้ดี สำหรับประเทศพัฒนาแล้วที่มีบริษัทข้ามชาติจำนวนมาก ย่อมต้องการการค้าข้ามชาติมากกว่าการค้าชายแดนที่เป็นการค้าของชุมชนหมู่บ้านหรือวิสาหกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ดังนั้นมีบางประเทศที่บริษัทข้ามชาติได้เข้ามาแทรกแซงการค้าโดยทำการค้าเอง และตัดพ่อค้าชายแดนออกจากระบบการค้าระหว่างประเทศ ทำให้การค้าชายแดนแปรสภาพเป็นรูปแบบหนึ่งของการค้าและการลงทุนข้ามชาติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบล จันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ทั้ง 3 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบล จันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจอันจะเป็นข้อมูลให้จังหวัดบุรีรัมย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปปรับปรุงและพัฒนาตลาดการค้าชายแดนในด้านต่าง ๆ ในอนาคต ซึ่งสามารถอธิบายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบล จันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาตลาดการค้าด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้าและด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้าพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีประเด็นการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูที่มีค่าเฉลี่ยสูง ๆ ได้แก่มีสภาพถนนในการคมนาคมเข้าถึงตลาด มีสถานที่จอดรถมีความสะดวกและปลอดภัยมีนโยบายการเปิดปิดด้านการค้าชายแดนมีความเหมาะสมสภาพแวดล้อมของตลาดการค้ามีความสวยงามและทั่วถึงที่ติดตั้งสินค้าที่จำหน่ายเป็นสินค้าจากธรรมชาติ หรือสินค้าพื้นบ้านและมีคุณภาพเหมาะสมกับราคาจำหน่ายการค้าได้ข้อสรุปนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู กำลังมีการดำเนินการพัฒนาตลาดการค้าในด้านต่าง ๆ และปัจจุบันเทศบาลพยายามผลักดันให้จุดผ่อนปรนช่องสายตะกูให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเสริมสร้างเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการสร้างอาคารร้านค้า บริเวณตลาดการค้าชายแดน และเป็นการสนับสนุนการค้าชายแดนให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวชายแดนและที่สำคัญยังจะส่งผลให้การท่องเที่ยวเส้นทางอารยธรรมขอมระหว่างไทยกับกัมพูชา มีแนวโน้มที่ดีด้วยอีกทั้งยังเป็นการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลงานวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑาลักษณ์ ขันทะชา (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการส่งออกสินค้าผ่านเขตชายแดนไทย - ลาว ในพื้นที่จังหวัดนครพนม พบว่า รัฐบาลไทยควรเข้ามามีบทบาทในการประสานผลประโยชน์กับรัฐบาลสปป.ลาว โดยการส่งเสริมให้มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้มากขึ้น และสนับสนุนด้านภาษีแก่ผู้ส่งออก แหล่งเงินทุนแก่นักลงทุนไทยรวมถึงการโฆษณาผ่านสื่อใน สปป.ลาว ให้เพิ่มขึ้นตลอดจนร่วมแก้ปัญหาด้านกฎระเบียบและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพฤกษ์ เถาวิล (2552 : 24) ได้ศึกษาเรื่อง พื้นที่ของการดำรงชีวิตในการค้าชายแดน:เขตแดนรัฐ พื้นที่ในระหว่างและภูมิศาสตร์แห่งการครอบงำ/ต่อต้าน พบว่า การลบลบบทบาทหน้าที่ของภาครัฐส่วนกลางไปสู่การให้ความสำคัญต่อท้องถิ่นมากขึ้น เนื่องจากการยึดเอารัฐเป็นศูนย์กลาง และเป็นกรอบ

ตัดสินใจกรมพรมแดนต่อการสนับสนุนหรือทำลายผลประโยชน์ของรัฐ นอกจากจะไม่ช่วยให้เข้าใจปัญหาแล้ว นับวันยังเป็นการสร้างปัญหาโดยเป็นความคิดที่ถ่วงรั้งการปรับตัวของรัฐ เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นบริเวณพรมแดนมักไม่สอดคล้องต่อระเบียบหรือความคาดหวังของรัฐและยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์สถานการณ์ดังกล่าวยิ่งเข้มข้นขึ้น จึงควรมองเรื่องนี้ด้วยมุมมองใหม่และก้าวพ้นการถือรัฐเป็นใหญ่ พร้อมทั้งให้ความสำคัญต่อท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งจะทำให้เราเข้าใจสายสัมพันธ์ของผู้นในท้องถิ่นต่อรัฐหรือสังคมภายนอกที่ซับซ้อนและตื่นไหวเนื่องจากในความเป็นจริงแล้วผู้นบริเวณพรมแดนต่างมีวิถีชีวิตในลักษณะที่หลอมละลายเข้าด้วยกันนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระยุทธ ทนทาน (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการทำธุรกิจของผู้ประกอบการการค้าชายแดนไทย - ลาว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรองรับการบูรณาการประชาคมอาเซียน พบว่า (1) ความสามารถเชิงสมรรถนะส่วนบุคคล (2) ความสามารถเชิงสมรรถนะด้านการบริหาร (3) ความสามารถเชิงสมรรถนะด้านอาชีพเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมสมรรถนะการทำธุรกิจและด้านสภาพแวดล้อมการดำเนินงานทางสังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยีเศรษฐกิจผู้ประกอบการ จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งต้องอาศัยบทบาทการส่งเสริมของรัฐบาลเข้ามาช่วยให้ธุรกิจประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น ความคล้ายคลึงกันระหว่างวัฒนธรรมและลักษณะภูมิศาสตร์ ถือเป็นช่องทางในการขยายโอกาสทางธุรกิจที่สำคัญ แต่ยังคงพบว่า ด้านระบบ การขนส่งและกฎระเบียบการค้ายังคงเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญอย่างต่อเนื่องในการประกอบการการค้าชายแดนและนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของมธุรดา สมัยกุล (2557 : 22) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดน : กรณีศึกษาตลาดมิตรภาพชายแดนไทย - กัมพูชา พบว่า มีสินค้าที่มีความหลากหลาย ทั้งสินค้าใหม่และสินค้ามือสองซึ่งเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ หลายระดับราคา ขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้า สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี พื้นที่ค้าขายนั้นมีความเหมาะสม การเดินทาง การคมนาคมขนส่ง มีความสะดวกผู้ประกอบการส่วนมากเป็นชาวกัมพูชาที่เดินทางมาค้าขายในประเทศไทย

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการพัฒนาตลาดการค้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนช่องสายตะกูนั้นยังมีการพัฒนาไม่มากเท่าที่ควร แต่มีการพัฒนาตลาดการค้าอยู่ในระดับหนึ่ง เพราะตลาดการค้าชายแดนบริเวณช่องสายตะกูนึงเกิดขึ้นมาใหม่ โดยจะเห็นได้ว่าตลาดการค้าชายแดนกำลังมีการดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ระบบภาษีและขั้นตอนการนำสินค้าเข้า - ออก ส่งเสริมการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ส่งเสริมความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ

สนับสนุนการค้าชายแดนให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น และวางแผนการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพิจารณา จุดแข็ง จุดอ่อน ของพื้นที่ นอกจากนั้นยังหางบประมาณในการ ส่งเสริมการค้า ชายแดน และก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม เช่น สถานที่จอดรถ ห้องสุขา ศูนย์อาหาร อำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อรองรับเรื่องของการค้าชายแดน และการรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน การวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของวิพล ทรัพย์อำนวยพร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ศักยภาพในการพัฒนาการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่านพรมทางการค้าช่องกูดู่ อำเภอบ้าน โลกจังหวัดอุดรธานี พบว่า จุดผ่านพรมทางการค้าช่องกูดู่ มีข้อจำกัดทางด้าน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการบางประการคือ การเป็นพื้นที่ป่าสงวนที่ประกาศให้เป็นป่า เสื่อมโทรม และปัญหาการไม่มีเจ้าหน้าที่บุคลากรประจำด้านผลการศึกษา เสนอแนวทางการพัฒนา พื้นที่ เพื่อที่จะทำให้เกิดความพร้อมทางด้านการค้าระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น ได้แก่ การจัด สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น ไฟฟ้า ประปา และ โทรศัพท์ การเดินรถประจำทาง เพื่อให้ เข้าถึงจุดผ่านพรมทางการค้าช่องกูดู่ รวมถึงการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มอิน โดจีน ได้แก่ สปป.ลาว เวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน พม่า กัมพูชา มาเลเซีย และสิงคโปร์ เพื่อสนับสนุนต่อการท่องเที่ยวบริเวณด่าน รวมถึงการคมนาคมขนส่งระหว่างกลุ่มประเทศอินโดจีน ต่อไปและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทร พุทธิมาสน (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การค้า ชายแดน กรณีศึกษา จุดผ่านพรมบ้านสวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา พบว่า ความเปลี่ยนแปลงด้าน การนำเข้า - ส่งออกสินค้าบริเวณจุดผ่านพรมผู้ประกอบการกลุ่มการค้าชายแดนไทย - ลาวบ้านสวก มีการเตรียมตัวรองรับกับการแข่งขันผู้ประกอบการจีนเนื่องจากกำลัง ชี้อูสูง การแข่งขันค่อนข้าง รุนแรง รวมถึงความคล่องตัวในการทำธุรกิจสูงมาก มีการเตรียมความพร้อม เพื่อส่งเสริมการค้า ที่ยั่งยืน ด้านการเตรียมความพร้อมของจุดผ่านพรมบ้านสวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ในการเป็น เส้นทางเข้า-ออกประเทศเพื่อนบ้าน มีการปรับปรุงและก่อสร้างถนนจากบ้านสวก จังหวัดพะเยา - เมืองคอบ - เมืองปากทา - เมืองปากคอบ - เมืองเชียงฮ่อน - เมืองคอบ ประเทศลาวนอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของมนิรัตน์ การรักษ์ (2558 : 35) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตลาดการค้า ชายแดนไทย - กัมพูชา กรณีศึกษา ตลาดการค้าชายแดนช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ พบว่า 1) เหตุผล หลักที่เดินทางมายังตลาดการค้าชายแดนช่องจอมคือสินค้าราคาถูกและทำเลที่ตั้งไม่ห่างไกลมากนัก จากจังหวัดใกล้เคียง 2) ตลาดการค้าชายแดนช่องจอมมีจุดแข็ง คือการมีทำเลที่ตั้งติดกับประเทศ กัมพูชาซึ่งทำให้มีประชาชนชาวไทยเดินทางมายังตลาดจุดอ่อน คือจำนวนขอลานในตลาดมีมาก เป็นเหตุให้อาจเป็นผลถึงความปลอดภัยในทรัพย์สิน โอกาส คือ ตลาดการค้าชายแดนช่องจอมอยู่ ใกล้กับชายแดนประเทศกัมพูชา ทำให้การค้าต่อค้าชายระหว่างประเทศสะดวกมากขึ้น รัฐบาลมี

นโยบายที่สนับสนุนให้มีการค้าขายกับต่างชาติ การเปิดเสรีการค้าทำให้ได้รับประโยชน์ในด้านภาษี

รัฐบาลสนับสนุนการพัฒนาจังหวัด ความร่วมมือทางเศรษฐกิจของกลุ่ม ASEAN และอุปสรรค คือ เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศทำให้ประเทศกัมพูชากีดกันการค้ากับไทย ระบบการชำระเงินที่ทั้งสองประเทศใช้เงินต่างประเทศในการซื้อขายแลกเปลี่ยน ซึ่งมีความไม่แน่นอนทางการเมืองของทั้งสองประเทศซึ่งมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้เป็นเพราะว่า ตลาดการค้าชายแดนบริเวณช่องสายตะกูกำลังอยู่ในการดำเนินการและพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ เป็นตลาดการค้าชายแดนที่เกิดขึ้นมาใหม่เพียงไม่กี่ปี เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนบริเวณชายแดนที่ต้องพึ่งพิงสินค้าอุปโภคบริโภคในการดำรงชีวิตประจำวัน และอีกทางหนึ่งเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้กับประชาชนได้มีอาชีพและมีรายได้ที่เกิดจากการค้าขาย นอกจากนี้เทศบาลตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ พึ่งได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ในนโยบายการพัฒนาตลาดการค้ามีแผนการส่งเสริมการค้าขายของผู้ประกอบการและเป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ผลการวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของรพีพร ธานีชัย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการเมืองไทย - พม่า : ศึกษาพื้นที่ชายแดนด้านจังหวัดระนอง พบว่า ความสัมพันธ์ที่ดีทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับพม่าด้านจังหวัดระนองเกิดจาก (1) ความสัมพันธ์ฉันท์เครือญาติของผู้คนบริเวณชายแดนของทั้งสองประเทศ (2) ความร่วมมือทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการของภาครัฐและภาคเอกชนของทั้งสองประเทศ (3) การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะด้านการค้าชายแดนและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอาธิ คุรุสาทวงศ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจุบันสภาพการค้า และการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนภาครัฐบาลและผู้ประกอบการการค้าบริเวณชายแดนไทย - มาเลเซีย มีการเตรียมความพร้อมรองรับการเจริญเติบโตของธุรกิจดังกล่าว โดยปัจจุบันภาครัฐทำการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจการค้าชายแดนช่วงเวลาปิดเปิดด่าน มีผลกระทบต่อการพัฒนาธุรกิจการค้าชายแดน ธุรกิจการค้าที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นธุรกิจประเภทร้านค้า ท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก โดยสินค้าที่ทำการซื้อขายเป็นสินค้าประเภทอุปโภคบริโภค เสื้อผ้า ผัก ผลไม้ และขนมขบเคี้ยว ลักษณะสถานที่ทำการค้าส่วนใหญ่เป็นตึกแถว บ้านเรือน แฉงลอย รวมถึงการเปิดท้ายรถขายของ รูปแบบการค้ามีลักษณะซื้อขายโดยมีสถานที่ตั้งแน่นอน และนัดพบตามตลาดนัดบ้าง ซึ่งส่วนใหญ่ทำการซื้อขายโดยตรงไม่ผ่านนายหน้าบุคคลที่ซื้อสินค้าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มาจากชาวพื้นเมืองในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวภายในประเทศ ราคาสินค้าที่ซื้อขายบริเวณ

ชายแดนไทย - มาเลเซีย มีราคาขึ้นลงไม่แน่นอนขึ้นกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สินค้าที่วางขายมีการคิดป้ายบอกราคาบ้างไม่คิดป้ายบอกราคาบ้าง ปัจจุบันการซื้อขายสินค้าบริเวณชายแดนมีแนวโน้มซื้อขายมากขึ้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรินทร์ ยงศิริ (2547 : 221) ได้ศึกษาเรื่อง การค้าชายแดนไทยกับกัมพูชา : ปัญหาที่ประสบในปัจจุบัน และแนวทางแก้ไขในอนาคต จากการศึกษา พบว่า การทำธุรกิจต่อชาวกัมพูชาควรเป็นไปในลักษณะแบบหุ้นส่วนและได้ผลประโยชน์ร่วมกัน ไม่เอาเปรียบในลักษณะการเข้าไปกอบโกยผลประโยชน์ในระยะสั้น และไม่มีความซื่อสัตย์ในการดำเนินธุรกิจ จะต้องเป็นการแบ่งปันผลประโยชน์ทั้งสองฝั่งผลของการพัฒนาจะต้องตกถึงมือของประชาชน โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดน ทั้งนี้หากดำเนินธุรกิจต่อพวกเขาด้วยความจริงใจแล้วจะนำมาซึ่งการลดช่องว่างการพัฒนาเกิดการค้าระหว่างกันอย่างยั่งยืน และประชาชนที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนทั้งสองประเทศมีวิถีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรชาติ บำรุงสุข (2552 : 39) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาเขตแดนไทย จาก 2484 - ปัจจุบัน พบว่า ผู้คนบริเวณพื้นที่ชายแดนมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในลักษณะอาศัยพึ่งพาซึ่งกันและกันอย่างซับซ้อน การติดต่อที่หลากหลายระหว่างสังคมเป็นการกระทำที่มาจากภาครัฐและนอกเหนือการควบคุมจากรัฐแม้จะมีความขัดแย้งระหว่างประเทศในระดับรัฐบาล แต่ในความเป็นจริงความสัมพันธ์ระดับชาวบ้านและชาวกัมพูชาบริเวณพื้นที่ชายแดนนั้น ยังคงมีการติดต่อและทำการค้าขายระหว่างกัน

2.3 จากผลการวิจัยด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เนื่องจากเทศบาลตำบลจันทบเพชร ยังขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการพื้นที่ในส่วนต่าง ๆ เช่น ปรับปรุงภูมิทัศน์และระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นต้น ทำให้ที่ตั้งตลาดการค้าชายแดนบริเวณช่องสายตะกูมีความเหมาะสมสภาพแวดล้อมของตลาดการค้ามีความสวยงามและทิวทัศน์ที่ดีส่วนรูปแบบการค้าในตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูนั้น มีความหลากหลายของสินค้า ได้แก่ เสื้อผ้า กระเป๋า เครื่องใช้ไฟฟ้าของใช้ภายในบ้าน อุปกรณ์ช่าง เครื่องดนตรี อุปกรณ์แต่งรถสินค้าการเกษตร พืชผัก ผลไม้ เป็นต้น ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี โดยประเภทของสินค้าที่จำหน่ายมีทั้งสินค้าใหม่และสินค้ามือสอง ซึ่งคุณภาพ มาตรฐานและราคาของสินค้าก็มีหลายระดับ ขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้า การดำเนินการค้าขายจะไม่ตายตัวขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และการปรับตัวของพ่อค้าแม่ค้าซึ่งในปัจจุบันราคาสินค้าที่จำหน่ายนั้น ผู้ซื้อมีความสามารถที่จะซื้อได้ซึ่งราคาในการซื้อขายก็มีราคาไม่แพงเป็นสินค้าจากธรรมชาติสินค้าพื้นบ้านมีการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เป็นผลมาจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับงานของอนพัทธ์ หนองคู (2550 : บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การค้าชายแดนไทย - กัมพูชา : กรณีศึกษา จังหวัดสระแก้ว พบว่า จังหวัดสระแก้วเป็นหนึ่งใน 7 จังหวัด ที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชาในเขตจังหวัดบันเตียเมียนเจย จึงทำให้ประชาชนตามแนวชายแดนมีกิจกรรมค้าขายสินค้ากันมา โดยตลอดนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและถือได้ว่าจังหวัดสระแก้วเป็นประตูการค้าที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งของการค้าสินค้าส่งออกของไทยส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุตสาหกรรม ในขณะที่สินค้านำเข้าของไทยส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรกรรม และสินค้าไทยมีศักยภาพในการแข่งขันค่อนข้างมากซึ่งจะเห็น ได้จากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของมูลค่าการส่งออกตามแนวชายแดนความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยนี้เป็นผลมาจากสินค้าสามารถขนส่งได้อย่างรวดเร็ว และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธีรา อะทะวงษา (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการค้าชายแดนไทยกับประเทศจีน ตอนใต้ : กรณีศึกษาอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า รูปแบบการค้าชายแดนของผู้ประกอบการทั้งด้านการส่งออกและการนำเข้ามีรูปแบบการค้าที่คล้ายคลึงกัน มีการส่งเสริมการขายกับพ่อค้าคนกลางในจีนการกระจายสินค้า และการส่งเสริมการตลาดแนวทางการพัฒนาการค้าชายแดนไทยกับประเทศจีนตอนใต้จะต้องได้รับความร่วมมือทั้งในส่วนของภาครัฐ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดน ตลอดจนผู้ประกอบการการค้าชายแดนในการแก้ไขปัญหาเพื่อการพัฒนาจังหวัดเชียงรายให้ป็นศูนย์กลางทางการค้า และการขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศจีนตอนใต้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับงานวิจัยของคลฤดี จันท์แก้ว และคณะ (2556 : 102-117) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคสินค้าและบริการของไทยตามแนวชายแดนไทย ลาว กัมพูชา พบว่า ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคสินค้าและบริการของไทยตามแนวชายแดนไทย ลาว กัมพูชา ด้านการส่งเสริมการตลาด ความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่ายส่งผลกระทบต่อตัดสินใจซื้อ ราคาผลิตภัณฑ์หรือบริการเหมาะสมกับคุณภาพ การโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ ให้รับรู้และเข้าใจผลิตภัณฑ์หรือบริการ โดยง่ายเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าและบริการของไทย สร้างมาตรฐานและการยอมรับของสินค้าและบริการของไทยตามแนวชายแดนไทย ลาว และ กัมพูชาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

3. ผลการวิเคราะห์จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ มีดังนี้
ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างโดยกำหนดหัวข้อไว้กว้าง ๆ

ปรากฏว่ามีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ

- 3.1 ด้านการพัฒนาตลาดการค้า นโยบายและการดำเนินการต่างๆ ของทางหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเป็นส่วนสนับสนุนให้การค้าการลงทุนพัฒนาได้เป็นอย่างดี การวางแผนนโยบายทำให้ผู้บริโภคสินค้าและบริการมีโอกาสเลือกซื้อ ใช้บริการที่มีคุณภาพที่หลากหลายมากขึ้น

3.2 ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการดำเนินงานภาครัฐและภาคเอกชน ควรที่จะส่งเสริมการค้าชายแดนระหว่างประเทศเพื่อรองรับให้เกิดการขยายตัวของการค้าชายแดน ให้การสนับสนุนการค้าชายแดนในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานการเพิ่มพื้นที่พักสินค้าและโกดังเก็บสินค้าชั่วคราว การปรับปรุงระบบด่านศุลกากร การพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกการค้าชายแดนและการลงทุน

3.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้า ควรสร้างถนนและทางเดินภายในตลาดให้มีความสะอาด ร้านขายสินค้าที่วางจำหน่ายมีความสะอาด ร้านอาหารและเครื่องดื่มให้มีความสะอาดเหมาะแก่การบริโภค ห้องน้ำสาธารณะมีความสะอาดและมีการปลูกต้นไม้ เพื่อเพิ่มความสวยงามและเป็นจุดพักผ่อนให้นักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการวิจัย พบว่า การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาตลาดการค้า ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะเทศบาลตำบลจันทบเพชร ถือว่าเป็นเจ้าของพื้นที่ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ประกอบการการค้าชายแดนควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ (Logistics) ทั้งด้านข้อมูลและโครงสร้างพื้นฐานจัดประชุมเพื่อร่วมปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนปัญหาข้อบกพร่องให้ ความรู้แก่ผู้ประกอบการในเรื่องการบริหารจัดการ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้เบื้องต้น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการในการปรับปรุงและกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์อย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่หลักเกณฑ์ การทำการค้า วิธีปฏิบัติพิธีการทางศุลกากร ระบบการค้าของต่างประเทศ ความรู้พื้นฐานการทำการค้า และกระบวนการขนส่ง เนื่องจากปัญหาที่พบจากงานวิจัยได้ระบุได้ถึงกฎระเบียบ และการเข้าถึงข้อมูลยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญที่ทำให้ศักยภาพการค้าชายแดนยังคงต้องการพัฒนาเพิ่มขึ้นประกอบการค้าในตลาดชายแดนกับพม่าให้ถูกต้องและให้มี ความทันสมัยรวม ไปถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ส่งออกไทยและเผยแพร่ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ ต่อความสะดวกแก่ผู้ที่สนใจจะทำการวิจัยในด้านที่เกี่ยวข้องในอนาคต

1.2 จากการวิจัย พบว่า การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านมูลค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น รัฐบาลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ประกอบการการค้าชายแดน ควรขับเคลื่อนการส่งออกและการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย สนับสนุนธุรกิจการค้าระหว่างกัน เอื้ออำนวยให้สองประเทศได้ร่วมกันใช้ประโยชน์จากศักยภาพทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้วของทั้งสองประเทศได้อย่างเต็มที่ พิจารณาทบทวนอัตราอากรเข้าสินค้าบางประเภทในบริเวณนี้ให้สอดคล้องกับภาวะปัจจุบัน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้การค้าชายแดนประเภทนี้เข้าสู่ระบบมากขึ้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศการเดินทางเข้า - ออก ควรมีความคล่องตัวและเสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่าที่ทางทั้ง 2 ฝ่ายยอมรับได้ โดยนักธุรกิจทั้งสองฝั่งเสนอให้ลดค่าธรรมเนียมเข้าประเทศกำหนดให้บริเวณตลาดการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษศึกษาถึงสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหของตลาดการค้าชายแดนไทย- กัมพูชาให้ทราบถึงสภาพปัญหาได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้นเพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาแก้ไขปัญหาดต่อไป

1.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอจากการสัมภาษณ์ที่นำไปใช้ประโยชน์ คือ เทศบาลตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ควรผลักดันการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลให้บรรลุตามเป้าหมายตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อที่จะสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องเร่งรัดการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทั้งด้านข้อมูลและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ขณะเดียวกันควรดำเนินงานการพัฒนาระบบและกลไกการค้าชายแดนให้เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษารูปแบบและนวัตกรรมด้านการบูรณาการกลยุทธ์ทางการค้า กลยุทธ์การส่งเสริมสมรรถนะการทำธุรกิจและการจัดการข้อมูล เพื่อนำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาและสร้างกลยุทธ์เชิงบูรณาการในรูปแบบใหม่สำหรับธุรกิจการค้าชายแดน

2.2 ศึกษาความต้องการความพึงพอใจรวมถึงปัญหา และอุปสรรคเชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ประกอบการการค้าชายแดน เพื่อทำการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ข้อมูลเป็นแนวทางในการร่วมพัฒนาปรับกลยุทธ์ การดำเนินงานที่ดีและส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและ

ประสิทธิ ผลของการค้าขายแดนเพิ่มขึ้น

2.3 ศึกษารูปแบบการส่งเสริมสมรรถนะในการทำธุรกิจรูปแบบใหม่ เช่น การส่งเสริมสมรรถนะในการทำธุรกิจในรูปแบบความยั่งยืนการสร้างภาพลักษณ์ของผู้ประกอบการที่ดี การพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าที่ยั่งยืน เพื่อนำผลที่ได้เป็นแนวทางส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ ตระหนักถึงการดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องจากการได้รับการยอมรับจากสังคมซึ่งมีผลต่อการเติบโตของธุรกิจในอนาคต

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กตัญญู หรรณูสมบุญ. (2543). การบริหารอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : งานตำราและเอกสารการพิมพ์. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2551). องค์การการค้าโลก. ค้นเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา http://www.dtn.go.th/dtn/tradeinfo/dtn_wto_obj.php.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). มาตรฐานตลาด. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กรมการค้าต่างประเทศ กองสิทธิประโยชน์ทางการค้า. (2557). การใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้า AFTA - FTA - GSP. กรุงเทพฯ : หจก.อรุณการพิมพ์.
- กรรณิการ์ ชรรมรัตน์. (2542). ผลกระทบของการปิดด่านชายแดนต่อการค้าชายแดนไทย - พม่า : ศึกษากรณี อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ ร.ม. (การเมืองและการปกครอง) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรวรรณ (ชีวสันต์) สังขกร. (2547). ผลกระทบจากการเป็นเมืองท่าของอำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กาญจนา โชคदार. (2542). ปัญหาการค้าชายแดนไทย - ลาว ในเขตภาคเหนือตอนบน. รายงานผลการวิจัย. เชียงใหม่ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กฤษฎาภรณ์ สุทัศน์ ณ อยุธยา. (2553). เอกสารประกอบการบรรยายหัวข้อวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ. ค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา <http://www.bic.moe.go.th/th>.
- การค้าเสรีอาเซียน. (2554). วัตถุประสงค์ของการค้าของอาฟต้า. ค้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา <http://afta2011.blogspot.com/2011/01/afta.html>.
- เกณฑ์ระบบมาตรฐานตลาดของกรมอนามัย. (2552). หลักเกณฑ์ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. ค้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา <http://www.hpc1.anamai.moph.go.th>.
- เกสร หอมขจร. (2540). เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุมพล หนิมพานิช. (2549). การวิเคราะห์นโยบาย ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎีและกรณีตัวอย่าง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จุลชีพ ชินวรรโณ. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ : แนวคิด ทฤษฎี และกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- จุฑาลักษณ์ ขันทะชา. (2551). **แนวทางพัฒนาการส่งออกสินค้าผ่านเขตชายแดนไทย - ลาว ในพื้นที่จังหวัดนครพนม**. ปรินญาณาหาบัณฑิต บธ.ม. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โคริน เพ็ญเกษม. (2548). **ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ**. ค้นเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา http://www.navy.mi.th/navedu/acd/ar_wu_so_47_text/html/2101030101.htm.
- ชโยดม สรรพศรี และคณะ. (2548). **การศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียน - จีน**. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โชคชัย อักษรนันท์ และคณะ. (2543). **การค้าและการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน**. กรุงเทพฯ : กองกรรมาธิการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- ดวงกมล สุนทรจันทร์. (2544). **การศึกษาผลกระทบต่อไทยเมื่อจีนเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกโดยใช้แบบจำลอง GTAP**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คลฤดี จันทร์แก้ว และคณะ. (2556). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคสินค้าและบริการของไทยตามแนวชายแดนไทย ลาว กัมพูชา.” วารสารศรีวนาลัยวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 4 (7) : 102 - 117.
- ค่านสุลาการอรุณประเทศ. (2556). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการค้าชายแดน**. ค้นเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2556, แหล่งที่มา <http://www.arancustoms.org/index.php?lay=show&ac=article&Id=570872>.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). **องค์การและการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2548). **การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน 5 ประเทศ มาเลเซีย พม่า อินдонใต้ ลาว และกัมพูชา**. สำนักงานภาคและสาขานโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ธิดารัตน์ โชกสุชาติ. (2553). “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : ความสำคัญและการเตรียมความพร้อมของไทย”, วารสาร มจร. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 14 (27) : 99 - 112.
- นพรัตน์ วงศ์วิทยาพานิชย์ และคณะ. (2554). **การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย กรณีศึกษาตลาดโรงเกลือ จังหวัดสระแก้ว**. รายงานการวิจัย. แผนงานสร้างเสริมการเรียนรู้กับสถาบันอุดมศึกษาไทย เพื่อการพัฒนานโยบายสาธารณะที่ดี.
- นวลน้อย ศรีรัตน์ และคณะ. (2543). **คอร์รัปชันกับการค้าระหว่างประเทศ**. กรุงเทพฯ : บริษัทเอดิทันเพรสโปรดักส์.

- นิจดา เตชะเจริญวิกุล. (2545). **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อธุรกิจบริเวณชายแดนไทย - พม่า อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การบริหารธุรกิจ) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2546). **การจัดการสมัยใหม่ : Modern management**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- ศุภดี พลสารัมย์ และคณะ. (2555). **การค้าระหว่างประเทศทางบกด้านตะวันตก**. สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2548). **องค์การและการจัดการ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พิมลจรรย์ นามวัฒน์ และกิติ ตย์คานนท์. (2544). **เอกสารการสอน หน่วยที่ 1 - 8 องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พฤษย์ เถาวิล. (2552). "พื้นที่ของการดำรงชีวิตในการค้าชายแดน : เขตแดนรัฐ พื้นที่ในระหว่างและภูมิศาสตร์แห่งการครอบงำ/ต่อต้าน," **วารสารศิลปะศาสตร์**. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. (ฉบับ พิเศษลุ่มน้ำโขงศึกษา) : 18 - 68.
- ภัทร พรหมอาสน์. (2555). **การค้าชายแดน กรณีศึกษา จุดผ่อนปรนบ้านฮวก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์. (ภูมิภาคศึกษา). รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณีรัตน์ การรักษ์. (2558). "การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา กรณีศึกษา ตลาดการค้าชายแดนช่องจอม จังหวัดสุรินทร์," **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม**. 5 (1) : 35 - 43.
- มธุรดา สมัยกุล. (2557). "แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าชายแดน กรณีศึกษา ตลาดมิตรภาพชายแดนไทย - กัมพูชา," **วารสารวิทยบริการ**. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 25 (1) : 22 - 30.
- มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด. (2548). **เส้นทางาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของไทย**. เอกสารวิชาการ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เขาวเรศ ทับพันธุ์. (2551). **เศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ : ทฤษฎีและนโยบาย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาลัยธรรมศาสตร์.
- รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์ และสมบูรณ์ ศิริประชัย. (2552). **นโยบายการค้าระหว่างประเทศของไทยและการค้ากับสหรัฐอเมริกา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รพีพร ทานะมัย. (2547). **ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทางการเมืองไทย - พม่า : ศึกษาพื้นที่ชายแดนด้านจังหวัดระนอง**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วรอนงค์ โกวิทเสถียรชัย. (2554). **ธุรกิจระหว่างประเทศกับมาตรการทางการค้า กรณีศึกษา : เขตการค้าเสรีไทยอินเดีย**. ค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา <http://www.wiszanu.com/index.php?option=com>.
- วิพล ทรัพย์อำนวยพร. (2545). **ศักยภาพในการพัฒนาการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่านพรมทางการค้าของภู่อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2545). **การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย**. กรุงเทพฯ : โฟร์เพช.
- _____. (2548). **การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ**. กรุงเทพฯ : นิตยธรรม.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2545). **การบริหารหลักการทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์ทางการศึกษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- วินัส ฤชัย. (2546). **เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ**. เชียงใหม่ : บริษัทนพบุรีการพิมพ์ จำกัด.
- วีระยุทธ ทนทาน. (2555). **แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะการทำธุรกิจของผู้ประกอบการ การค้าชายแดนไทย - ลาว ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรองรับการบูรณาการประชาคมอาเซียน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) : ศรีสะเกษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- วัชรินทร์ ยงศิริ. (2547). **การค้าชายแดนไทยกับกัมพูชา : ปัญหาที่ประสบในปัจจุบัน และแนวทางแก้ไขในอนาคต**. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน. (2544). **เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญประคอง เนียมคำ. (2551). **ความหมายและความสำคัญของการตลาด**. ค้นเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2556, แหล่งที่มา <https://sites.google.com/a/ttc.ac.th/boonprakong2554/home/bth-thi-1-khwam-hmay-laca-khwam-sakhay-khxng-kar-tlad>.
- ประภัสสร เทพชาตรี. (2555). **โจทย์วิจัยประชาคมอาเซียน**. ค้นเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา http://thepchatrec.blogspot.com/2012_11_20_archive.html.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 10. คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- คินีย์ สังข์ศรี. (2549). **ธุรกิจการเกษตร**. กรุงเทพฯ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2543). **นโยบายผลิตภัณฑ์และราคา**. กรุงเทพฯ : ไคมอนด์ อิน บิสซิเนส เวิร์ด.
- ศุภรศมี จิตกุลเจริญ. (2540). **ทฤษฎีการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สถาบันรัชต์ภาคย์. (2553). **เอกสารประกอบการเรียน PA205 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ**.
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการปกครอง
สถาบันรัชต์ภาคย์.
- สนมพรรณ วรวิเชียรวงษ์. (2554). **ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศไทย -
ลาว ที่มีผลต่อการกำหนดภาวะการค้าชายแดน**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(ภูมิภาคศึกษา).
เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมาน รังสีโยกฤษฎ์. (2544). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารบุคคล**. กรุงเทพฯ : สวัสดิการ
สำนักงาน ก.พ.
- สร้อยตระกูล อรรถมานะ. (2545). **พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์**. พิมพ์ครั้งที่ 9.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาดวง เรืองรุจิระ. (2543). **หลักการตลาด**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ขงพลเทรคดิง.
- สุธีรา อะทะวงษา. (2551). "แนวทางการพัฒนาการค้าชายแดน ไทยกับประเทศจีนตอนใต้ :
กรณีศึกษา อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย," วารสารสุทธิปริทัศน์. มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย์. 22 (67) : 55 - 74.
- สุรชาติ บำรุงสุข. (2552). **ปัญหาเขตแดนไทย จาก 2484 - ปัจจุบัน**. จุลสารความมั่นคงศึกษา ฉบับ
ที่ 65. กรุงเทพฯ : บริษัท สแควร์ปรีนซ์ 93 จำกัด.
- สุรพล ราชภัณฑารักษ์. (2542). **รัฐศาสตร์ทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการปกครอง
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2553). **การจัดการมุมมองนักบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : บริษัท จี.พี. ไซ
เบอร์ปรีนซ์ จำกัด.
- สำนักบริหารกิจการต่างประเทศ. (2555). **ร่วมมือทางการค้าเพื่อจำกัดระบบโลวตาและภาษีอากร
การค้าระหว่างประเทศ**. ค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา
http://www2.moc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6373.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2557). **ลักษณะความสัมพันธ์ต่างประเทศ**. ค้นเมื่อวันที่ 3
มิถุนายน 2557, แหล่งที่มา <http://www.bic.moe.go.th/newth>.

- สำนักสุขภิบาลอาหารและน้ำ. (2552). **มาตรฐานสุขภิบาลอาหาร**. ค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2557, แหล่งที่มา <http://foodsafety.anamai.moph.go.th/clean4.html>.
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์. (2557). **สถานการณ์ทางการค้าชายแดนช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์**. ค้นเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2557, แหล่งที่มา <http://pcoc.moc.go.th/wappPCOC/31/>
- องอาจ สุขุมลววรรณ. (2546). **การค้าชายแดน - จีนตอนใต้ : กรณีศึกษา อำเภอแม่สาย และอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- องค์การระหว่างประเทศ. (2557). **วัตถุประสงค์ของการค้าชายแดน**. ค้นเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2557, แหล่งที่มา http://www.acfs.go.th/foodsafety/international_orgs.php.
- อรชร มณีสงฆ์ และคณะ. (2548). **หลักการตลาด**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แมคกรอฮิล.
- อุทิศ ศิริวรรณ และธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2549). **การจัดการตลาด ฉบับเอเชีย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เพียร์สันเอดดูเคชั่น อิดโค โชน่า.
- อนพัทธ์ หนองคู. (2550). **ยุทธศาสตร์การค้าชายแดนไทย - กัมพูชา : กรณีศึกษา จังหวัดสระแก้ว**. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อานนท์ อภาภิรม. (2545). **รัฐศาสตร์เบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อาธิ ครุสาภยวงศ์. (2545). **การค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย**. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Arnold et al. (2005). **Customer Delight in Retail Context : Invertigating Delightful and Terrible shopping Experiences**. Retieved July 14,2013 Available from : <http://www.asiatele.com/showsidebar.cfm?Magid=4&Artid=25762&addcontent=1>.
- Chun, H. & Sumichrast, R.T. (2005). **Estimating the Market Shares of Stores Based on the Shopper's Search and Purchase Behavior**. Retieved July 17, 2013 Available from : <http://www.asiatele.com/showsidebar.cfm?Magid=4&Artid=25762&addcontent=1>.
- Hiro L., David R. - H., & Dominique, van der M. (2004). **China's Emergence in East Asia Under Alternative Trading Arrangement**. Journal of Asia Economics.
- Lohtia et al. (2005). **The Role of Commitment in Foreign-Japanese Relationships : Mediating Performance foreign sellers in Japan**. Retieved July 20, 2013 Available from : <http://www.asiatele.com/showsidebar.cfm?Magid=4&Artid=25762&addcontent=1>.

- Pishayasinee, J.M. (2005). **Implications of China's globalization for ASEAN trade and economic growth**. Thesis Ph.D (Economics) Wisconsin United States : University of Wisconsin - Madison.
- Oh, S.K., Won, C.Y., & Dong, H.A. (2005). **Market value for Thermal Energy of Cogeneration : Using Shadow price Estimation Applied to Cogeneration systems in Korea**. Retrieved July 20, 2013 Available from : <http://www.asiatele.com/showsidebar.cfm?Magid=4&Artid=25762&addcontent=1>.
- Vichshuwan, P. (2005). **The China - Thailand free trade agreement : A computable general equilibrium model**. Thesis Ph.D (Economics) Utah United States : University of Utah.
- Yilmaz, J. (2004). **Immigration and economic integration**. Thesis Ph.D (Economics) Michigan United States : Michigan State University.

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๘๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.น้อย สุปิงคลัด

ด้วย นายพิทักษ์กล้า การเกษ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ประจัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๘๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัล อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ครุपर्ณ ละเอียดอ่อน

ด้วย นายพิทักษ์กล้า การเกษ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน การทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๘๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร.สมศักดิ์ จิวัดนา

ด้วย นายพิทักษ์กล้า ภาระเกษ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน การทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๘๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์พิสมัย ประชานันท์

ด้วย นายพิทักษ์กล้า การเกษ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน การทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๘๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ พลเดช

ด้วย นายพิทักษ์กล้า การเกษ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน การทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๓๘๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สถาพร วิชัยรัมย์

ด้วย นายพิทักษ์กล้า การเกษ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือใน การทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๔๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโนนหมากมุ่น

ด้วย นายพิทักษ์กล้า การะเกษ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายพิทักษ์กล้า การะเกษ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๕๐๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๗ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกเทศบาลตำบลจันทเพชร

ด้วย นายพิทักษ์กล้า ภาระเกษ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณ จุดผ่อนปรนช่องสายตะกู
ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

*****

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนกรณีศึกษา
จุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์

2.แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรน

ช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวดจังหวัดบุรีรัมย์

3.แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ข้อมูลที่ได้จากตอบ
แบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ ข้อมูลที่ตอบจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาพัฒนาตลาด
การค้าชายแดนต่อไป ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นต่อตัวท่าน จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ กรุณาตอบตามความจริง การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น
ไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่อย่างใด

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

พิทักษ์กล้า การเกษ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อาชีพ

ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานราชการ เกษตรกร

ผู้ประกอบการค้า/ธุรกิจส่วนตัว ผู้รับจ้างทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณ

จุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านเกี่ยวกับ

การพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทเพชร อำเภอ
บ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์โดยมีการให้คะแนนตามระดับความคิดเห็นดังนี้

กำหนดให้ ระดับ	5	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
	4	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
	3	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
	2	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
	1	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาตลาดการค้า						
1	มีสภาพถนนในการคมนาคมเข้าถึงตลาด					
2	มีแหล่งบริการข้อมูลเกี่ยวกับตลาด					
3	มีป้ายบอกเส้นทางและระยะทางจากจังหวัดมาถึงช่องสายตะกู					
4	มีสภาพแวดล้อมโดยรวมของตลาดมีความสะอาด					
5	มีสถานที่จอดรถมีความสะดวกและปลอดภัย					
6	มีร้านอาหารที่จำหน่ายสะอาดและถูกสุขลักษณะ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
7	มีจำนวนห้องสุขาที่ตลาดช่องสายตะกูสะอาดเหมาะสม					
8	จุดผ่อนปรนมีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น					
9	มีความสะดวกในการขนส่งสินค้าจากตัวจังหวัดไปยังประเทศกัมพูชา					
10	มีความปลอดภัยให้กับผู้ใช้บริการและนักท่องเที่ยว					
ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า						
11	มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการค้าชายแดนที่ชัดเจนจากหอการค้าและจังหวัด					
12	มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการค้าชายแดนทางสื่อต่าง ๆ อย่างเหมาะสม					
13	มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ในนโยบายการพัฒนาตลาดการค้า					
14	มีการส่งเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยให้กับผู้ประกอบการค้าชายและผู้ใช้บริการในตลาดการค้าชายแดน					
15	มีแผนการส่งเสริมการค้าชายของผู้ประกอบการอย่างชัดเจน					
16	หน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุนการค้าชายอย่างต่อเนื่อง					
17	การแบ่งเขตพื้นที่ของประเภทธุรกิจการค้าไว้ชัดเจน					
18	ผู้รับผิดชอบมีการช่วยเหลือพ่อค้าในเรื่องกฎหมายการประกอบธุรกิจการค้าชายแดน					
19	มีการสนับสนุนแหล่งเงินทุนให้กับผู้ประกอบการค้า					
20	มีนโยบายการเปิดปิดด่านการค้าชายแดนมีความเหมาะสม					
ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายในตลาดการค้า						
21	มีการจัดภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว เช่น สวนหย่อม เป็นต้น					
22	มีสัดส่วนพื้นที่ของอาคารร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าที่เหมาะสม					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
23	ตลาดการค้าชายแดนมีการตกแต่งสถานที่ที่สวยงาม					
24	สภาพแวดล้อมของตลาดการค้ามีความสวยงามและทิวทัศน์ที่ดี					
25	สินค้าที่จำหน่ายเป็นสินค้าจากธรรมชาติ หรือสินค้าพื้นบ้าน					
26	มีคุณภาพเหมาะสมกับราคาจำหน่าย					
27	ได้มาตรฐานผ่านการรับรองความปลอดภัย จากอย.					
28	บรรจุภัณฑ์มีรายละเอียดส่วนผสมผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน					
29	มีวางจำหน่ายในจำนวนที่เพียงพอ ไม่ขาดตลาด					
30	การออกแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การออกแบบให้ลดปริมาณวัสดุที่ใช้เพื่อลดปริมาณขยะ					

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

พิทักษ์กล้า การเกษ

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง : การพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู
ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้ทำวิจัย นายพิทักษ์กล้า การเกษ นักศึกษาปริญญาโท
สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

แบบสัมภาษณ์ ในแบบสัมภาษณ์นี้ผู้วิจัยจะขออนุญาตสัมภาษณ์บุคคล 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหารท้องถิ่น
จำนวน 3 คน โดยใช้รหัส A1 - A3 ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน โดยใช้รหัส B1 - B5 ผู้ประกอบการค้า
จำนวน 5 คน โดยใช้รหัส C1 - C5 นักท่องเที่ยว จำนวน 5 คน D1 - D5 รวมทั้งสิ้น 18 คน
ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบล
จันทบเพชร อำเภอบ้านกรวดจังหวัดบุรีรัมย์ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการศึกษาการพัฒนา
ตลาดการค้าชายแดนในแต่ละด้านมากนักน้อยเพียงใด โปรดแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุด และให้
ข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

1. ด้านการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร
อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

1.1 ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับด้านการพัฒนาตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่อง
สายตะกูอย่างไร?

.....
.....
.....

2. ด้านนโยบายและกลไกการค้าบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

2.1 ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดการค้าด้านนโยบายและกลไกการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูอย่างไร?

.....

.....

.....

3. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้าบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

3.1 ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูอย่างไร?

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ในการให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี

พิทักษ์กล้า การเกษ

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item - total Statistics

		Mean	St Dev	Cases
1.	A1	3.6874	.7235	611.0
2.	A2	3.5123	.8064	611.0
3.	A3	3.3175	.7918	611.0
4.	A4	3.7365	.6996	611.0
5.	A5	3.5565	.8365	611.0
6.	A6	3.4583	.7307	611.0
7.	A7	3.2111	.8276	611.0
8.	A8	3.2357	.8139	611.0
9.	A9	3.2144	.9188	611.0
10.	A10	3.3421	.8622	611.0
11.	B1	3.4468	.8484	611.0
12.	B2	3.2111	.7890	611.0
13.	B3	3.4190	.7775	611.0
14.	B4	3.1588	.7439	611.0
15.	B5	3.2046	.8754	611.0
16.	B6	2.9591	.8570	611.0
17.	B7	2.7496	.9310	611.0
18.	B8	2.7480	.8973	611.0
19.	B9	3.0540	.8029	611.0
20.	B10	3.5139	.7920	611.0
21.	C1	3.3928	.7217	611.0
22.	C2	3.3306	.7716	611.0
23.	C3	3.3535	.7396	611.0
24.	C4	3.6187	.6849	611.0
25.	C5	3.5434	.6914	611.0
26.	C6	3.5319	.8299	611.0

27.	C7	3.4010	.7160	611.0
28.	C8	3.1473	.7452	611.0
29.	C9	3.0949	.8083	611.0
30.	C10	2.9574	.9555	611.0

Reliability Coefficients

N of Cases = 611.0   N of Items = 30

Alpha = .9139

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์การพัฒนาลาดการค้าชายแดน กรณีศึกษาจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู

ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

1. การสอบถาม โดยการสัมภาษณ์จะไม่ระบุชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยจะใช้รหัสดังนี้

1.1 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคนที่ 1 - 3 ใช้ A1 - A3

1.2 ผู้นำชุมชน คนที่ 1 - 5 ใช้ B1 - B5

1.3 ผู้ประกอบการค้าชายแดน คนที่ 1 - 5 ใช้ C1 - C5

1.4 นักท่องเที่ยวชายแดน คนที่ 1 - 5 ใช้ D1 - D5

2. การหาคำตอบ โดยการสัมภาษณ์ใน 3 ประเด็น ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาลาดการค้า

2.2 ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้า

2.3 ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายที่ลาดการค้า

ผลการสัมภาษณ์โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการพัฒนาลาดการค้าของจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น

ผู้ประกอบการที่เป็นร้านค้าถาวร และผู้ประกอบการที่เป็นการค้าชั่วคราว มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

A1 “วางแผนกลยุทธ์ให้ผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าที่ผู้บริโภคต้องการ ”

A2 “ ทำให้เศรษฐกิจและเทคโนโลยีมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด ”

A3 “ มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาลาดการค้าควรส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับ

ผู้ประกอบการ ”

B1 “ ควรมีการจัดรูปแบบวิธีการค้าการค้าการดำเนินการที่ไม่ตายตัว ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และการปรับตัวของผู้ประกอบการบริเวณลาดการค้าชายแดน ”

B2 “ ควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อช่วยเหลือการค้าการ ไม่ให้มีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นในพื้นที่ ”

B3 “ หน่วยงานราชการ ควรมีการวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพิจารณา จุดแข็ง จุดอ่อน ของพื้นที่การค้าว่ามีความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้ง ”

B4 “ ควรมีการจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ข้อมูล เพื่ออำนวยความสะดวกด้านข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ”

B5 “ ควรมีการจัดแผนผังของตลาด และก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติม เช่น ห้องสุขา ศูนย์อาหาร เพื่ออำนวยความสะดวก ”

C1 “ ให้สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการด้านภาษีจากรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจการค้าชายแดนมีความเข้มแข็ง ”

C2 “ ควรมีการขยายตลาดด้วยการสร้างช่องทางติดต่อที่สะดวกรวดเร็วและมีระบบการดำเนินงานด้วยการสร้างการติดต่อค้าขายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ”

C3 “ ผู้ประกอบการการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา ควรมีการสร้างสัมพันธ์เชิงเครือข่ายด้วยการทำตลาดกับคนรู้จัก ”

C4 “ รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาส่งเสริมการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและส่งเสริมความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ ”

C5 “ รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีบทบาทในการประสานงาน โดยส่งเสริมให้มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคให้มากขึ้น ”

D1 “ รัฐควรจัดหางบประมาณเพิ่มเติมหรือแหล่งเงินทุนมาสนับสนุนให้แก่ผู้ประกอบการ ”

D2 “ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรแนะนำกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ”

D3 “ หน่วยงานราชการ ต้องมีการจัดระบบระเบียบ สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้แก่ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว ”

D4 “ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มศักยภาพให้ผู้ประกอบการและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้มากขึ้น ”

D5 “ รัฐบาลควรมีการวางผังตลาดที่ดี เพื่อการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ เพิ่มในตลอดการค้าชายแดน ”

ด้านการกำหนดนโยบายและกลไกการค้าของจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้นำท้องถิ่น ผู้ประกอบการที่เป็นร้านค้าถาวร และผู้ประกอบการที่เป็นการค้าชั่วคราว มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

A1 “ ปรับปรุงกระบวนการผ่านแดนเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ”

A2 “ การดำเนินงานของหน่วยงานราชการต้องมีความไม่ซ้ำซ้อนกัน จะต้องมีการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนมากขึ้น ”

A3 “ รัฐบาลควรมีมาตรการหรือ นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ ยกระดับจุดผ่อนปรนให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร ”

B1 “ สนับสนุนกลไกการพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ด้านการค้า ”

B2 “ ควรมีการพัฒนาพื้นที่และพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่บริเวณการค้าชายแดนอย่างต่อเนื่อง ”

B3 “ ภาครัฐควรให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนภาคเอกชน ในการเป็นผู้นำด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการค้าชายแดนให้มากที่สุด ”

B4 “ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวและความสามารถในการแข่งขัน ”

B5 “ สร้างความสัมพันธ์ระดับพื้นที่ เพื่อประสานประโยชน์ด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าบริเวณพื้นที่ชายแดน ”

C1 “ เสริมสร้างความเข้มแข็ง สามารถรองรับความไม่แน่นอนของสภาพแวดล้อมจากภายนอก เพื่อใช้เป็นกลยุทธ์สำหรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ”

C2 “ เสริมสร้างความสัมพันธ์และความใกล้ชิดระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ ”

C3 “ รัฐบาลควรกำหนดนโยบายด้านการค้าระหว่างประเทศในระยะยาว และมีกลยุทธ์หรือรูปแบบการค้าที่เหมาะสม ”

C4 “ ผู้ประสานงานด้านการค้าระดับจังหวัด ควรเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในด้านเศรษฐกิจชายแดน ต้องเป็นผู้มีทัศนคติเชิงบวกต่อประเทศเพื่อนบ้าน มีความต้องการ มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาความร่วมมือและให้ความสำคัญต่อการค้าชายแดนเป็นหลัก ”

C5 “ เสริมสร้างกิจกรรมทางการค้าที่สนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแก่ท้องถิ่น ”

D 1 “ เสริมสร้างการค้าระหว่างกัน เพื่อให้ประชาชนทั้งสองประเทศตามแนวชายแดน มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีอาชีพที่เลี้ยงตนเองและครอบครัว ”

D2 “ เสริมสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรม มีการสื่อสาร แลกเปลี่ยนวิถีชีวิตผ่านสินค้า การบริการ ทำให้เกิดการเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีระหว่างกัน ”

D3 “ ควรปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นปัญหาก่อให้เกิดความล่าช้าและมีกระบวนการค้าซับซ้อนยุ่งยาก ”

D4 “ รัฐบาลกำหนดรูปแบบการค้าชายแดนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อสร้างรายได้เปรียบจากการแข่งขัน ”

D5 “ ควรมียกยุดการสร้างระบบการบริหารจัดการที่เป็นระบบและทันสมัย ”

ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพและด้านผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายในตลาดการค้าของจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น ผู้ประกอบการที่เป็นร้านค้าถาวร และผู้ประกอบการที่เป็นการค้าชั่วคราว มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

A1 “ จัดภูมิทัศน์ภายในตลาด สร้างลานอเนกประสงค์ และทางเท้าพร้อมลานจอดรถ ระบบแสงสว่าง พร้อมจัดสวนหย่อม ”

A2 “ ควรจัดให้มีถังขยะเพื่อรองรับขยะที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น วางให้ทั่วบริเวณตลาดการค้าชายแดน ”

A3 “ ควรจัดปลูกต้นไม้ตามจุดต่าง ๆ ให้เหมาะสม เพื่อความเป็นระเบียบ สวยงาม เพิ่มสีเขียว ”

B1 “ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ บริการและข้อมูลทางการค้าช่วยสร้างประโยชน์ส่วนเพิ่มให้แก่นักท่องเที่ยว ”

B2 “ รัฐควรสร้างหรือผสมผสานความคิดทางด้านกลยุทธ์สร้างสรรค์และการมอดอนาตคของตลาดและสิ่งแวดล้อมที่จะทำได้เปรียบในการแข่งขัน ”

- B3 “ราคาของสินค้า ควรปรับให้อยู่ในราคาที่สมดุล เพื่อที่จะได้ไม่เสียเปรียบใน
อุตสาหกรรม ”
- B4 “ ผู้ประกอบการควรรักษาระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าไทย ทั้งคุณภาพและ
รูปแบบผลิตภัณฑ์ ”
- B5 “ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสมรรถนะในการทำธุรกิจรูปแบบใหม่ เช่นการ
ส่งเสริมสมรรถนะในการทำธุรกิจในรูปแบบความยั่งยืน ”
- C1 “ ผลักดันสร้างเครือข่ายทางการค้า และประยุกต์วิธีการตลาด เพื่อสร้างความพึง
พอใจแก่ผู้ประกอบการ ”
- C2 “ สินค้าที่วางขายควรมีการติดป้ายบอกราคาบ้าง ”
- C3 “ ผู้ประกอบการควรมีสินค้าที่จำหน่ายนั้นหลากหลายไม่จำเป็นที่จะเป็นสินค้า
ประเภทเดียวกัน ”
- C4 “ ประเภทของสินค้าที่นำมาจำหน่าย เช่นผัก ผลไม้ หรืออาหารสด ควรคำนึงถึง
สุขอนามัยที่ปลอดภัยแก่ผู้บริโภค ”
- C5 “ จะต้องมีการปรับปรุงเรื่องความสะอาด ความเป็นระเบียบ ลดความแออัด
ขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ตลาดการค้าชายแดนให้แก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น
ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับความสนับสนุนและดำเนินการ โดยจังหวัดหรือหน่วยงานในระดับที่สูงกว่า ”
- D1 “ การให้หน่วยงานระดับบนที่มีอำนาจสั่งการ หรือมีศักยภาพในการระดมความ
ร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องต่างๆ ให้เข้ามาร่วมพัฒนาตลาด ”
- D2 “ ปิดจุดลักลอบค้าชายตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา เพื่อสะดวกในการควบคุม
การค้าชายตามแนวชายแดนป้องกันการลักลอบค้าขายสินค้าผิดกฎหมายและยุทธปัจจัย ”
- D3 “ ออกตรวจสอบคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานและตั้งเดือนจับกุมดำเนินคดีกับ
ผู้ประกอบการค้าที่นำสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ ”
- D4 “ ตรวจสอบและแนะนำในการปฏิบัติด้านสุขอนามัยและสุขาภิบาลกับร้านค้าที่
ประกอบการขายอาหารและเครื่องดื่มร้านค้าที่ขายสินค้าอุปโภค - บริโภค ”
- D5 “ ควรจัดวางผังการจำหน่ายสินค้าแต่ละประเภทให้เป็นหมวดหมู่ ไม่ปะปนกัน
เช่น การแยกสินค้าที่ไม่ใช่อาหารกับอาหารสดชนิดต่าง ๆ อาหารแปรรูป อาหารปรุงสำเร็จ เป็นต้น ”

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	พิทักษ์กล้า การเกษ
วัน/เดือน/ปีเกิด	24 เมษายน 2528
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 274 บ้านกองพระทราย หมู่ที่ 4 ตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ 31220
สถานที่ทำงาน	สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2535 - 2541 ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านกองพระทราย ตำบลปะคำ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ.2541 - 2543 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสุขสำราญ ตำบลหูทำนบ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ.2543 - 2546 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปะคำพิทยาคม ตำบลหูทำนบ อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ.2546 - 2549 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ.2549 - 2552 ปริญญาตรี สาขาการพัฒนชุมชน (ศศ.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ.2559 ปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รปม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์